

VŠB – Technická univerzita Ostrava

Fakulta stavební

Katedra architektury

Diplomová práce

2016

Bc. Filip Ciahotný

VŠN – Technická univerzita Ostrava

Fakulta stavební

Katedra architektury

Udržitelné město - Opava Kylešovice, centrum lokální komunity

Sustainable cit - Opava Kylešovice, local community center

PRAKTICKÁ ČÁST

Student:

Bc. Filip Ciahotný

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Arch. Tomáš Bindr

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Fakulta stavební
Katedra architektury

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Filip Ciahotný**
Studijní program: N3502 Architektura a stavitelství
Studijní obor: 3501T011 Architektura a stavitelství
Téma: **Udržitelné město - Opava Kylešovice, Centrum lokální komunity**
Sustainable city - Opava Kylešovice, Local community center
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

Teoretická část: **Udržitelné město, suburbánní struktura; Tradiční, modernistická a autopoietická substance a kulturní stabilizace**

Kylešovice: historie, současný stav, obraz města a struktura. Definování problémů a vyhodnocení možností a podmínek pro stabilizaci, rehabilitaci a maximální životaschopnost izolované čtvrti města; kulturní stabilizace prostředí a podpora identity obyvatel.

Rozbor principů zahradního a modernistického města a vztahů s reliktní původní rurální strukturou

Praktická část: **Udržitelné město, urbánní struktura Opava Kylešovice**
Centrum lokální komunity

Obnova a revitalizace struktury lokality. Architektura charakteristických objektů a prostorů místa.

Návrh prostorové a funkční kostry lokality pro stabilizaci, životaschopnost a udržitelný život.

Re-generace, re-kreace a rekonfigurace autopoietických struktur; Kreace nového samostatného centra izolované městské čtvrtě.

Na základě rozboru místa i okolí a předchozích semestrálních prací navrhnete prostorovou, funkční a symbolickou kostru lokality pro stabilizaci a životaschopnost sídla, stabilizační elementy a nové obytné struktury či změny struktury stávající. Respektujte a využijte kulturně historický potenciál místa a paměť místa.

Vyhodnoťte a reflektujte a korigujte základní funkční a formální konfiguraci a obraz místa a na základě predikce vývoje predikujte směry stabilizace a expanze místa.

Rozsah: Analýza možností a potřeb; Program; Urbanistická studie a architektonický návrh reprezentativních objektů;

Obsah:

1. Elaborát (teoretická a praktická část, fyzický + CD)
2. Model
3. Postery základní (2ks) a postery doplňující pro obhajobu
4. Prezentace PPT

a) Teoretická část

- text dle zadání vč. potřebných ilustrací
- bibliografie

b) Praktická část

- Průvodní zpráva
- Situace širších vztahů
- Urbanistické řešení lokality: architektonická situace, prostorová zobrazení a perspektivy, prostorové a objemová struktura (půdorysy, řezy, veduty, scéna, vybavení), schémata procesů, struktury,

formy a konceptu, komplexní výkres.

- Návrh objektů: Architektonická situace, prostorová zobrazení a perspektivy, grafické vyjádření konceptu, principy řešení, schéma prostorové kostry, půdorysy, řezy, pohledy, architektonický detail, konstrukční a technické řešení, doplňující přílohy, výkresy a schémata dle potřeb, Interiér – reprezentant principu.

- Fotodokumentace modelů.

Seznam doporučené odborné literatury:

Ochrana, František: Metodologie vědy - Úvod do problému

Anzenbacher, Arno: Úvod do filosofie

Arendt, Hannah: Krize kultury

Sennett, R.: The Craftsman -

Liessmann, Konrad Paul: Teorie nevzdělanosti

Komárek, Stanislav. Příroda a kultura: svět jeví a svět interpretací.

Sedláček, Tomáš: Ekonomie dobra a zla

Bateson, Gregory: Mysl a příroda - nezbytná jednotka.

Bauman, Zygmunt. 2008. Tekuté časy, život ve věku nejistoty.

Cílek, Václav: Krajiny vnitřní a vnější: texty o paměti krajiny, smysluplném bobrovi, areálu jablkového štrůdlu a také o tom, proč lezeme na rozhlednu.

Florida, Richard: Narodziny klasy kreatywnej.

Popper, Karl Raimund: Život je řešení problémů.

Scruton, Roger. Průvodce inteligentního člověka po moderní kultuře

Lawless, Robert. 1996. Co je to kultura? Olomouc

Daniel, Ondřej, Tomáš KAVKA a Jakub MACHEK. Populární kultura v českém prostoru.

Chalumeau Jean-Luc: Přehled teorií umění.

Florida, Richard. The Rise of the Creative Class and How It's Transforming Work. 2002, Leisure,

Community and Everyday Life;

Cikánek, Martin. Kreativní průmysly. Příležitost pro novou ekonomiku.

Landry, Charles: The Creative City

Economy of Culture Europe (KEA)

Vstupní analýza současných vazeb trhu práce se sektorem Kultura (MPSV)

Zelená kniha Uvolnění potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví (Evropská komise)

Strategie Evropa 2020

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. arch. Tomáš Bindr**

Datum zadání: 30.10.2015

Datum odevzdání: 02.05.2016

doc. Ing. Martina Peřínková, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Radim Čajka, CSc.
děkan fakulty

Prohlášení studenta

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a uvedl jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě 2.5.2016

.....

Bc. Filip Cíahotný

Prohlašuji, že

- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. autorsky zákon, zejména § 35 - užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo.
- беру на ве́домі́, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3).
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí.
- Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- bylo sjednáno, že užít své dílo - diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).
- беру на ве́домі́, že odevzdáním své práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č.111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Ostravě 2. 5. 2016

.....

Bc. Filip Ciahotný

Anotace

CIAHOTNÝ, F.: *Udržitelné město Opava – Kylešovice, centrum lokální komunity*: Diplomová práce. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, Fakulta stavební, Katedra architektury, 2016, Vedoucí práce: Bindr, T.

Diplomová práce se zabývá ve stanoveném rozsahu možnostmi přístupu k řešení udržitelnosti centra městského obvodu Opavy – Kylešovic. Práce přistupuje k území urbanistického ohniska, kde se střetávají hlavní městské komunikace a dva světy definované pozůstatkem původní historické návsi a panelového sídliště na druhé straně ulice. Cílem práce bylo navrhnout takový urbanistický přístup a architektonický objekt, který by pomohl oživit skomírající historické centrum obce, ukotvit jeho význam a podpořit vědomí místních komunit, stejně jako vytvořit možnosti pro vznik nových.

Annotation

CIAHOTNÝ, F.: *Sustainable city Opava – Kylešovice, local community center*: Diploma thesis. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, Faculty of civil engineering, Department of architecture, 2016, Thesis head: Bindr, T.

The thesis deals with the specified range capabilities approach to addressing the sustainability of the center city district of Opava - Kylešovice. Work approaches to urban areas the focus where the clash main city roads and the two worlds defined historical remains of the original village and housing estate on the other side of the street. The aim was to propose such an approach urban and architectural object, which would help revive the moribund's historic center, anchored by its importance and to promote awareness of local communities as well as create opportunities for the emergence of new ones.

Klíčová slova

Kylešovice, Opava, Centrum lokální komunity, komunita, centrum, identita, víceúčelový sál, knihovna, radnice, kulturní dům, obchodní dům, veřejný prostor

Keywords

Kylešovice, Opava, local community center, community, center, identity, polyfunctional hall, library, town hall, cultural hall, mall, public space

OBSAH DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorská a Průvodní zpráva

Koncepční skica – závěr urbanismu

Situace širších vztahů

Prostorové schéma

Architektonická situace 1:500

Půdorysy 1:500

Půdorysy 1:200

Řezy 1:200

Konstrukční schéma

Pohledy 1:200

Veduty

Půdorysy řešených objektů

Radnice

Pohledy

Řezy

Kulturní dům

Pohledy

Konstrukční schéma

Charakteristické detaily

Návrh interiéru sálu

Detail sálu

Řezy a řezo-pohled

Dům služeb

Řezy

Pohledy

Vizualizace

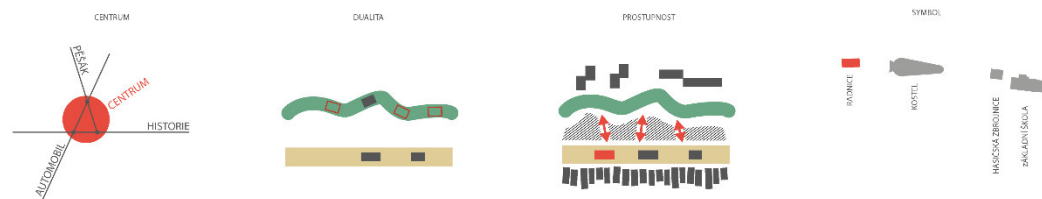
OPAVA – KYLEŠOVICE, CENTRUM LOKÁLNÍ KOMUNITY

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PROJEKTU

PROJEKT: Opava Kylešovice – Centrum lokální komunity
MÍSTO STAVBY: Město Opava, městská část Kylešovice

2. URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Urbanistické řešení lokality je determinováno hlavními provozními liniemi a prostorovou kostrou městské části Opava Kylešovice a její historickou stopou. Na základě těchto zjištěných skutečností, je navržen přístup respektující současný urbanistický kontext kontrastu modernistického města v zeleni na ulici Liptovského a historického prostoru ulice Hlavní - ulicové návsi s významnými objekty umístěnými v jejím středu, jehož dominantou tvoří kostel sv. Jana Nepomuckého. Urbanistické řešení přejímá způsob zástavby historické struktury a prostor návsi doplňuje o významný objekt radnice – kanceláře starosty, místostarosty a zasedací místnost městské rady společně s infocentrem.

Obrázek 1: Urbanistické principy návrhu

3. PROVOZNÍ A ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Architektonické a dispoziční řešení spočívá v rozdělení velkého objemu stavebního programu na drobnější povrchové objemy a jejich účelovém scelování dle jednotlivých potřeb a nároků, stejně jako přínosů pro veřejný prostor. Dispoziční řešení podléhá urbanistické koncepci pěšího města pro lidi, kdy na všech objektech byly určeny aktivní a pasivní části parteru tak aby navazovaly, posilovaly lidskou aktivitu ve veřejném prostoru obce. Prostor je členěn do funkční pětice – Správy, Duchovna, Kultury, Směny a Rekrece, kterou architektonické objekty projektu vytvářejí a podporují.

RADNICE

Budova radnice je umístěna před kostel sv. Jana Nepomuckého, stejně jako ostatní významné městské objekty do prostoru historické návsi, dnes ulice Hlavní. Objekt je umístěn excentricky vůči ose Ulice a lehce pootočen vůči okolním objektům, především reaguje umístěním i asymetrickou hmotou na dominantu výše zmíněného kostela. Dále umístěn na průhled ulice Gudrichovy, která byla historickou spojnicí s centrem Opavy, dnes také využívaným spojením s Opavou, především pěšího charakteru. Radnice je navržena jako dvojpodlažní objekt s asymetrickou šikmou střechou, která

ustupuje osového pohledu na věž kostela při nástupu na ulici Hlavní. Společně s kostelem vytvářejí spojení moci světské a zázvětní a definují ohnisko veřejného prostoru v Kylešovicích, symbolicky střežené oběma dominantami. V prostorách radnice se v prvním nadzemním podlaží se nachází prostory infocentra, umístěném na západní odvrácenou stranu návsi. Na východní straně se nachází vstup do prostoru radnice se vstupní halou a zázemím objektu, a dominantní zasedací sál umístěný na průhledu ulice Gudrichovy a tržní a vizuálně otevřený do prostoru návsi. V patře se následně nachází prostor galerie, malý zasedací sál a kanceláře starosty, místostarosty a sekretariát.

Objekt radnice je navržen jako zděná stavba s železobetonovým stropem a dřevěnou střešní konstrukcí. Stavba je obložena břidlicovým obkladem, který je typický pro oblast Opavska a odlišuje tak význam stavby nejen umístěním, ale i materiálem.

MĚSTSKÝ PALÁC SMÍŠENÝCH FUNKCÍ

Největší z navrhovaných objektů je umístěn na severní straně ulice Hlavní, kdy tvoří přechod z prostoru historické návsi do prostoru modernistického města v zeleni. Do nichž se otevírá svými funkcemi. Jedná o směs náplně, jehož dominantou je společenský kulturní sál s restaurací a knihovna se spolkovými místnostmi. Společně vytvářejí polo-uzavřený venkovní prostor zvýšeného kulturního plata v úrovni druhého nadzemního podlaží, přístupného buď exteriérovým schodištěm přístupným přímo z prostoru návsi, stejně jako při nástupu z ulice Liptovské či nově navržené ulice Tržní, případně lze k výstupu využít vertikálních komunikačních jader s krytým schodištěm i výtahem, které propojují celý objekt s podzemním parkovištěm. Provozně je objekt navržen tak, aby každá funkce byla schopna provozu nezávisle na ostatních funkčních jednotkách.

V podzemním podlaží objektu se dále nachází parkovací stání pro 65 automobilů, prostory technického charakteru a komunikační jádra, která propojují podzemní patro s podlažím samoobslužného obchodu v prvním nadzemním podlaží a exteriéry v prvním a druhém nadzemním podlaží. Forma je inspirována archetypem vesnického statku, s dvěma podlouhlými objekty po stranách a nádvořím uprostřed.

Konstrukčně je objekt navržen jako betonová nosná konstrukce založená na pilotách, z důvodů písčitého podloží, které vynášejí betonovou vanu podzemních garáží a přechází ve sloupový nosný systém nadzemních podlaží s železobetonovými stropními deskami.

4. ÚPRAVA VEŘEJNÉHO PROSTORU

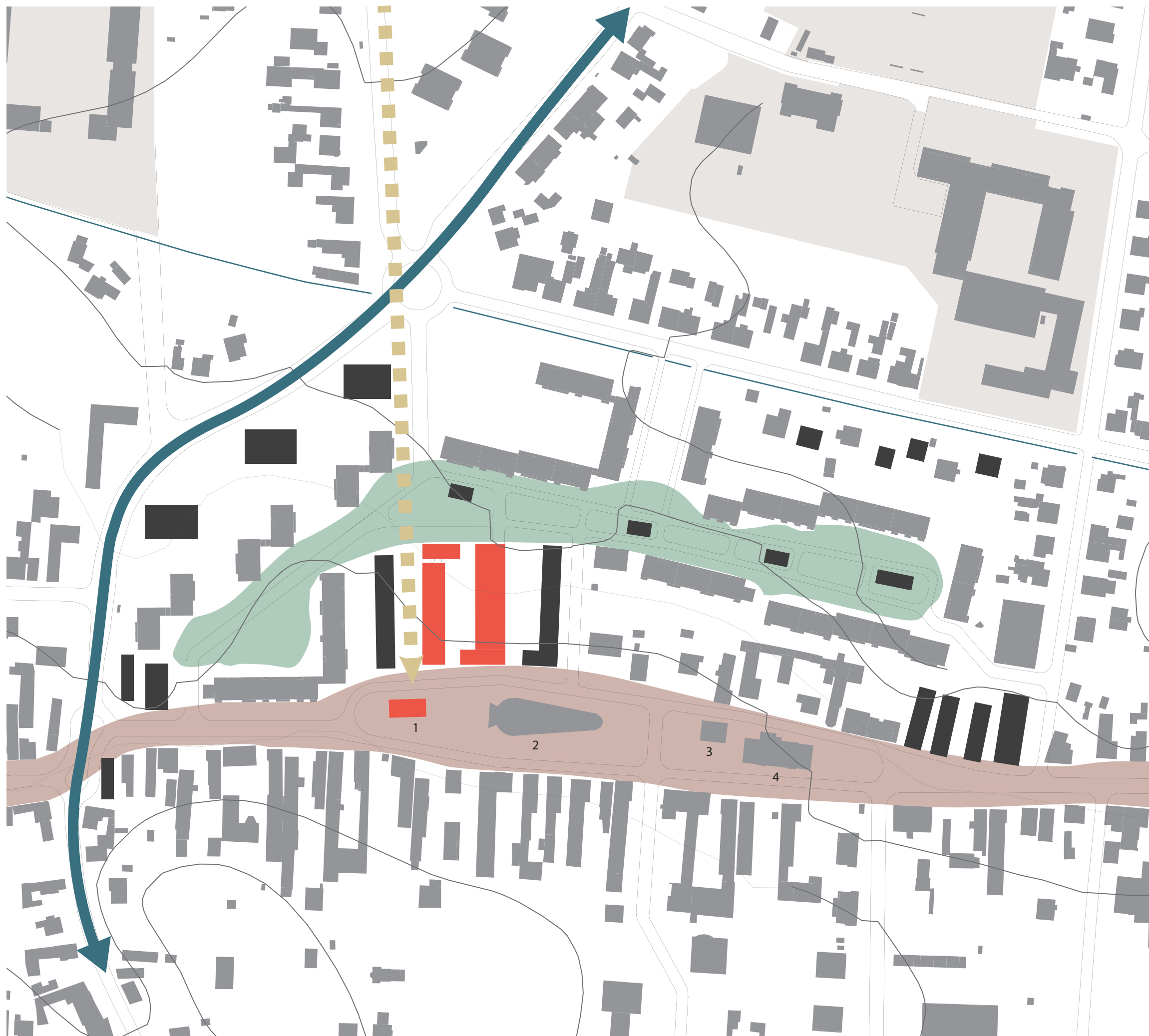
Veřejný prostor je pro řešené území navržen v souladu s tradicí obou světů, které jsou reflektovány v pojetí modernistického parku na panelovém sídlišti, kdy je doprava vedena jednosměrně a uprostřed mezi pruhy vzniká prostor pro rekreaci, komunitu i drobnou volnou zástavbu, v historické návsi je prostor řešen stroze v souladu s pamětí místa, je obnovena původní ostrovní koncepce návsi doplněná o jednosměrné komunikace, které podporují a vyzdvihují tradiční pojetí veřejného prsotoru i v provedení zpevněných ploch v historicky doloženém mlatovém povrchu. Návsi je tak vtisknut kamenitý charakter, který kontrastuje s městským parkem na panelovém sídlišti. Náves je pak doplněna po obvodu ostrovu o alej, která opticky vymezuje a uzavírá před radnicí a kostelem. Mezi objekty je veřejný prostor navržen tak, aby navazoval na tradici vesnických dvorů a mohl plnit různé podle potřeby, od zásobování, po shromažďování a osobní rekreaci.

5. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Doprava je na návsi i v modernistickém parku řešena jednosměrnými okružními cestami, jejichž spojení je umístěno až za hlavní veřejné prostory významných městských ulic a jejich křížení. Zásobování objektů obchodu, restaurace a společenského sálu je řešena příjezdem z ulice Liptovského. Nově navržené dopravní napojení s ulicí Bíloveckou odlehčí provozu uvnitř sídliště, které je jinak obsluhováno vlasečnicově s jedinou páteřní komunikací. Z prostoru ulice Liptovského je také přístupné podzemní parkoviště s možností automobilového, cyklistického a motocyklového parkování v hlídaných garážích, které mimo provozní hodiny služeb mohou uschovat část automobilů současných rezidentů sídliště.

6. TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROVOZU

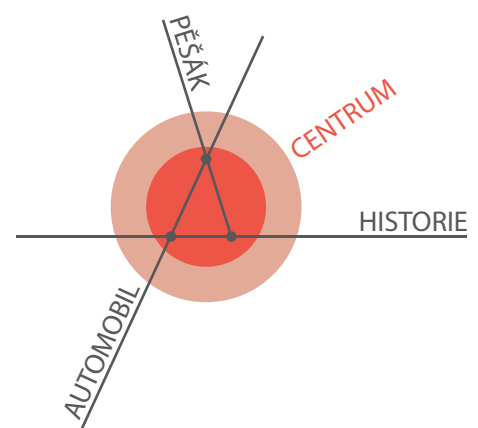
Provozy v navržených objektech jsou navrženy jako navzájem nezávislé s možností sdílení vybaven, tento příklad lze rozvinout na společenském sílu, který je přímo napojen na restauraci v prvním patře přes galerii, která může přes den sloužit běžnému provozu a večer pro občerstvení o divadelní pauze či bohatému rautu mezi prezentačními panely. Hygienické zařízení v objektu je navrženo tak, aby nezávisle pokrylo svou navrhovanou kapacitu. Technické místnosti jsou v objektu umístěny účelově tak, aby efektivně pokryly obsluhované prostory.

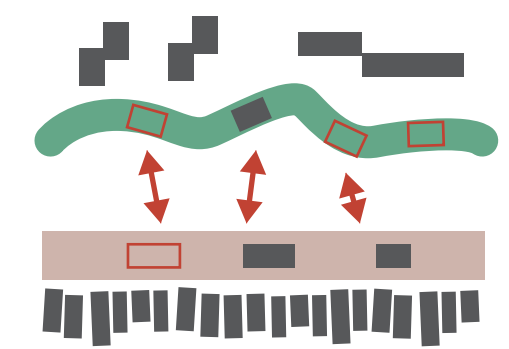
- LEGENDA
- Navržené objekty
 - Řešené objekty
 - Pěší spojení Opava - Kylešovice
 - Dopravní spojení Opava - Kylešovice
 - Historická návěs obce Kylešovice
 - Modernistické město v zeleni

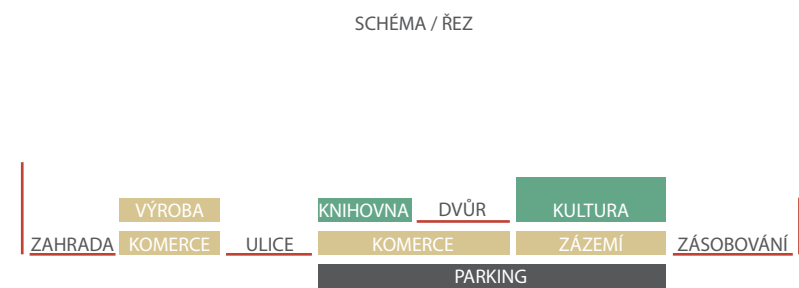
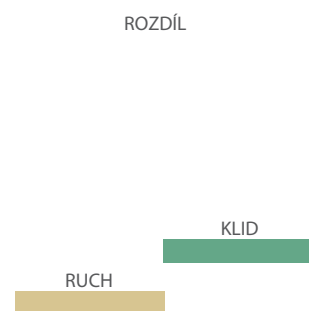
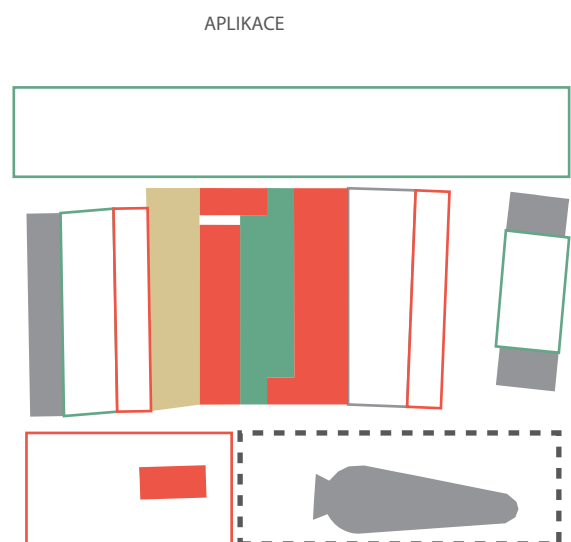
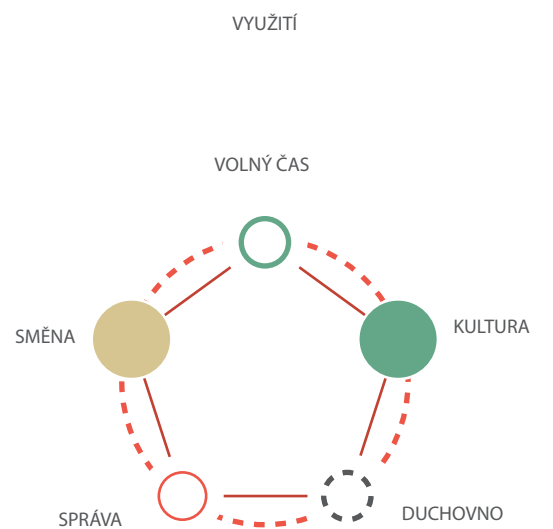
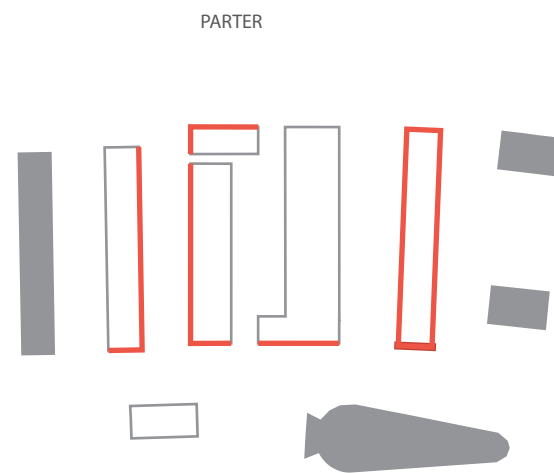
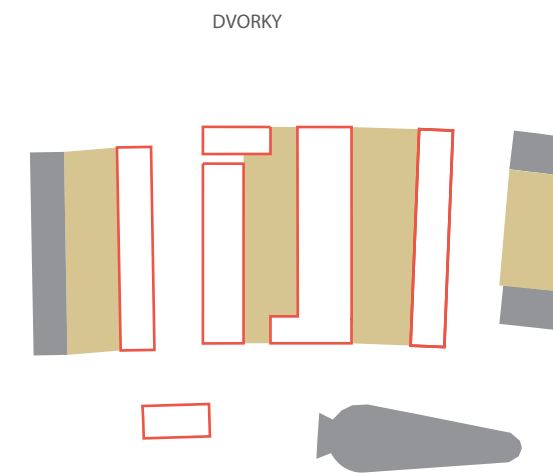
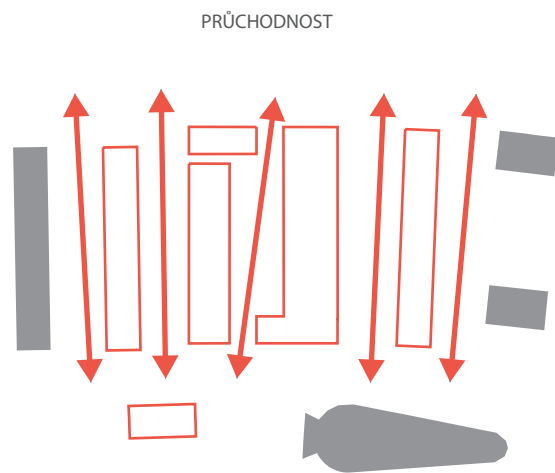
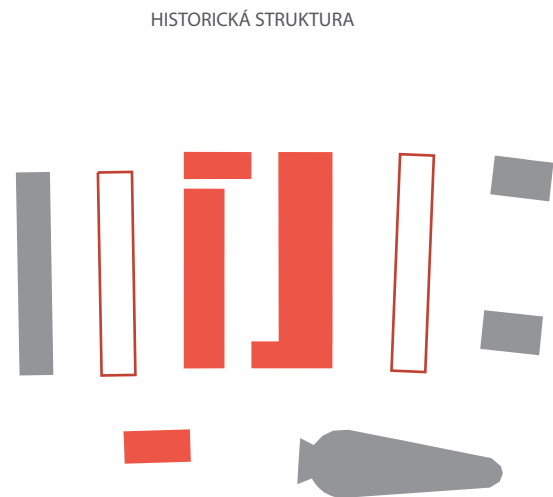
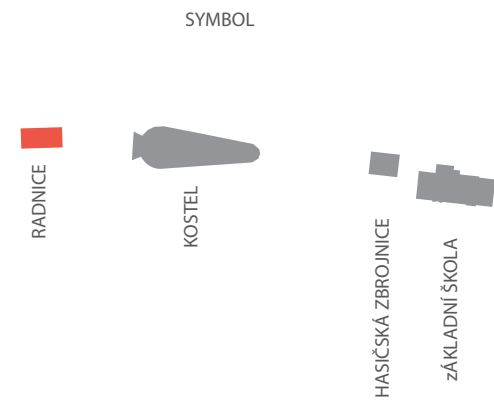
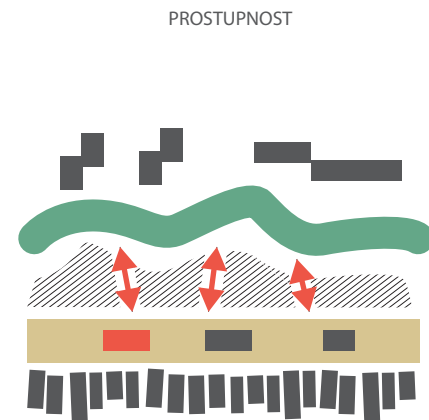
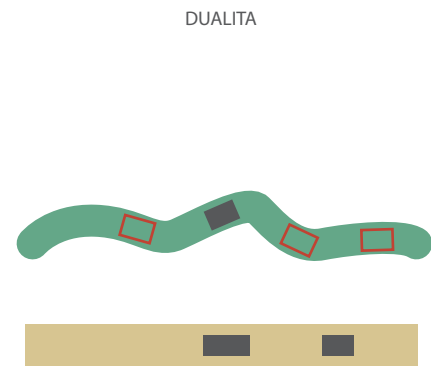
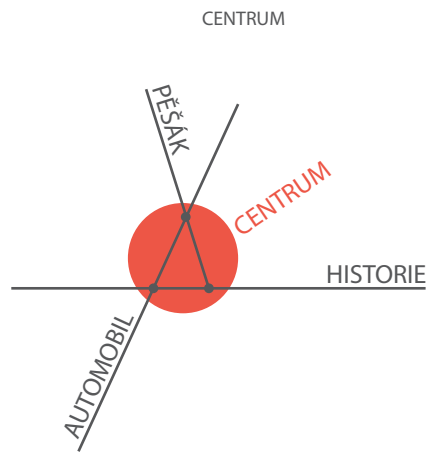
- 1 Radnice
- 2 Kostel sv. Jana Nepomuckého
- 3 Zbrojnice sboru dobrovolných hasičů
- 4 Základní škola

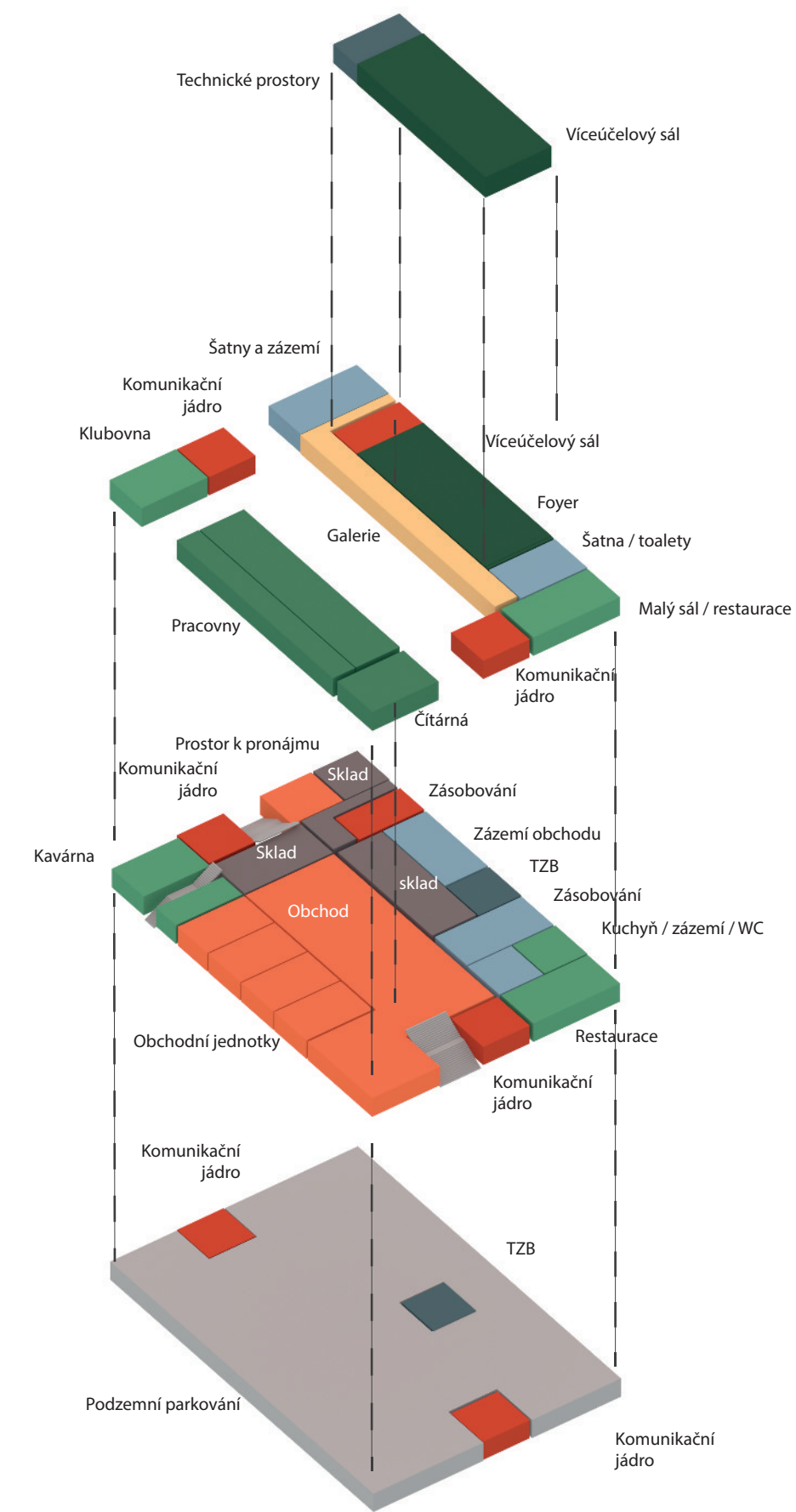
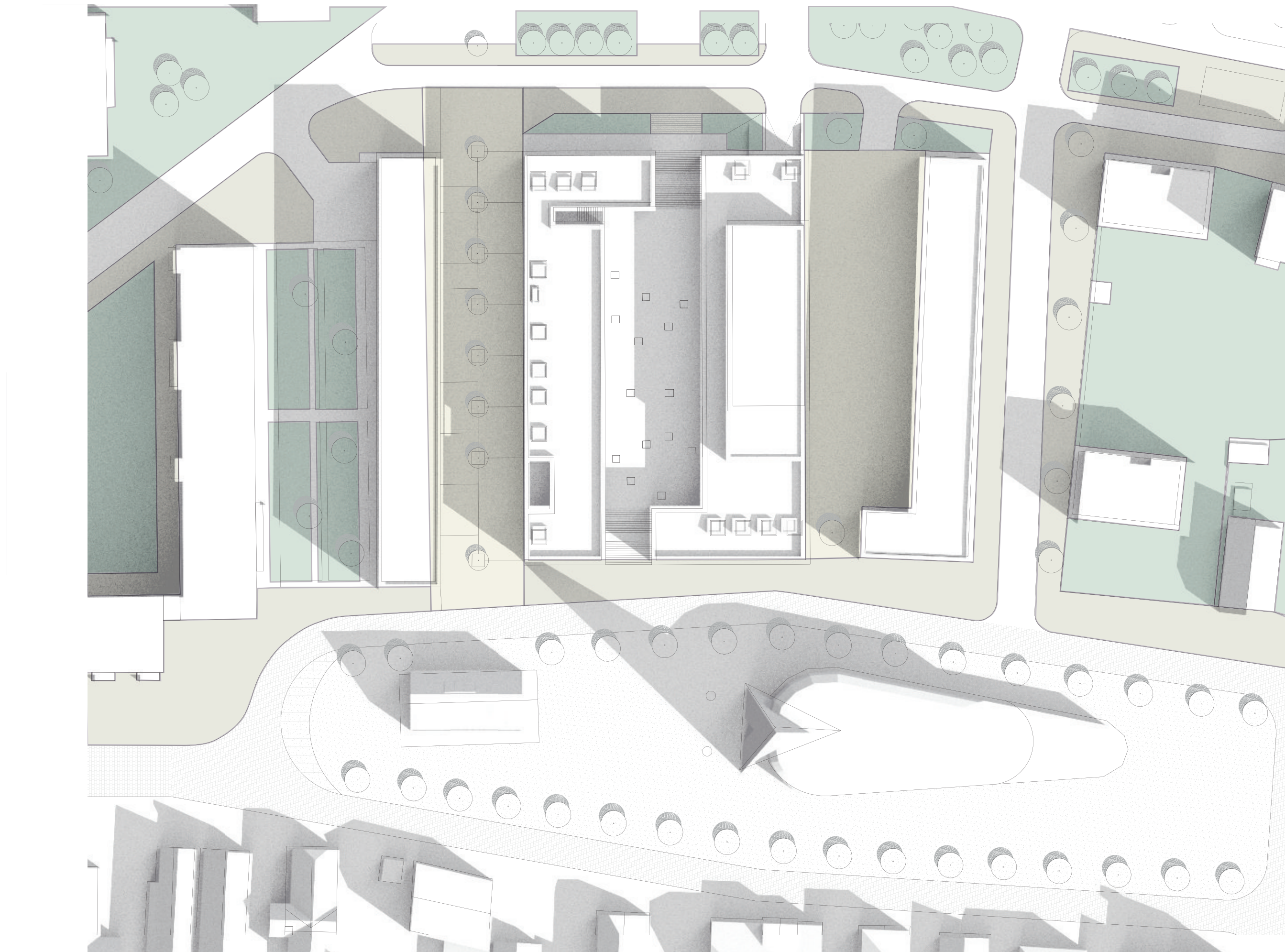
IDEOGRAMY
Urbanistická poloha

Dualita linií historické návěsi a města v zeleni

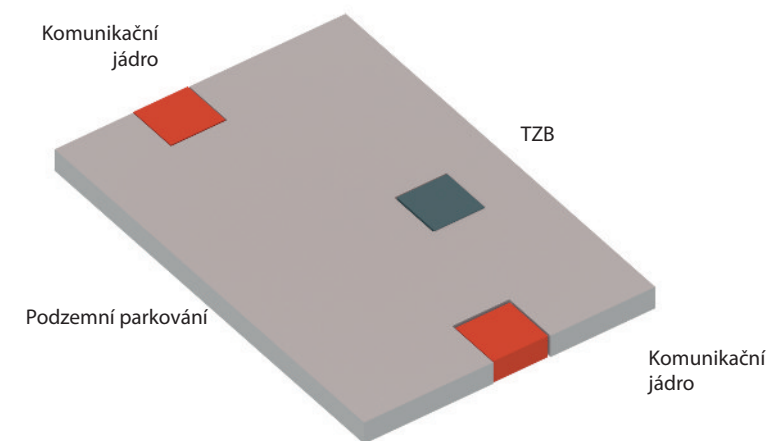
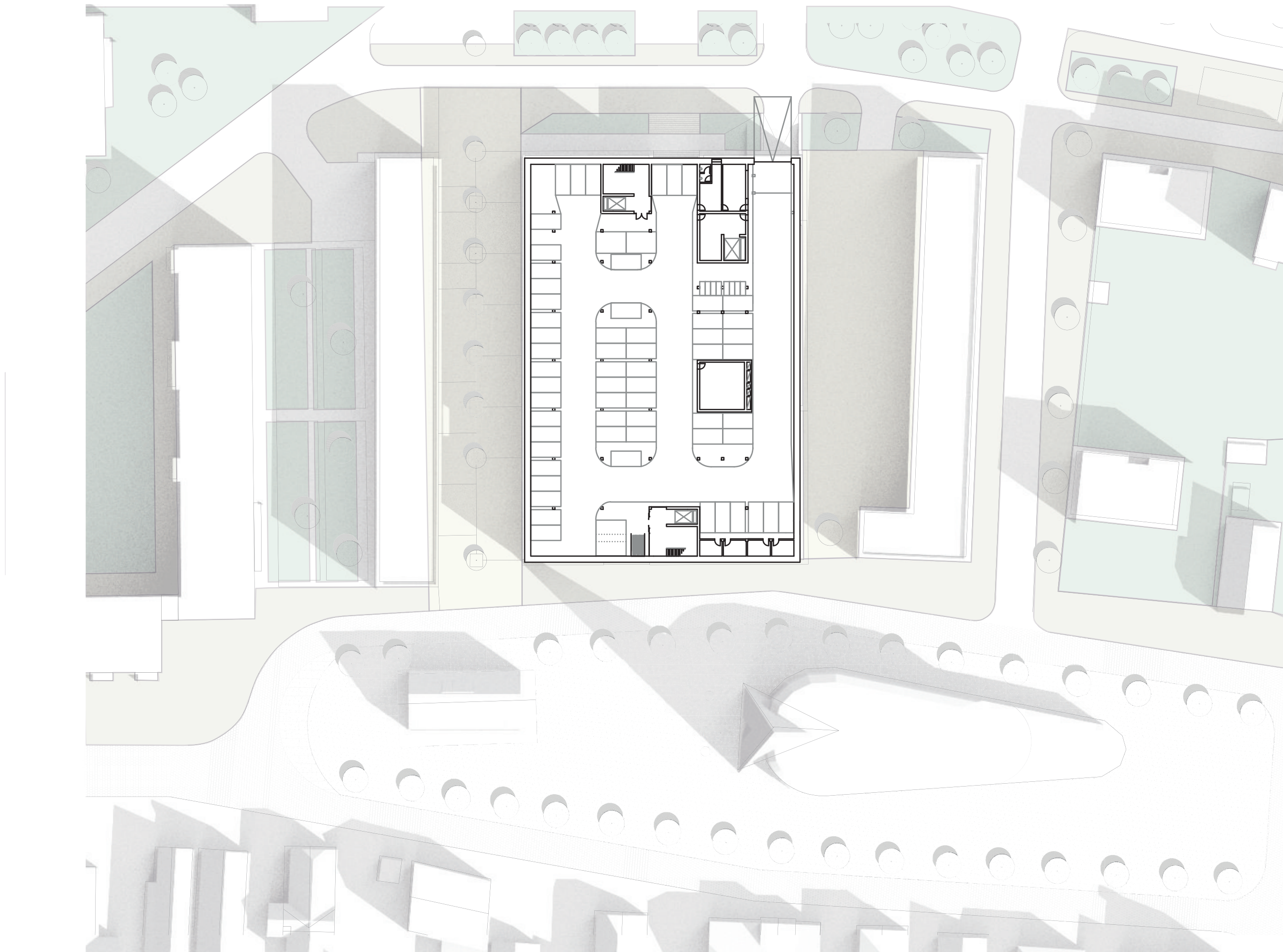

ARCHITEKTONICKÁ SITUACE A FUNKČNÍ SCHÉMA 1:500

5 10 15 20 25

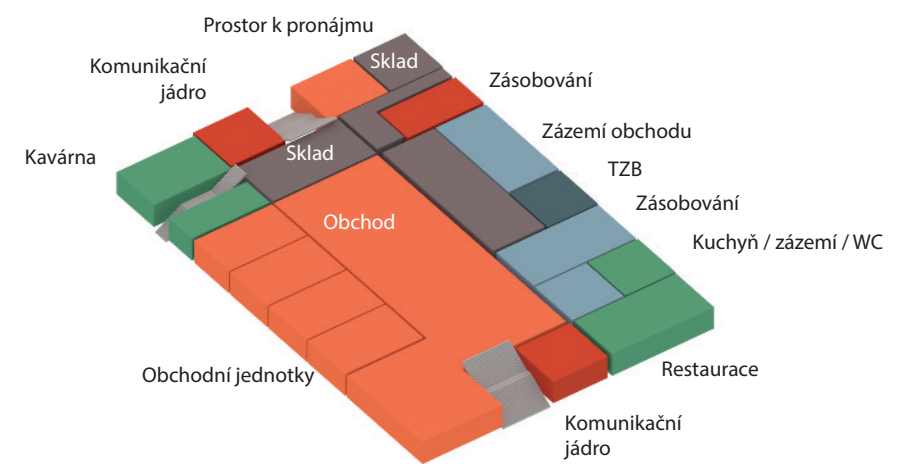
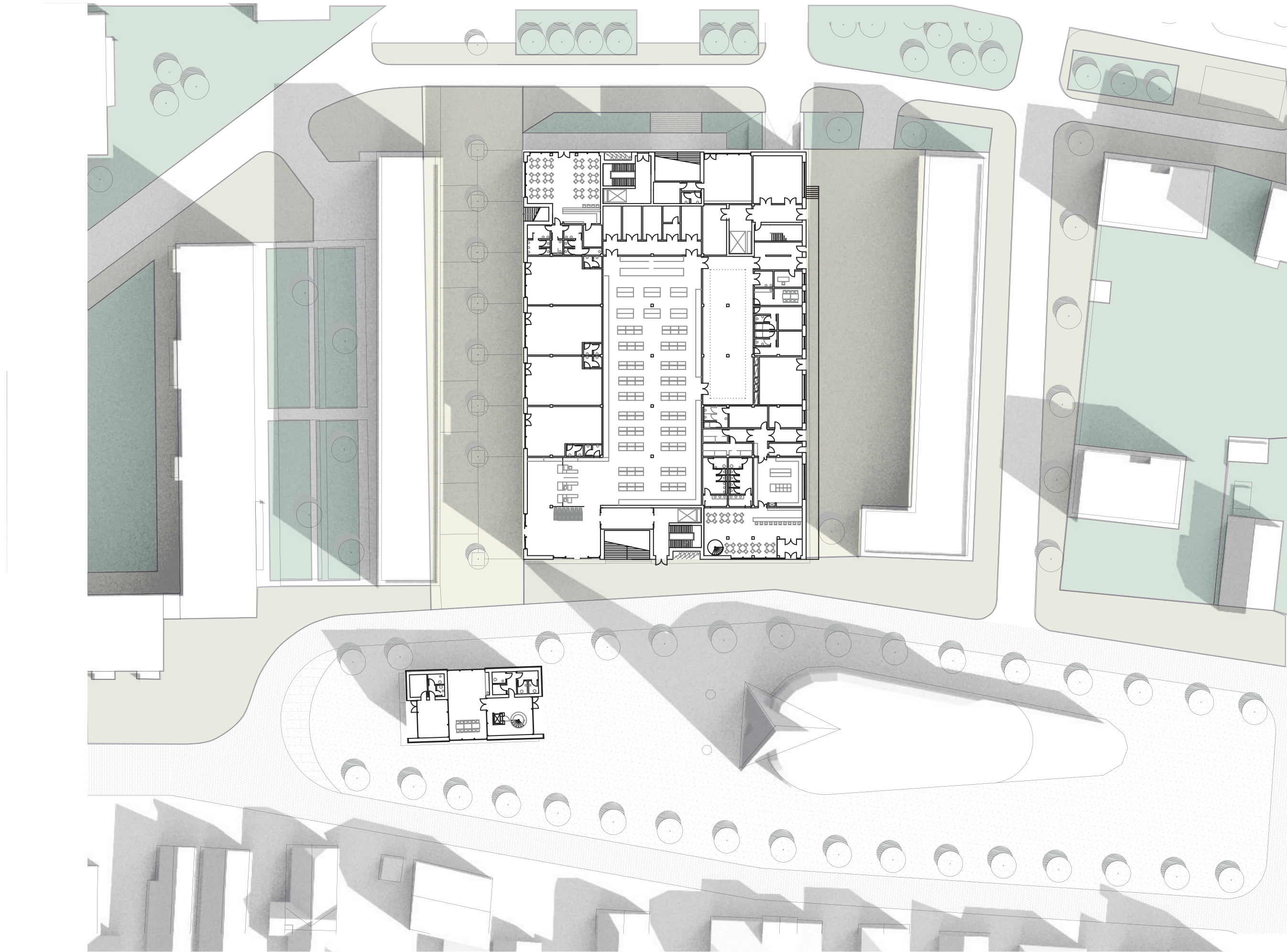

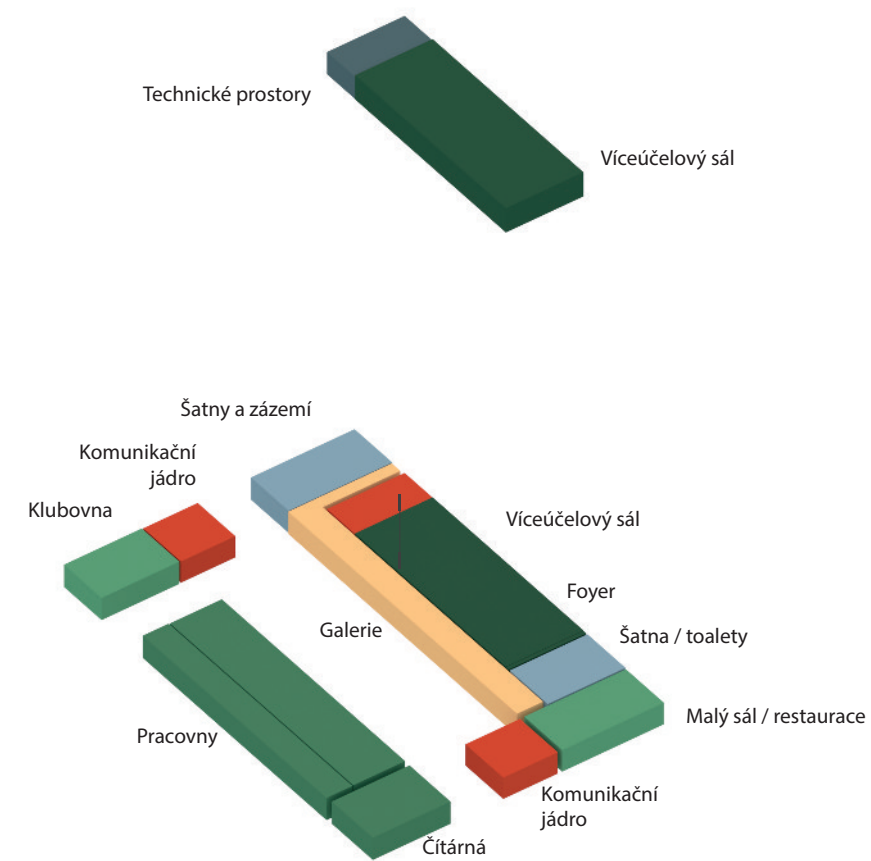
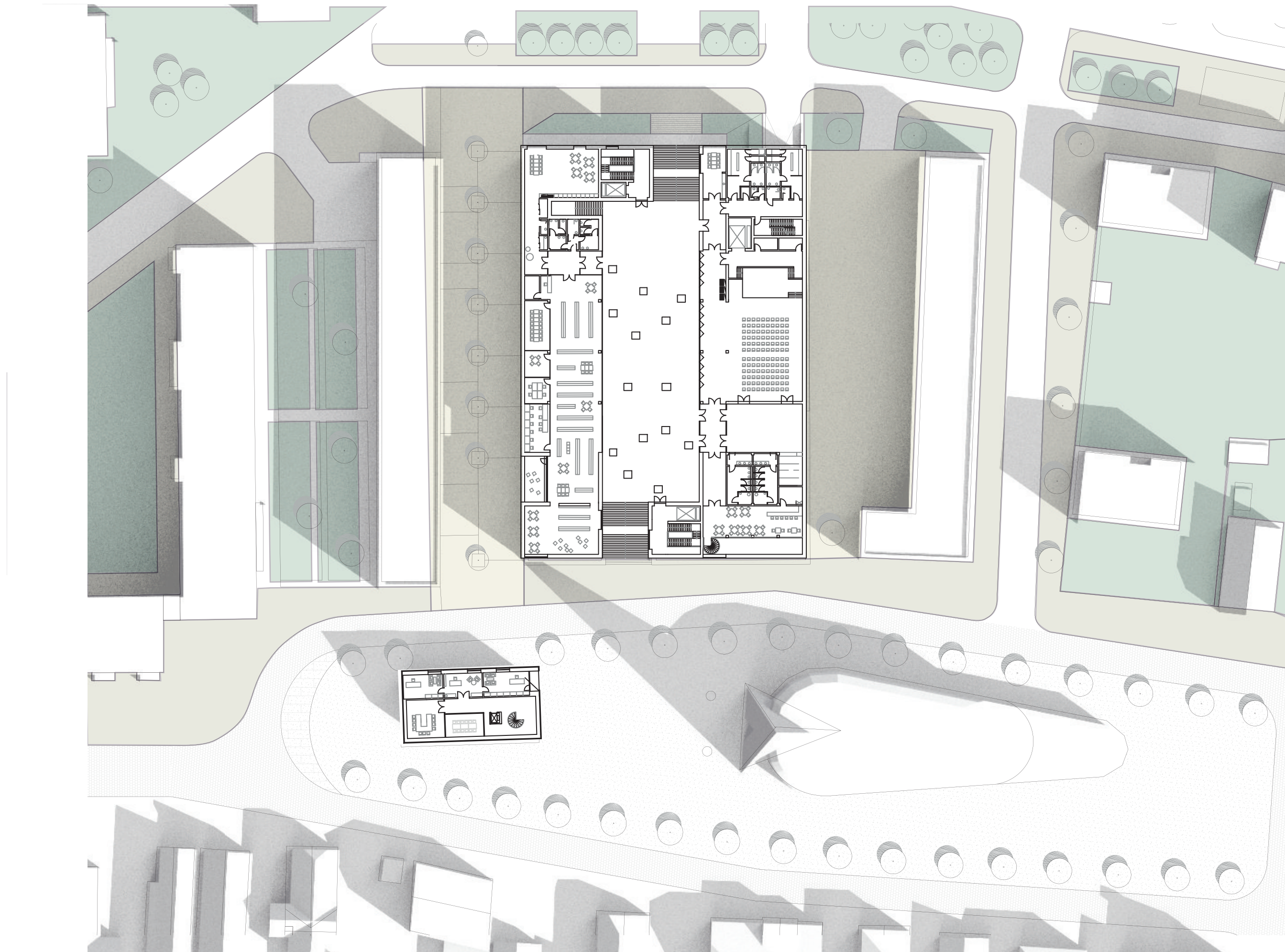

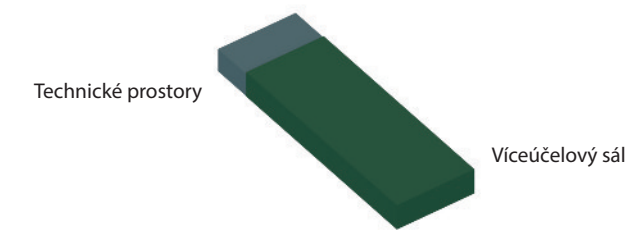
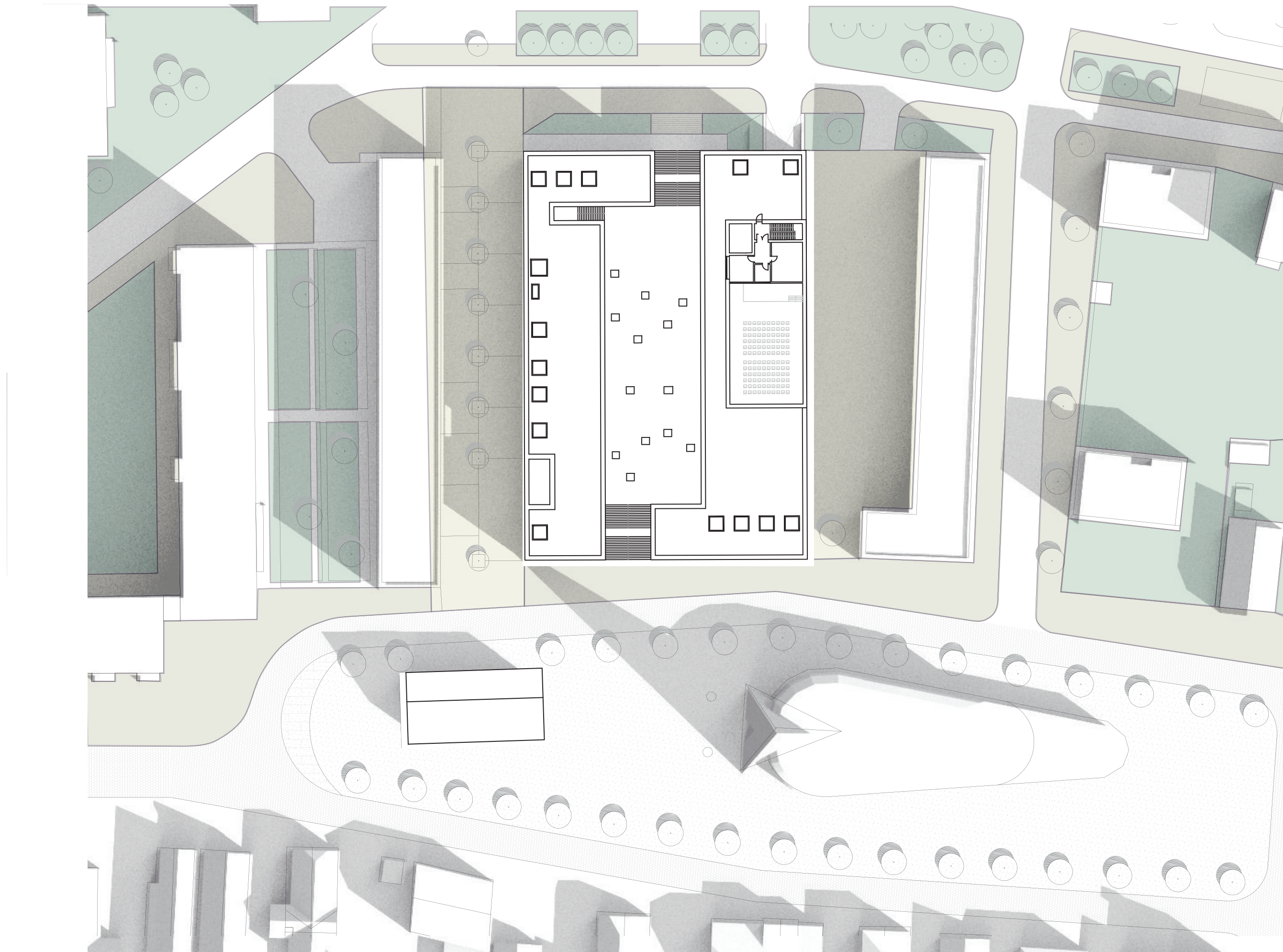
KONTEXTUÁLNÍ VÝKRES M 1:500

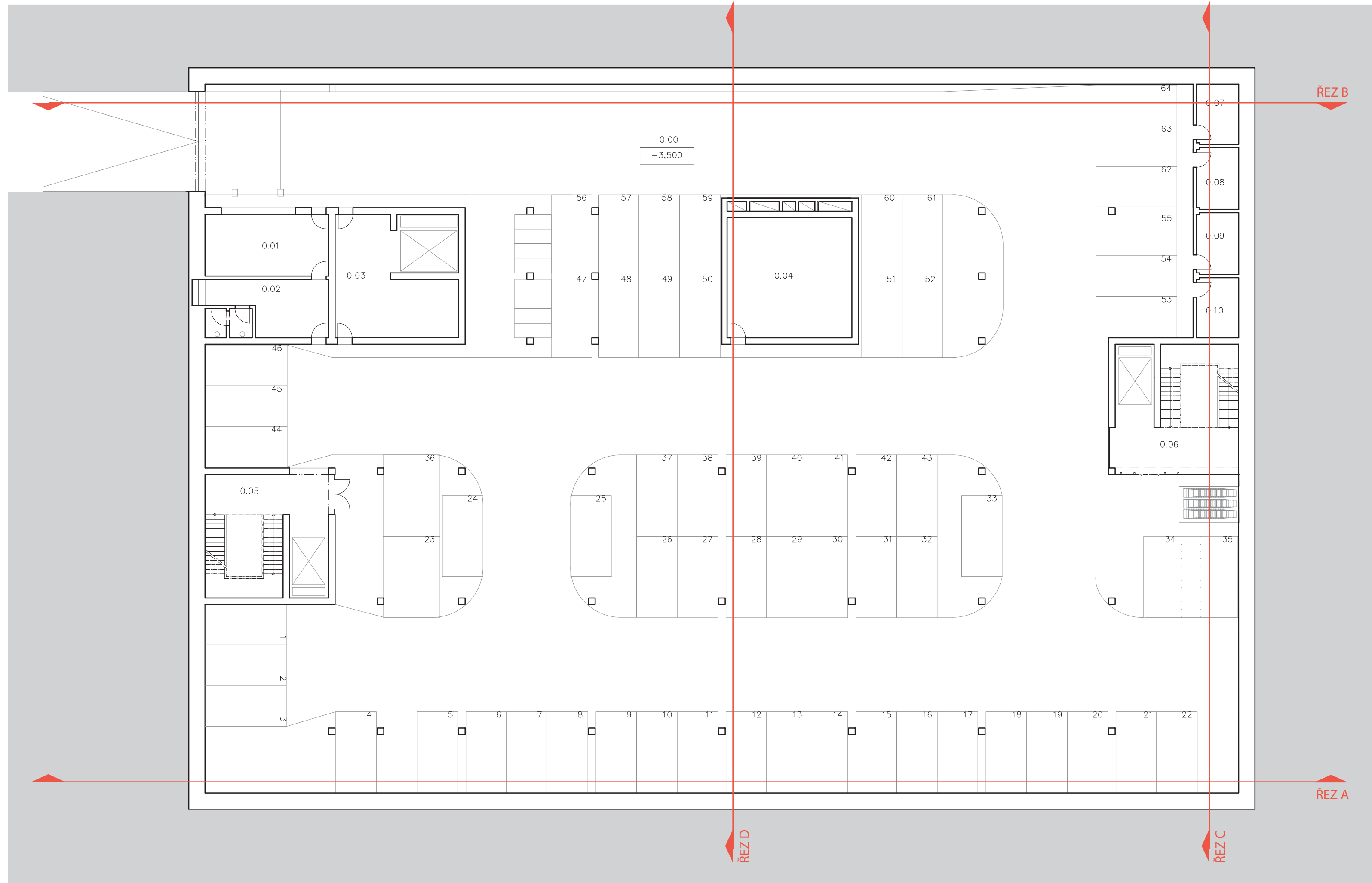
5 10 15 20 25

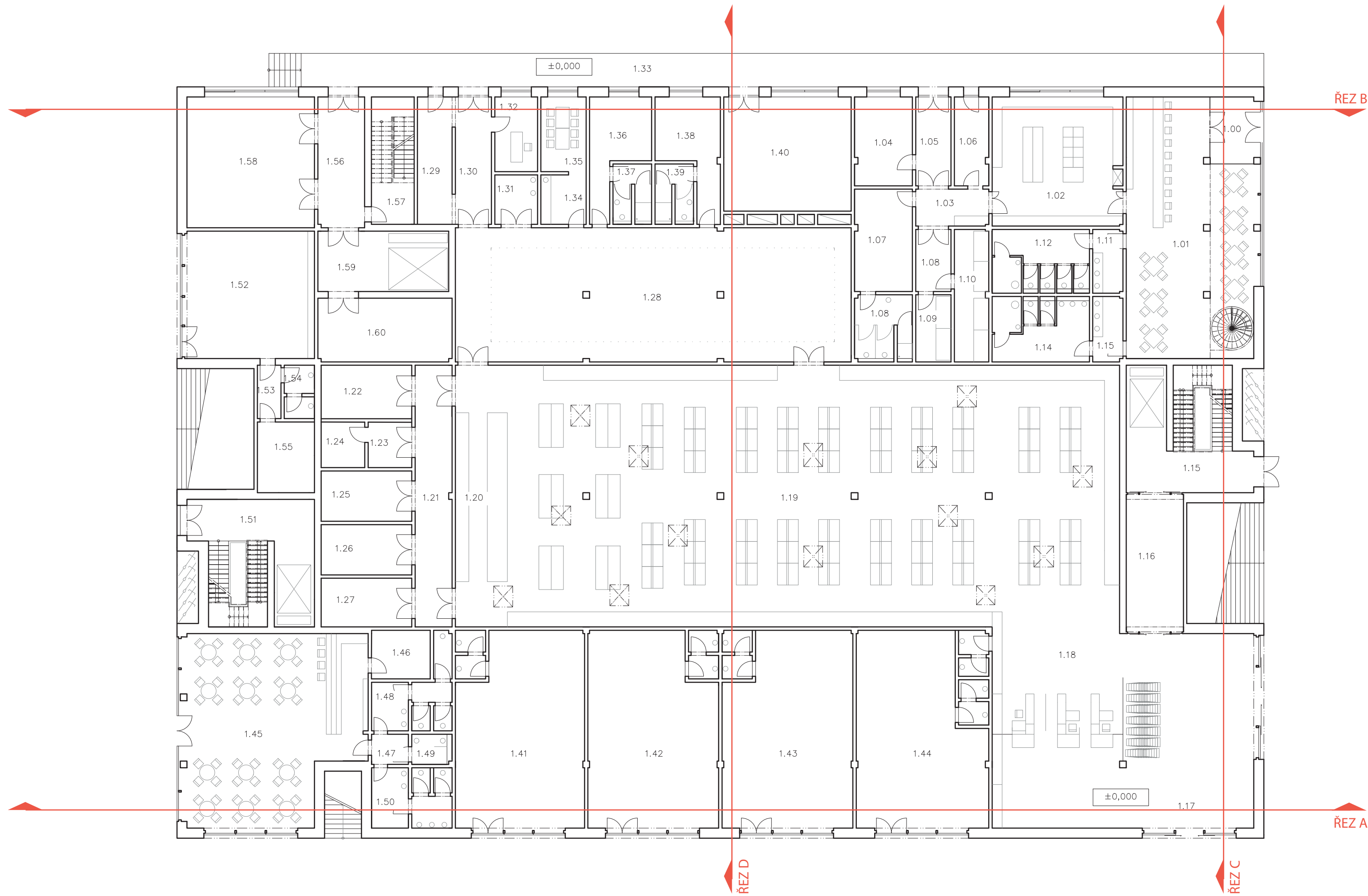

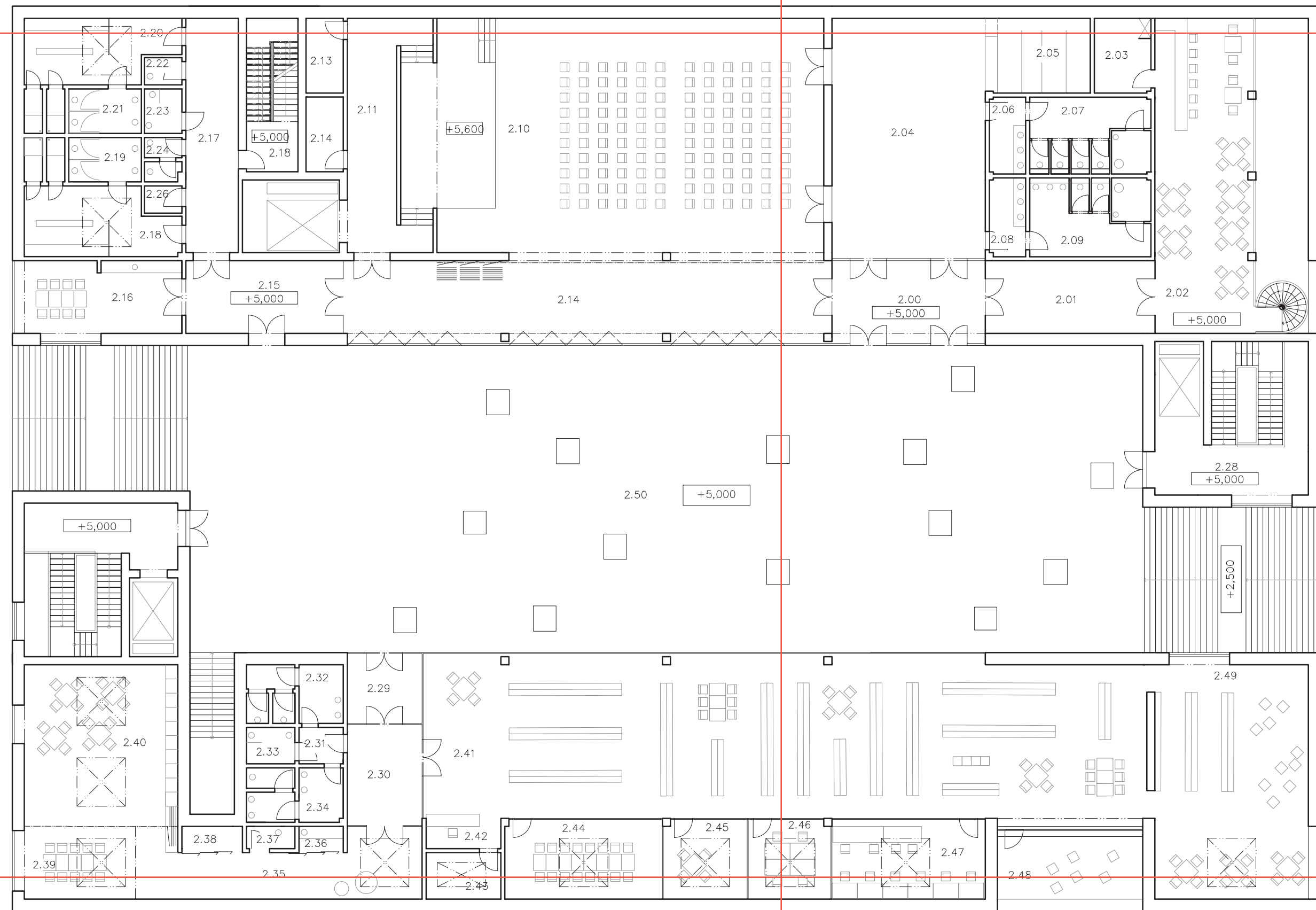
- 0.00 Podzemní parking
- 0.01 Pracoviště Ostrahy
- 0.02 Zázemí Ostrahy
- 0.03 Sociální zařízení
- 0.04 Technické prostory
- 0.05 Technické prostory
- 0.06 Komunikační jádro
- 0.07 Komunikační jádro
- 0.08 Sklepni kóje
- 0.09 Sklepni kóje
- 0.10 Sklepni kóje
- 0.11 Sklepni kóje

1.00	Zádveří	1.34	Čajová kuchyňka
1.01	Restaurace	1.35	Denní místnost
1.02	Restaurační kuchyň	1.36	Šatny muži
1.03	Chodba	1.37	WC muži
1.04	Kancelář provozního	1.38	Šatny ženy
1.05	Příjem	1.39	WC ženy
1.06	Odpady	1.40	Technické prostory
1.07	Šatna	1.41	Komerční prostory
1.08	Sklad	1.42	Komerční prostory
1.09	Zboží	1.43	Komerční prostory
1.10	Chlazené zboží	1.44	Komerční prostory
1.11	Předsíň ženy	1.45	Kavárna
1.12	WC ženy	1.46	Sklad
1.13	Předsíň Muži	1.47	Předsíň
1.14	WC muži	1.48	Toalety ženy
1.15	Komunikační jádro	1.49	Toalety muži
1.16	Spojovací chodba	1.50	Bezbariérové toalety
1.17	Vstupní prostor obchodu	1.51	Komunikační jádro
1.18	Pokladny	1.52	Prostory k pronájmu
1.19	Prodejní plocha	1.53	Chodba
1.20	Obsluhovaný úsek	1.54	Toalety
1.21	Skladovací prostory	1.55	Sklad
1.22	Ovoce , Zelenina	1.56	Zásobování sálu
1.23	Maso , Ryby	1.57	Schodiště
1.24	Mrazírna	1.58	Velký sklad
1.25	Mlékarenské výrobky	1.59	Nákladní výtah
1.26	Ovoce a Zelenina	1.60	Malý sklad
1.27	Pekárna		
1.28	Skladovací prostory		
1.29	Odpady		
1.30	Příjem		
1.31	Úklidová místnost		
1.32	Provozní prodejny		
1.33	Nakládací rampa		

ŘEZ B

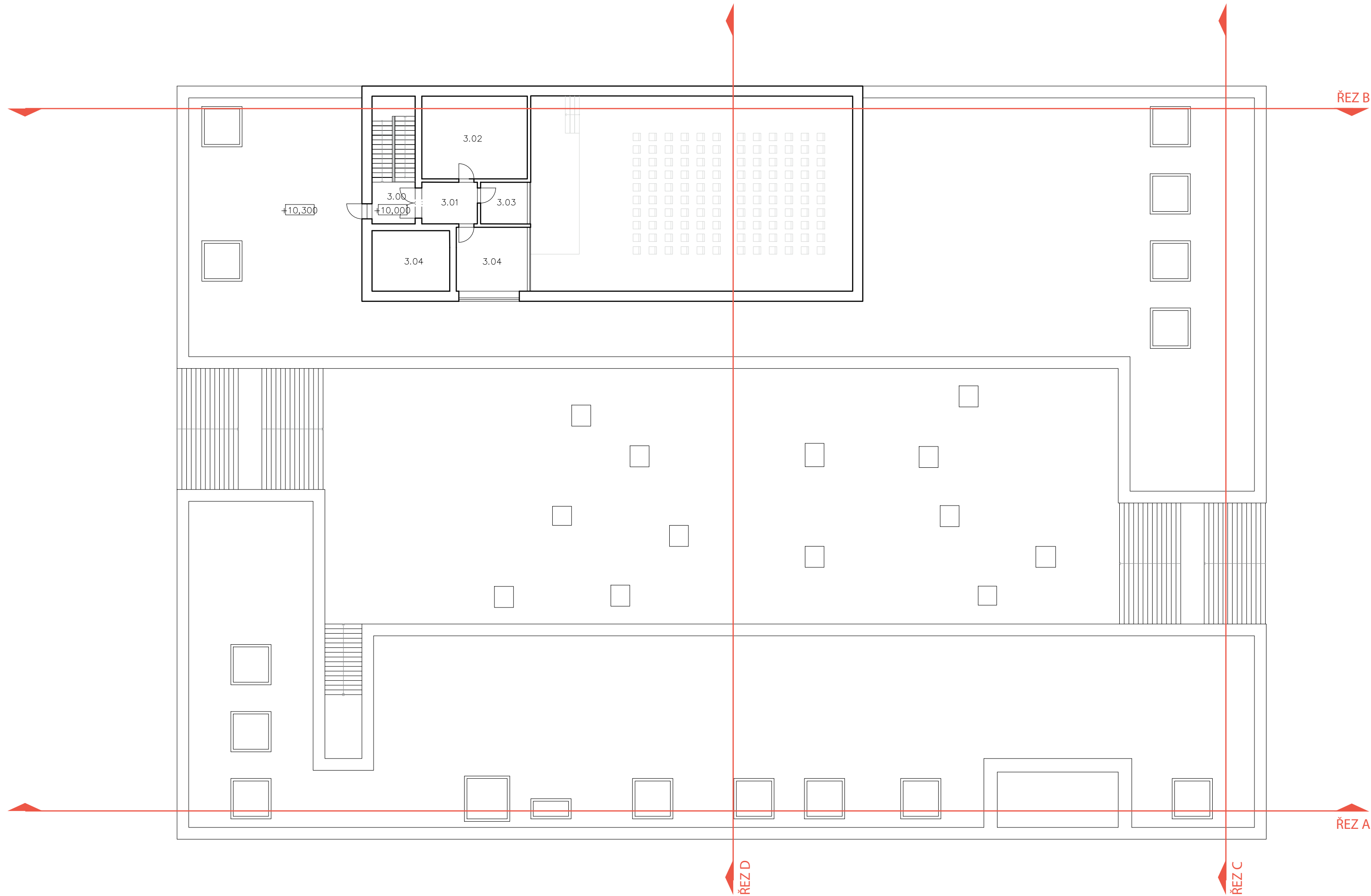
ŘEZ A

ŘEZ D

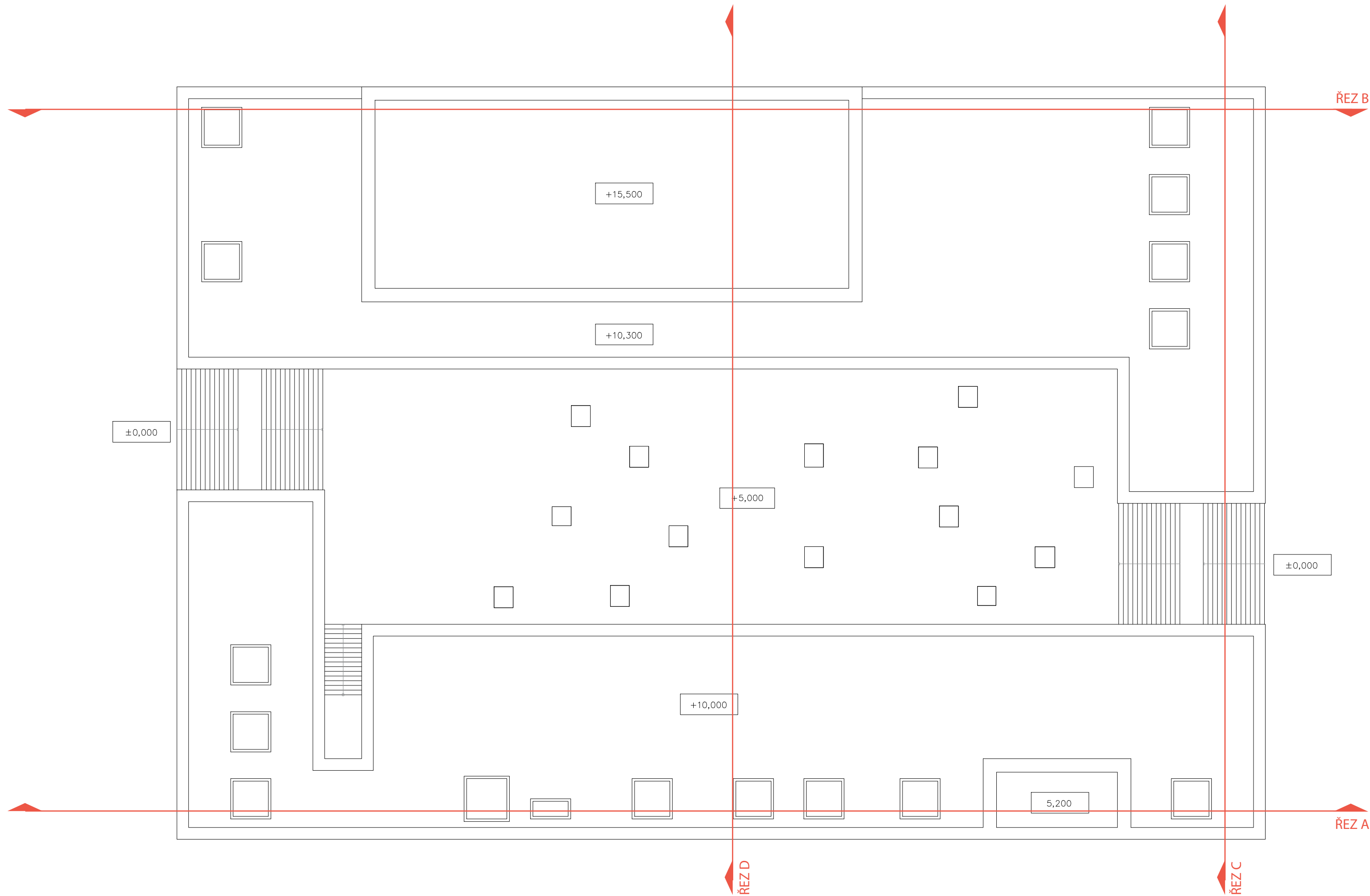
ŘEZ C

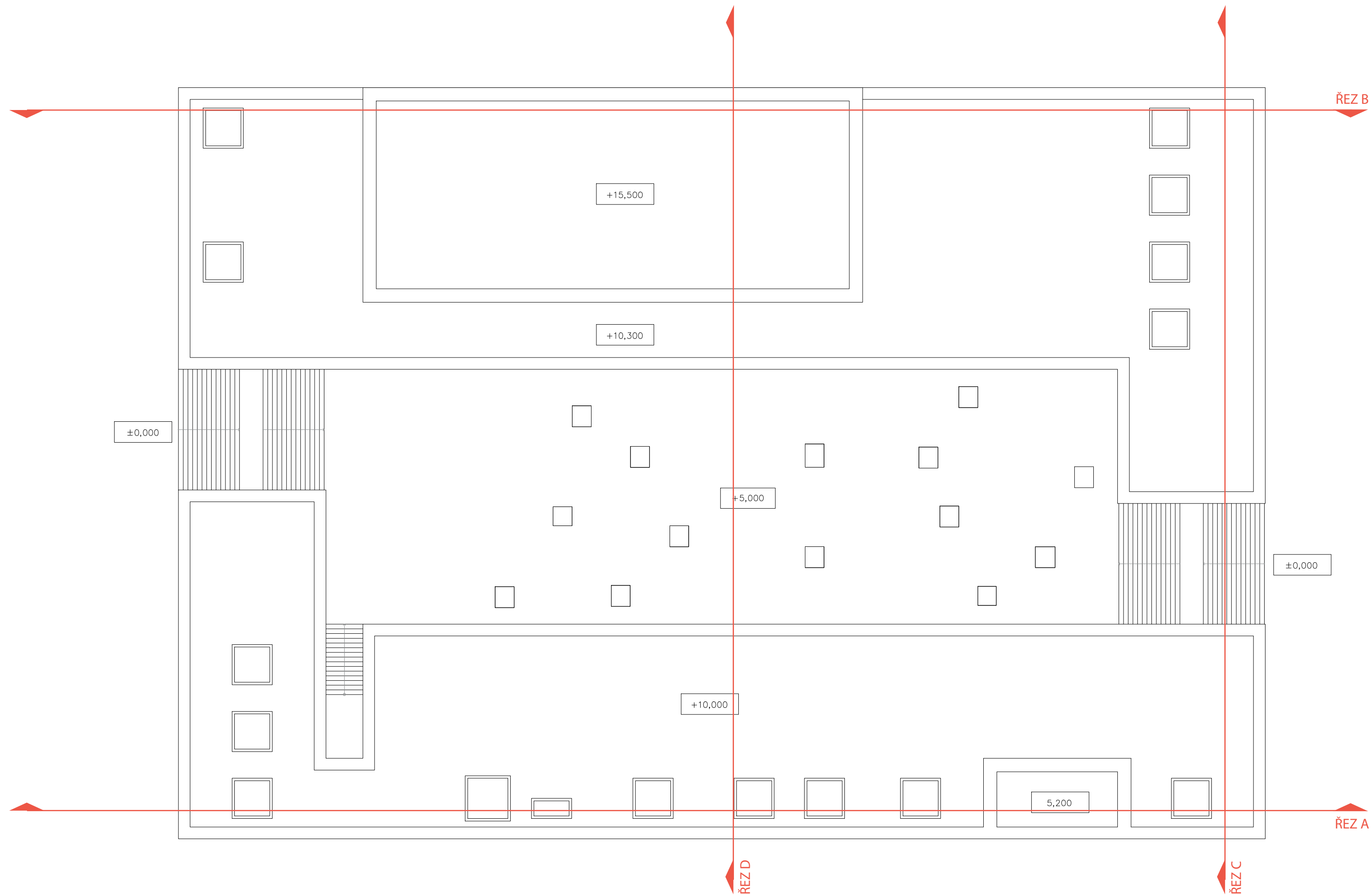
2.00	Zádveří	2.36	Kuchyňský kout
2.01	Spojovací chodba	2.37	Úklidová místnost
2.02	Restaurace	2.38	Skříňová šatna
2.03	Sklad	2.39	Malá spolková místnost
2.04	Foyer	2.40	Velká spolková místnost
2.05	Šatna pro veřejnost	2.41	Knihovna
2.06	Předsíň ženy	2.42	Recepce
2.07	Toalety ženy	2.43	Zázemí personálu
2.08	Předsíň muži	2.44	Velká studovna
2.09	Toalety muži	2.45	Malá studovna
2.10	Společenský sál	2.46	Počítačová místnost
2.11	Zázemí jeviště	2.47	Dětská studovna
2.12	Sklad	2.48	Vnější terasa
2.13	Sklad	2.49	Čítárna
2.14	Spojovací galerie	2.50	Zvýšené Nádvoří
2.15	Zádveří		
2.16	Zázemí pro účinkující		
2.17	Chodba		
2.18	Šatny		
2.19	Toalety a sprchy		
2.20	Šatny		
2.21	Toalety a sprchy		
2.22	Úklidová místnost		
2.23	Bezbariérová toaleta		
2.24	Předsíň personál		
2.25	Toaleta personál		
2.26	Sklad materiálu		
2.27	Komunikační jádro		
2.28	Komunikační jádro		
2.29	Zádveří		
2.30	Hala		
2.31	Předsíň		
2.32	Toalety ženy		
2.33	Bezbariérové toalety		
2.34	Toalety muži		
2.35	Předsál klubovny		

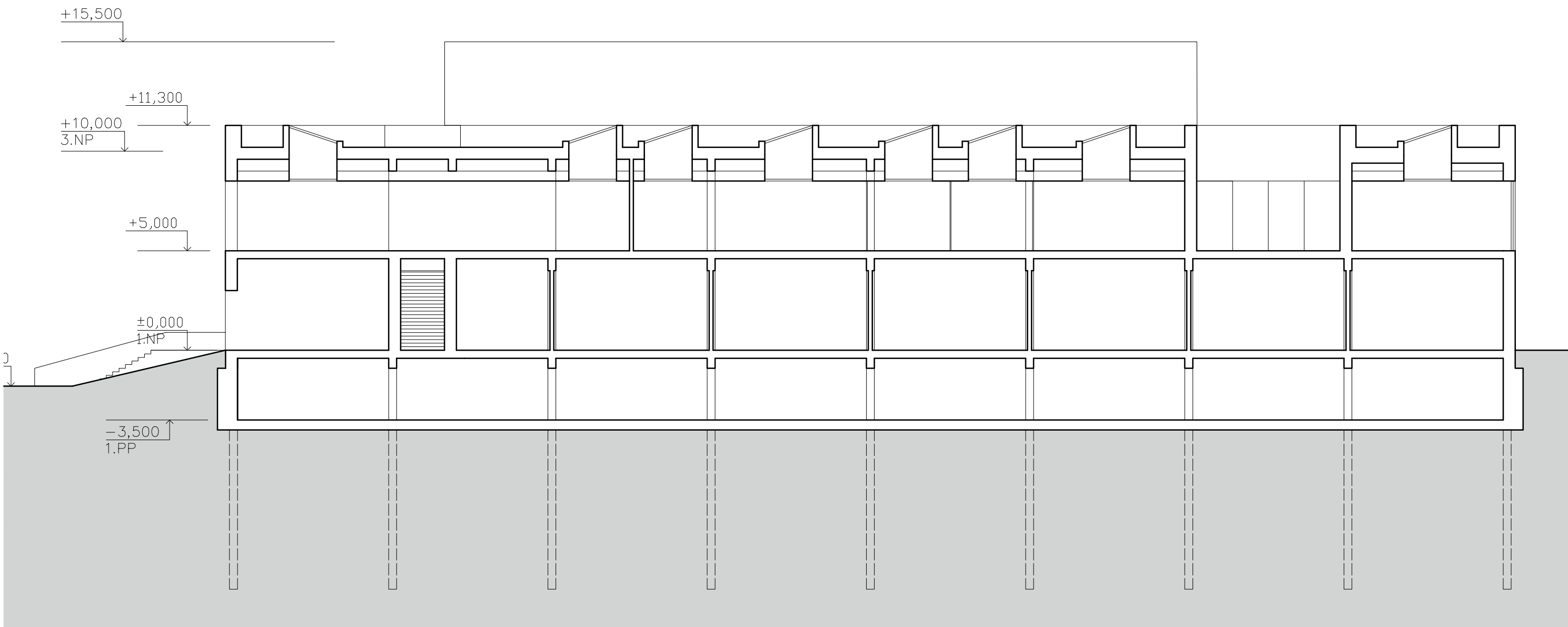

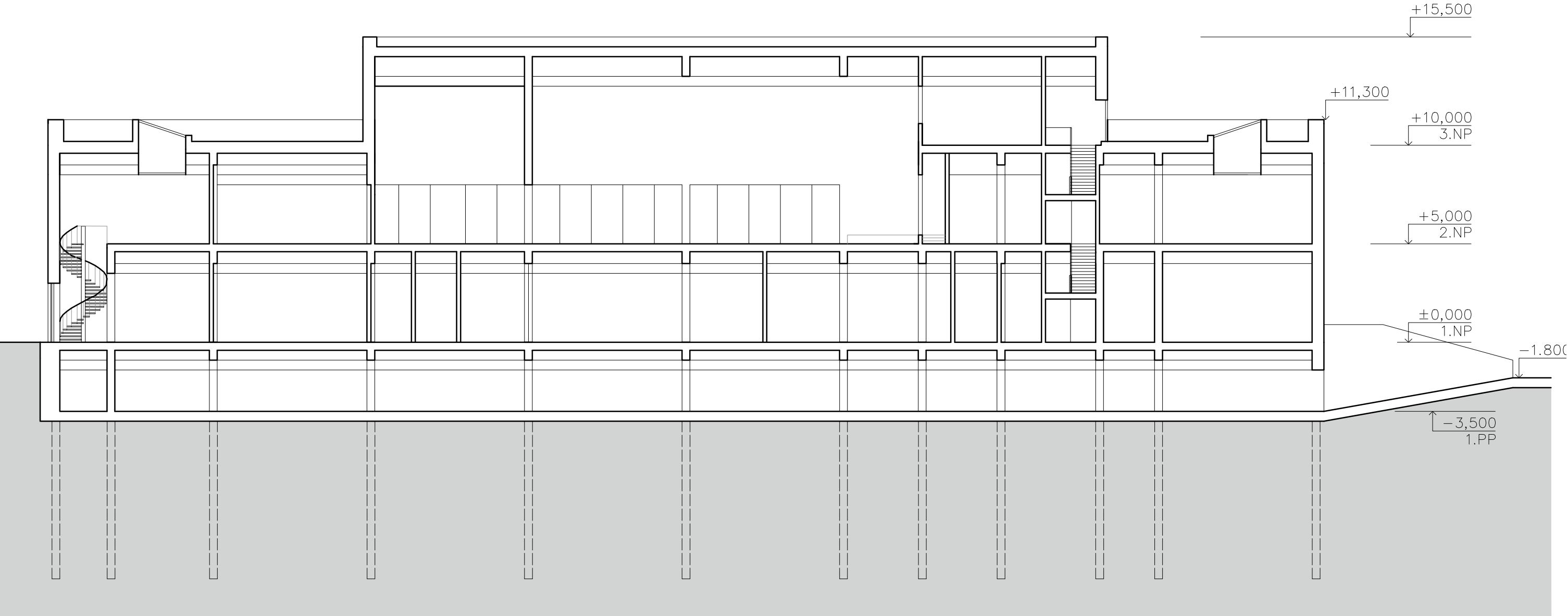

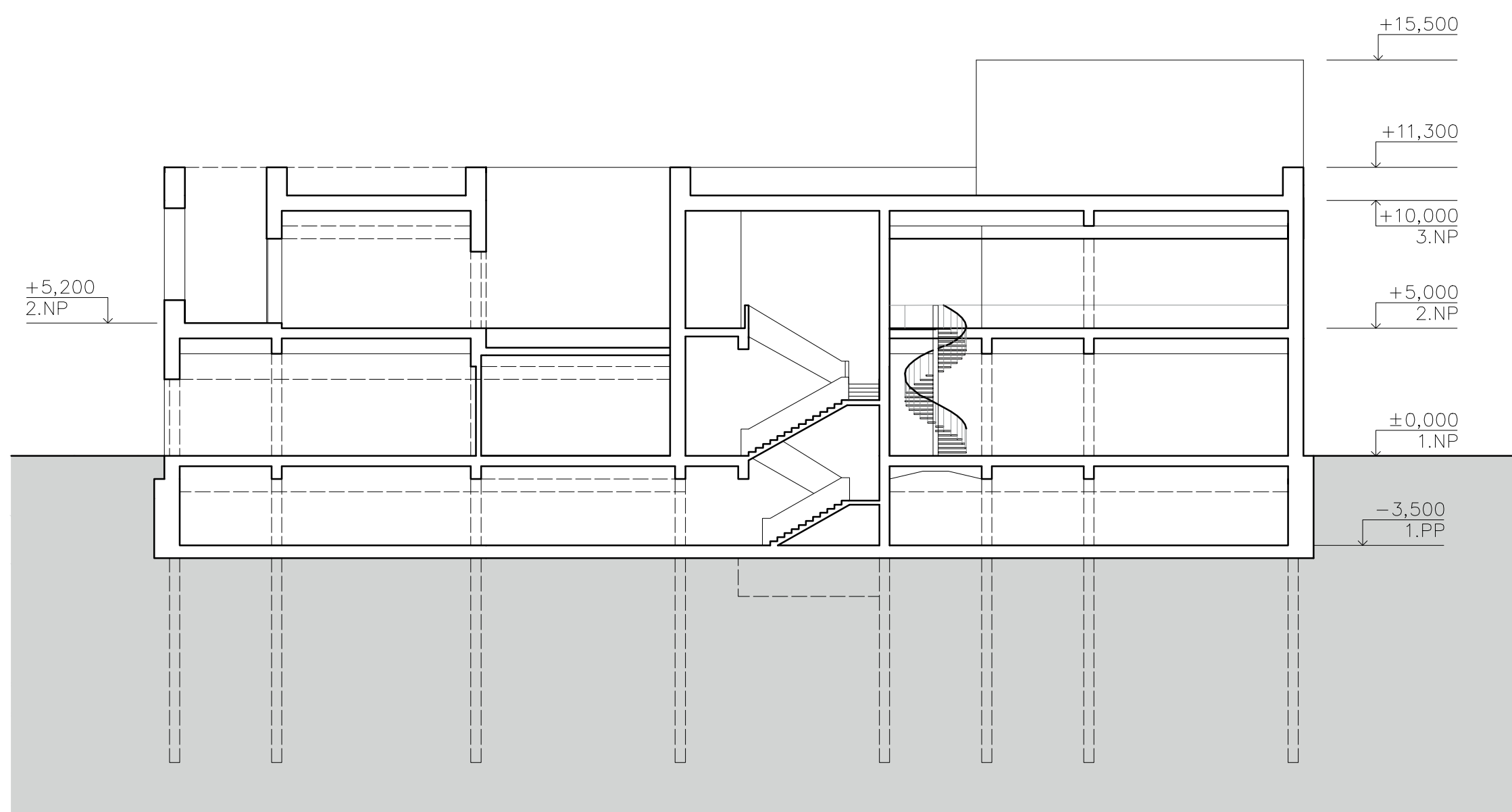
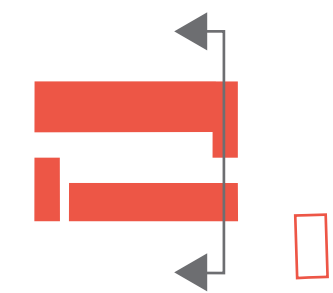
- 3.00 Schodiště
- 3.01 Chodba
- 3.02 VZT
- 3.03 Režie , osvětlení
- 3.04 Kancelář provozu

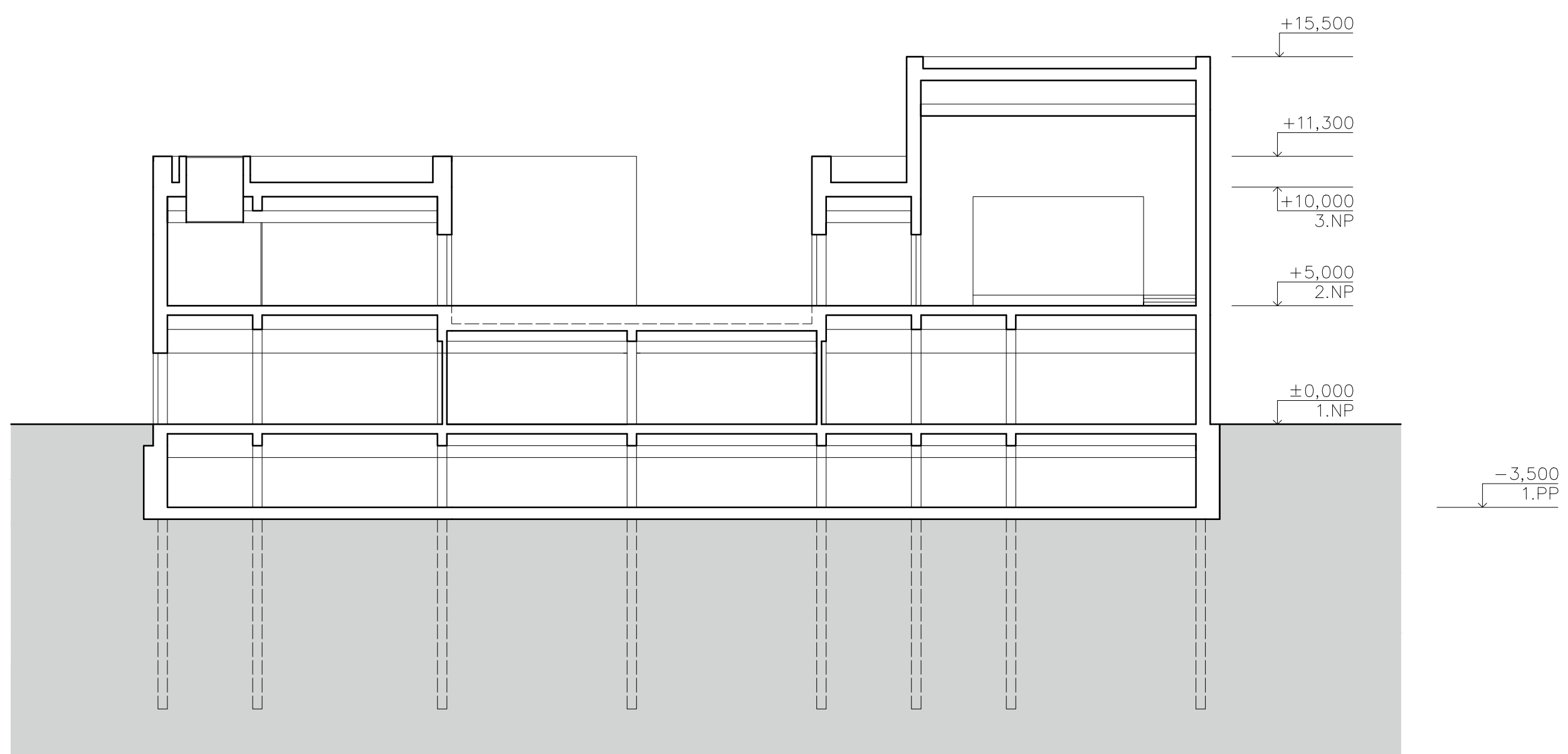
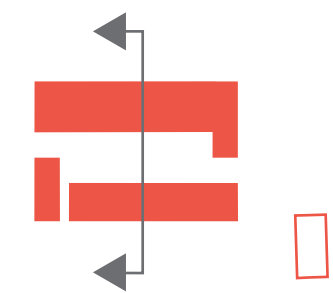

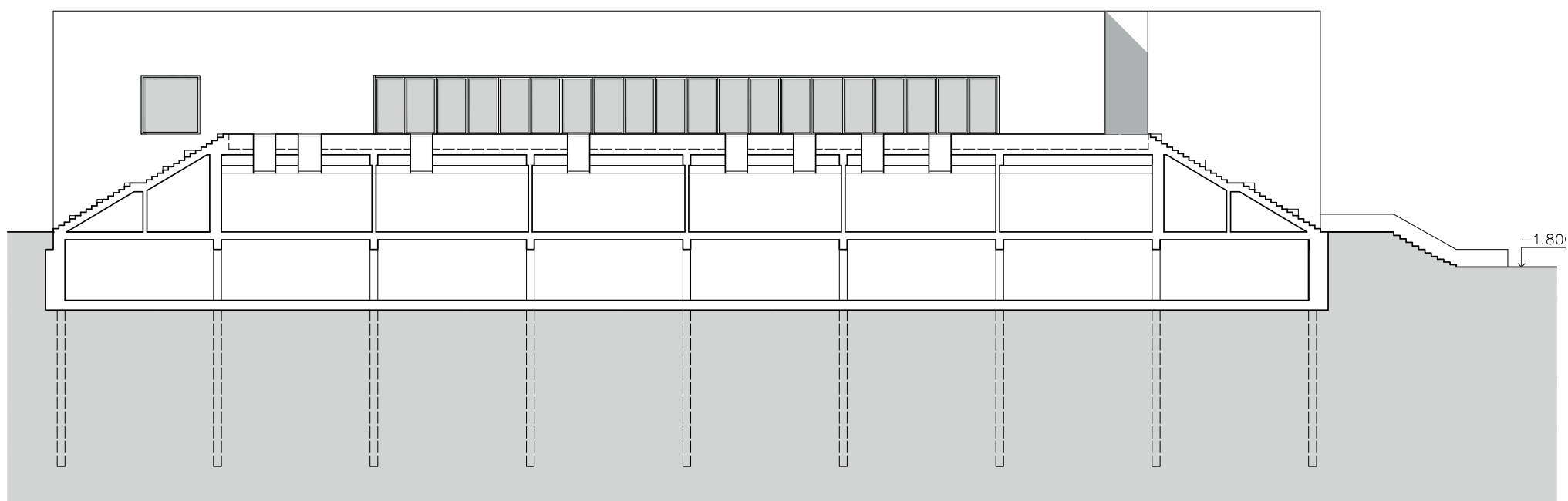
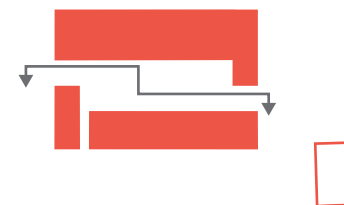

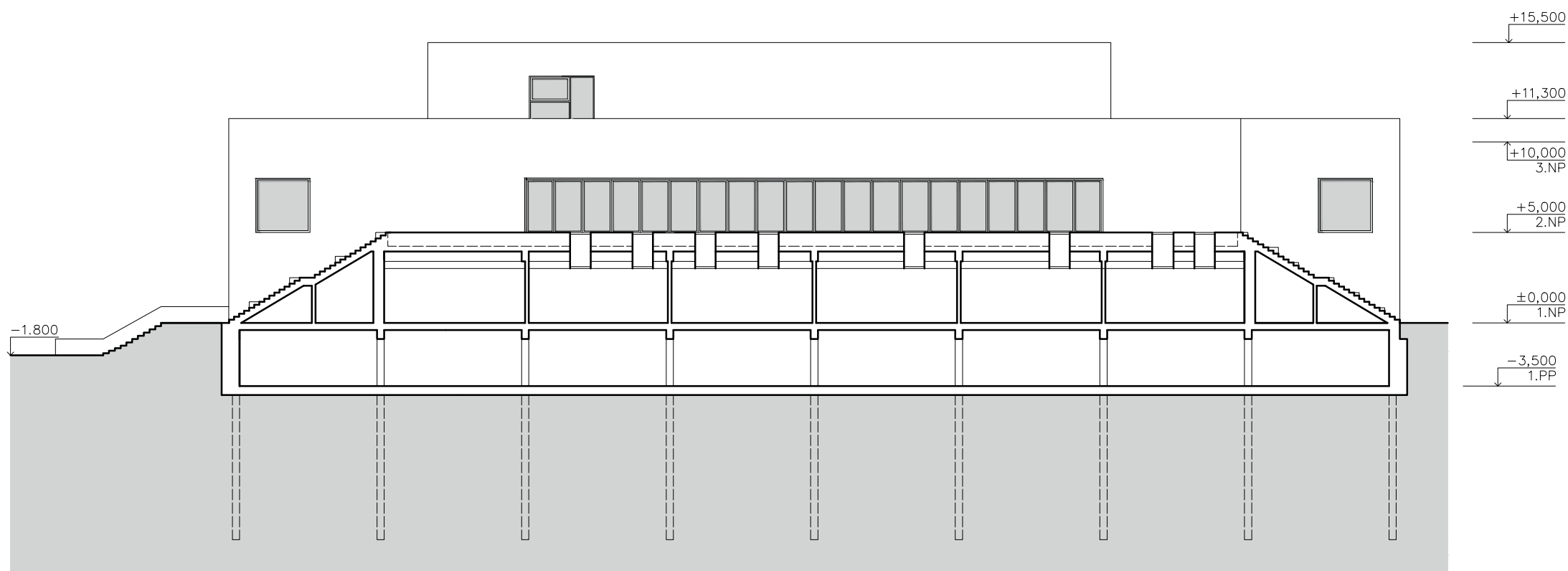
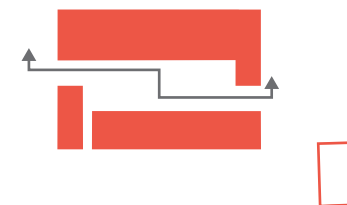

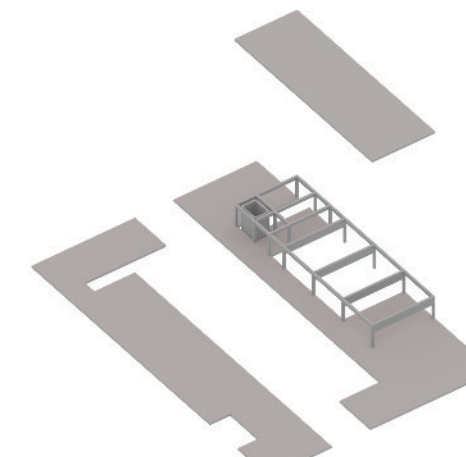
ŘEZPOHLED POHLEDY
ZÁPADNÍ STRANA/ M 1:300

3	6	9	12	15
---	---	---	----	----

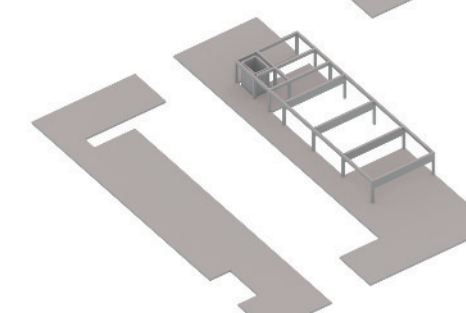

ŘEZPOHLED POHLEDY
ZÁPADNÍ STRANA/ M 1:300

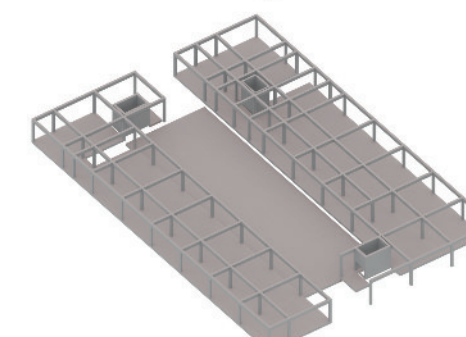
3	6	9	12	15
---	---	---	----	----

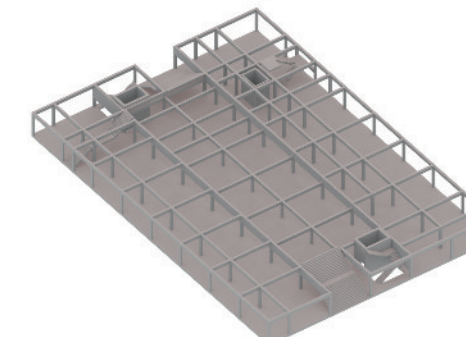
ZASTŘEŠENÍ
NADBETONOVANÁ ŽB DESKA

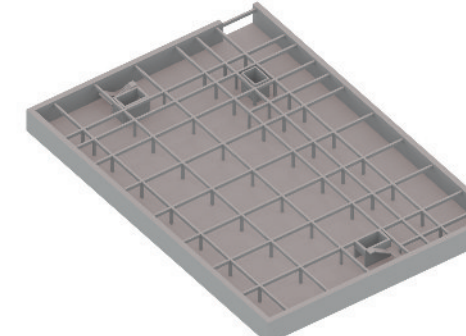
ZMĚNA ROZPONU PRŮVLAKŮ
PRO UMÍSTĚNÍ SÁLU

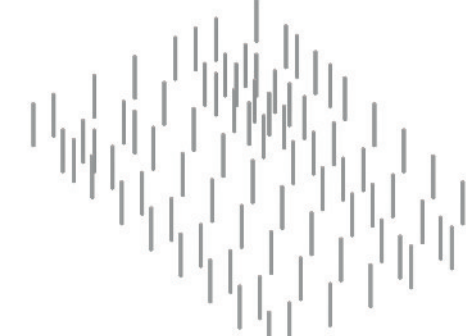
SKELETOVÝ SYSTÉM
MONOLIT SE ZAPUŠTĚNÝMI
PRŮVLAKY TVARU T
ODSKOČENÁ ŽB DESKA PRO
VYROVNÁNÍ VÝŠKOVÝCH
ROZDÍLŮ SKLAD VNITŘNÍ A
VNĚJŠÍ STAVBY

SKELETOVÝ SYSTÉM
MONOLIT SE ZAPUŠTĚNÝMI
PRŮVLAKY TVARU T

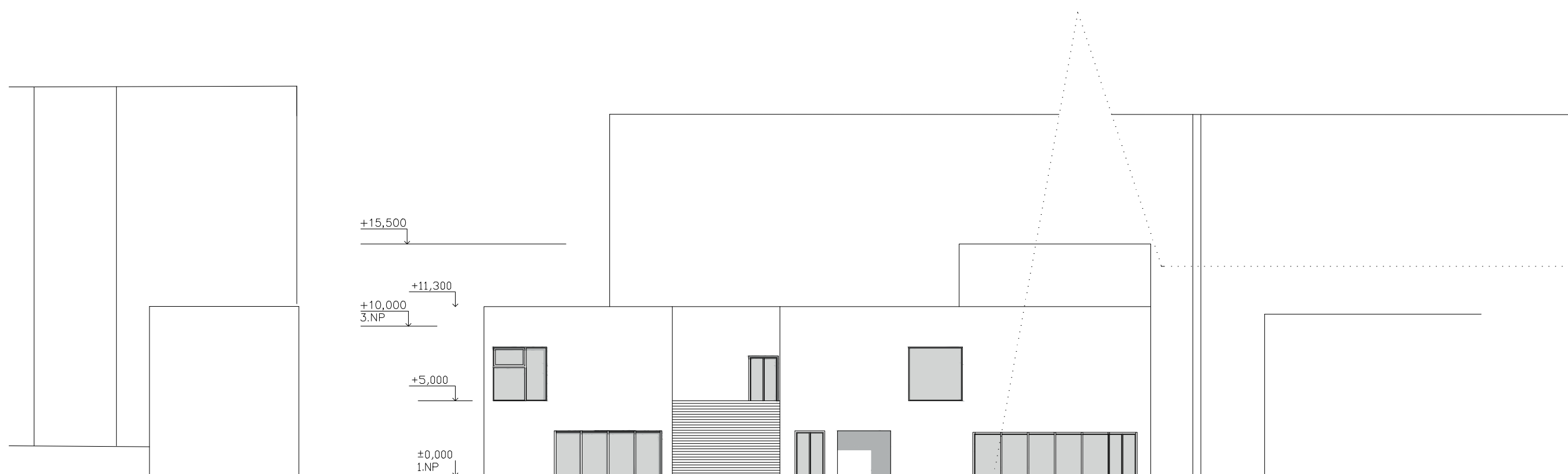
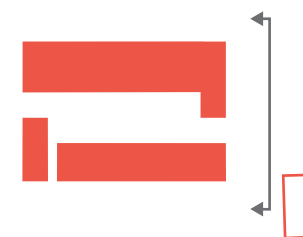

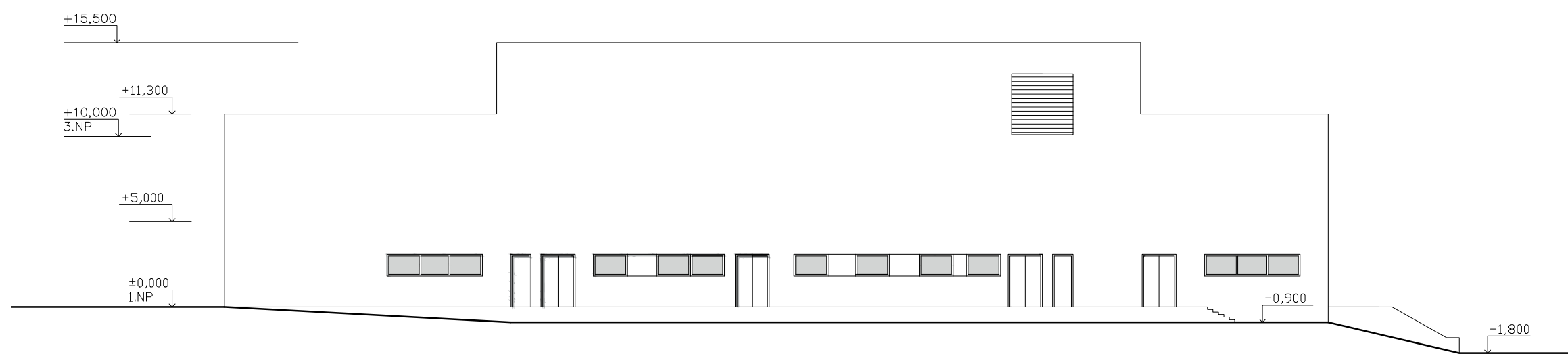
BETONOVÁ VANNA SE
ZESÍLENOU VNEJŠÍ STĚNOU

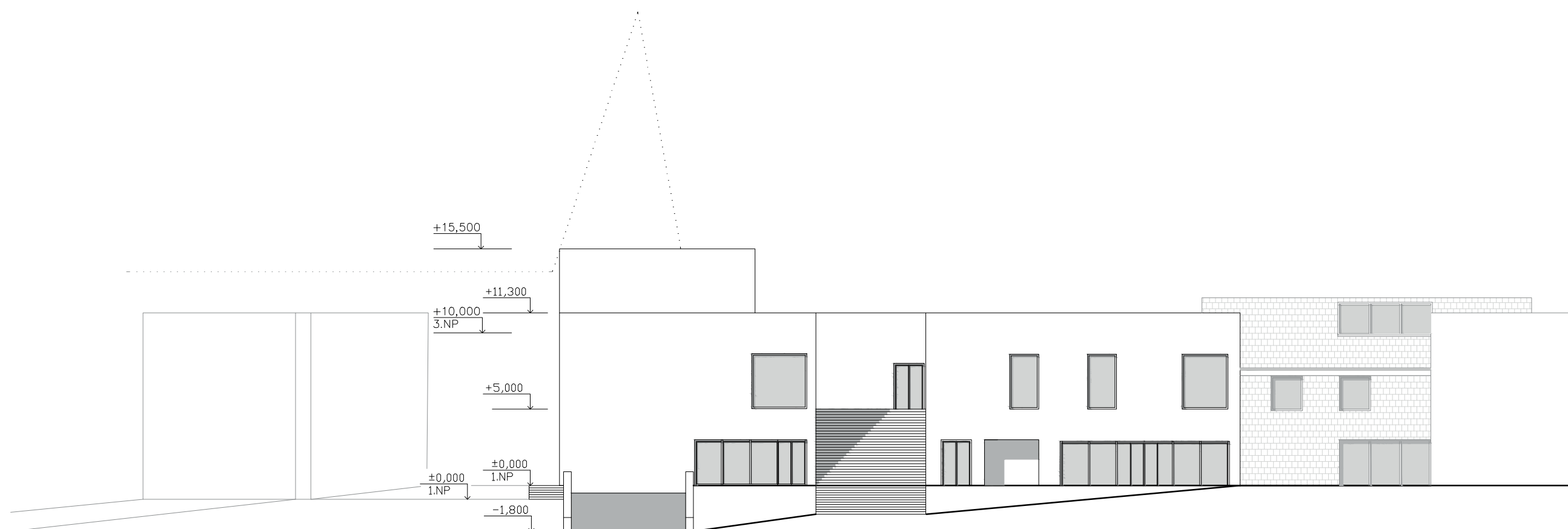
PILOTOVÝ ZÁKLAD
ZÁKLADNÍ RAST 8X8 M
UPRAVENÝ DLE POTŘEBY

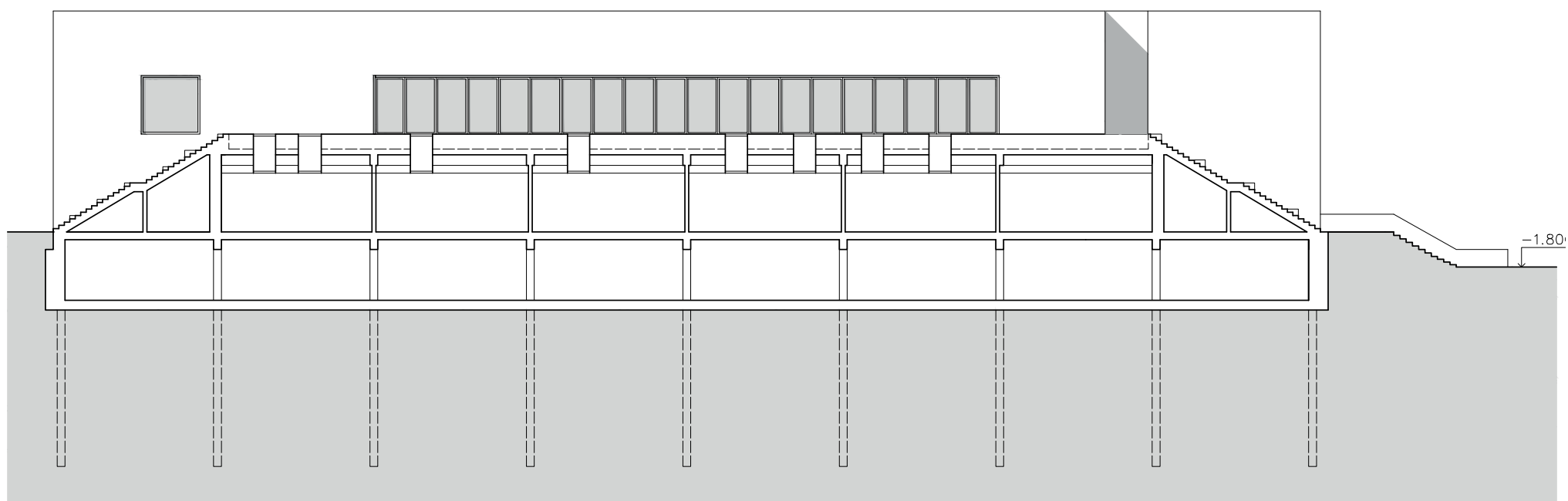
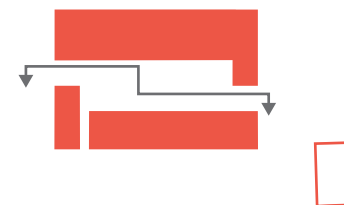
STATICKÉ SCHÉMA

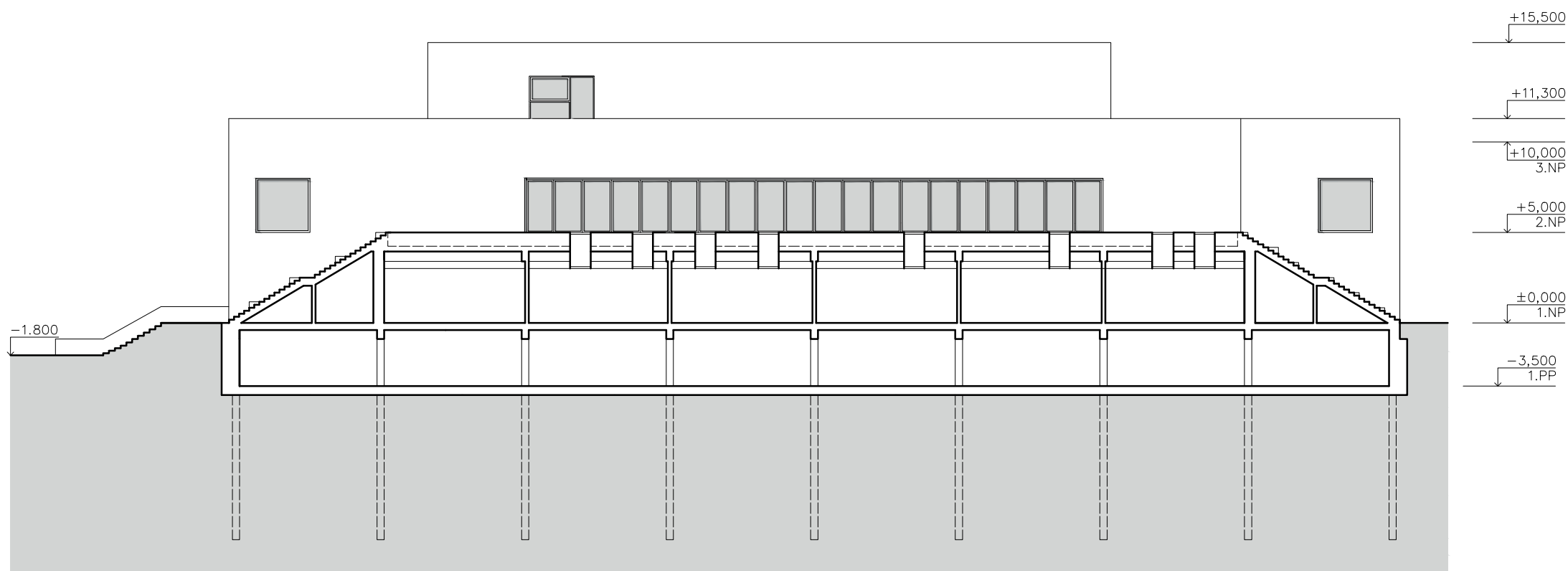
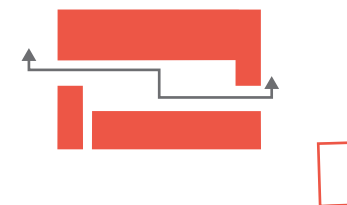

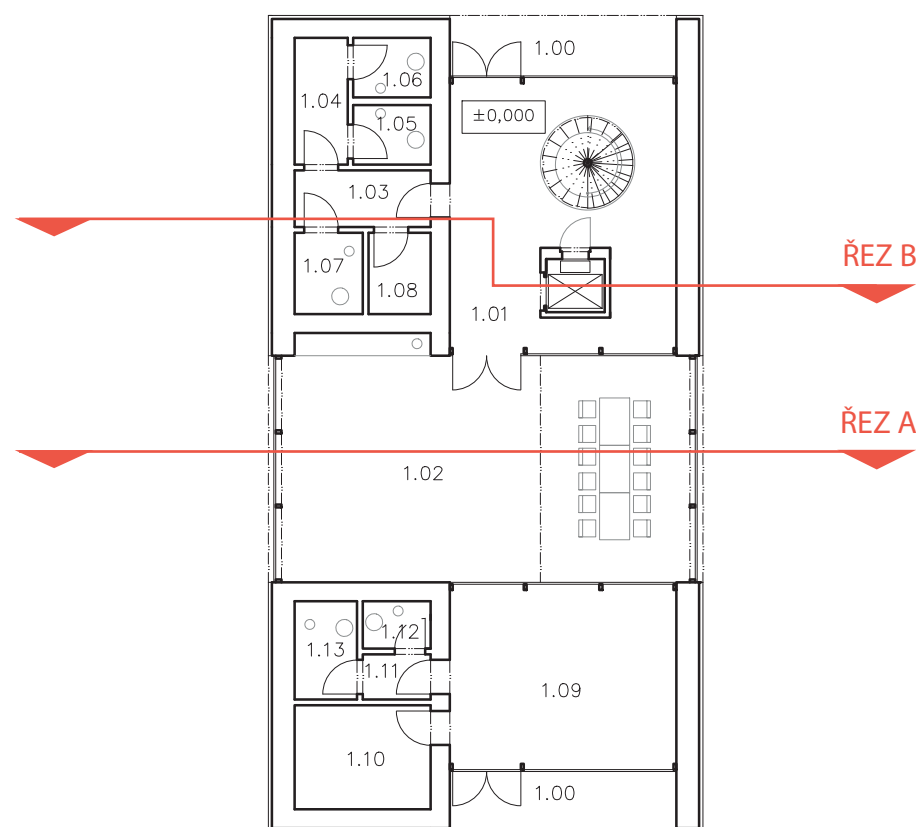
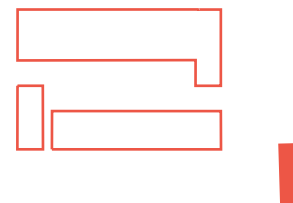
ŘEZPOHLED POHLEDY
ZÁPADNÍ STRANA/ M 1:300

3	6	9	12	15
---	---	---	----	----

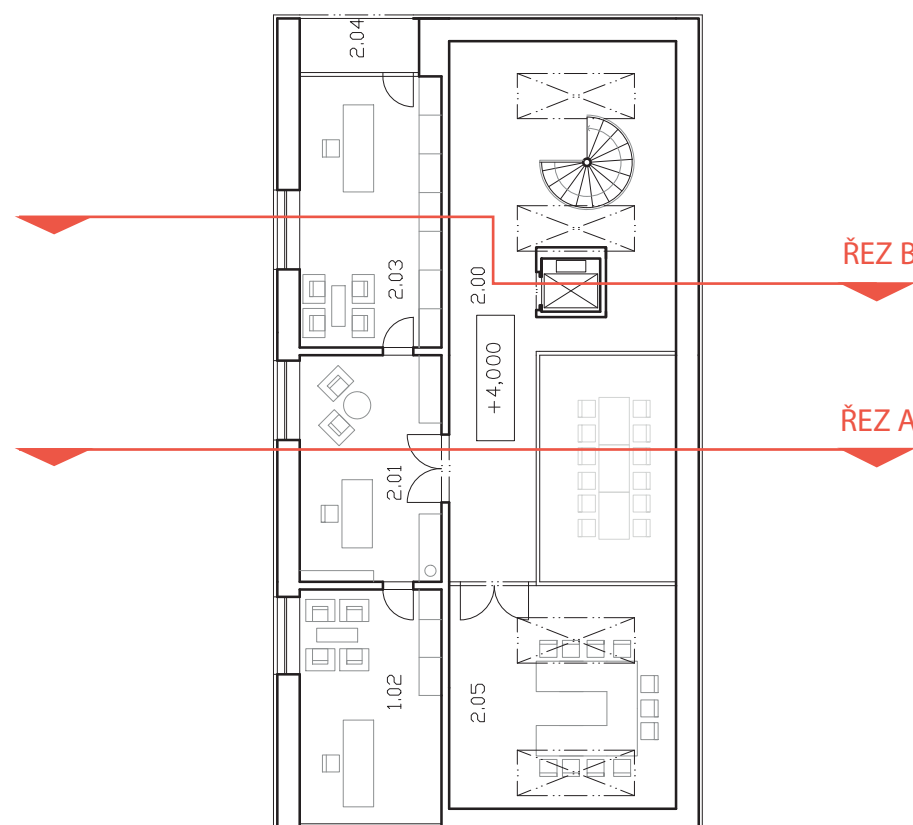
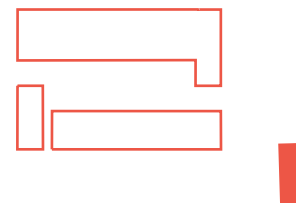

ŘEZPOHLED POHLEDY
ZÁPADNÍ STRANA/ M 1:300

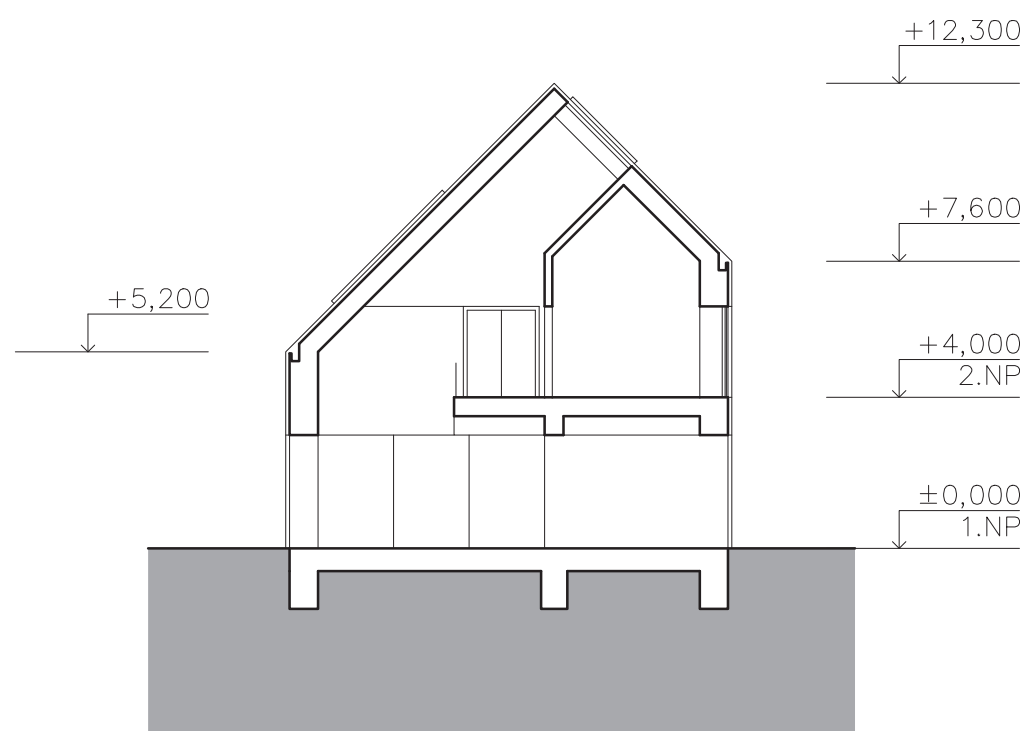
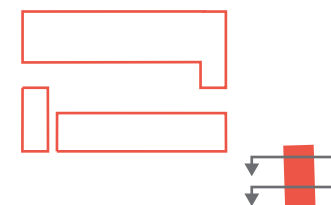
3	6	9	12	15
---	---	---	----	----

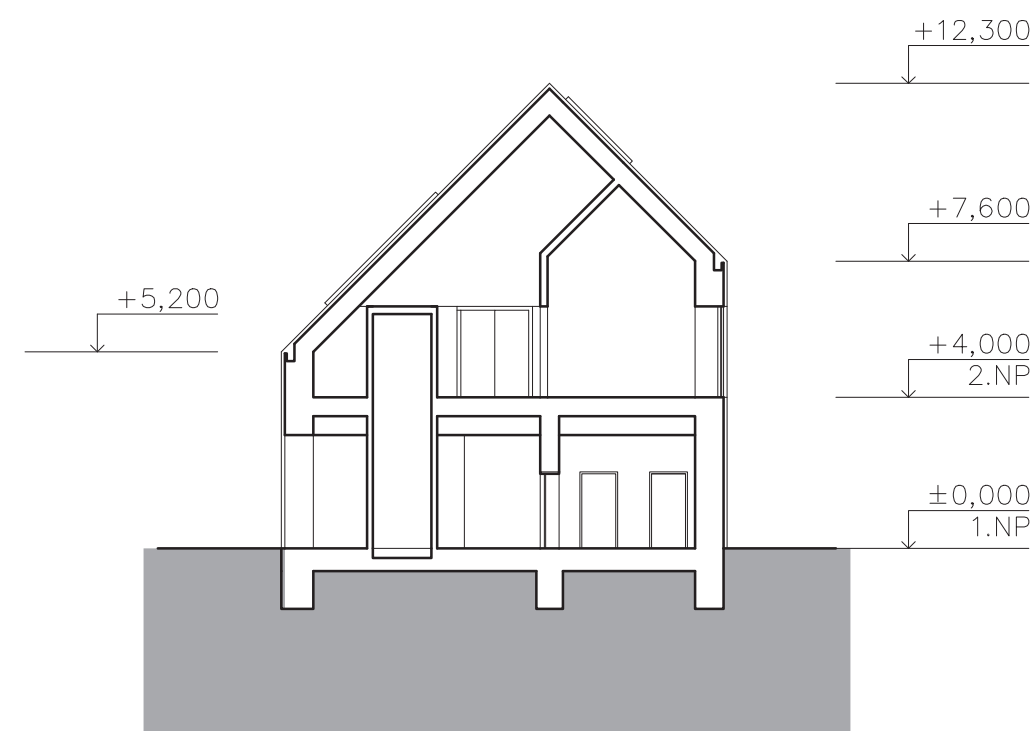
1.00	Závětrí
1.02	Zasedací místnost
1.03	Chodba
1.04	Předsíň
1.05	WC ženy
1.06	WC muži
1.07	Bezbariérové WC
1.08	TZB , Úklidová místnost
1.09	Infocentrum
1.10	Sklad
1.11	Chodba
1.12	WC zaměstnanci
1.13	Úklidová místnost

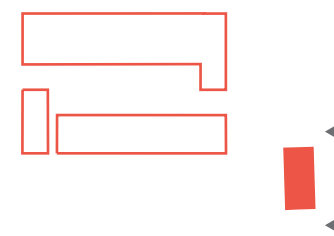
- 2.00 Galerie
- 2.01 Kancelář sekretářky
- 2.02 Kancelář mistostarosty
- 2.03 Kancelář starosty
- 2.04 Lodžie
- 2.05 Zasedací místnost

ŘEZ A

ŘEZ B

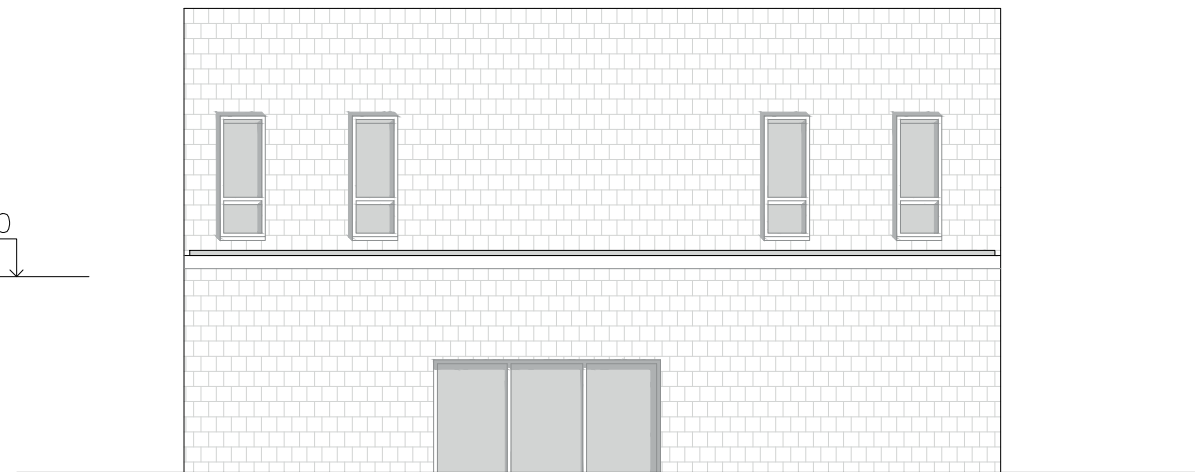
+10,000
3.NP

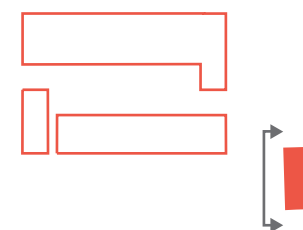
+10,000
3.NP

+4,000
2.NP

+10,000
3.NP

+10,000
3.NP

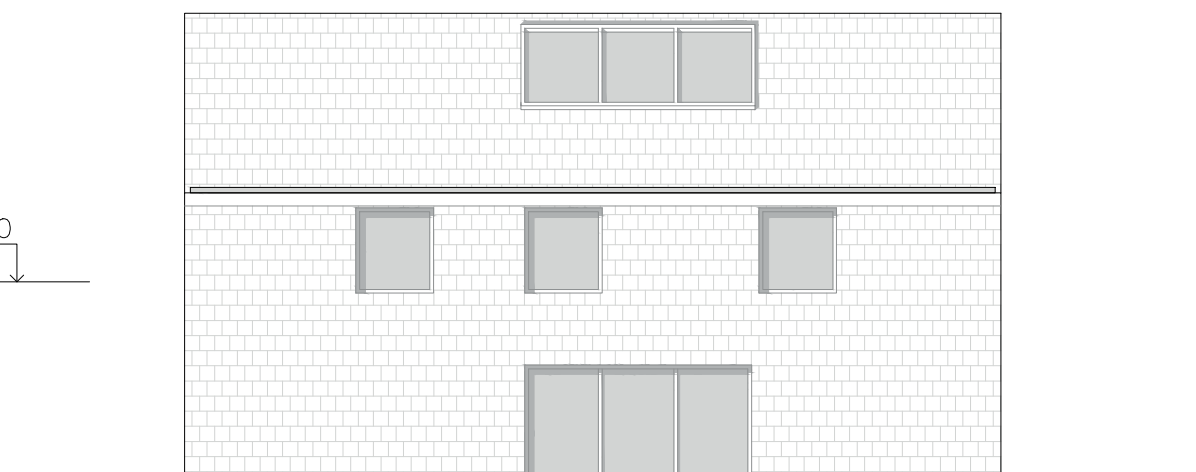
+10,000
3.NP

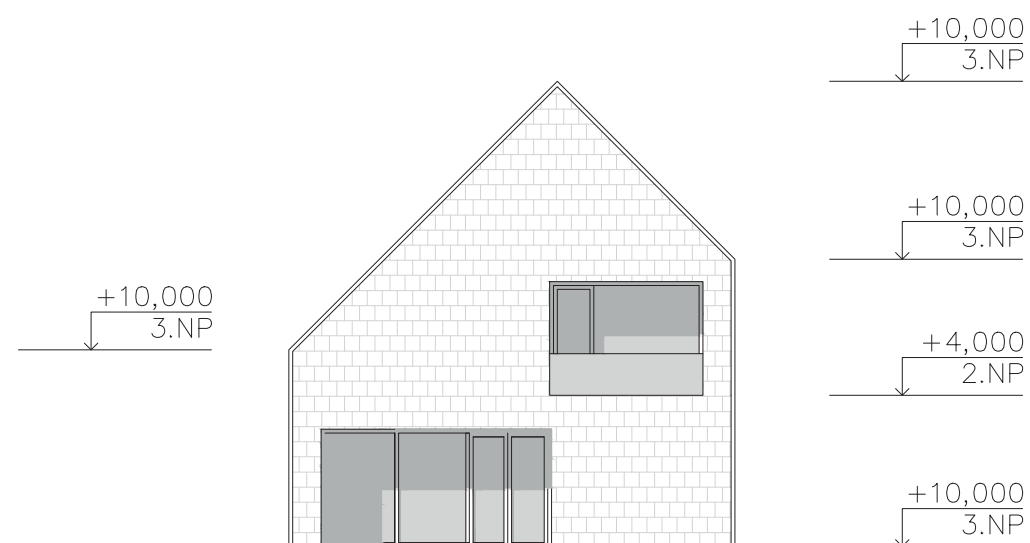
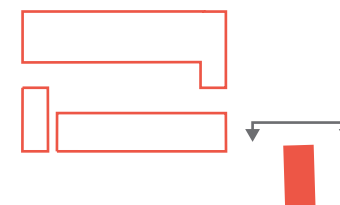
+10,000
3.NP

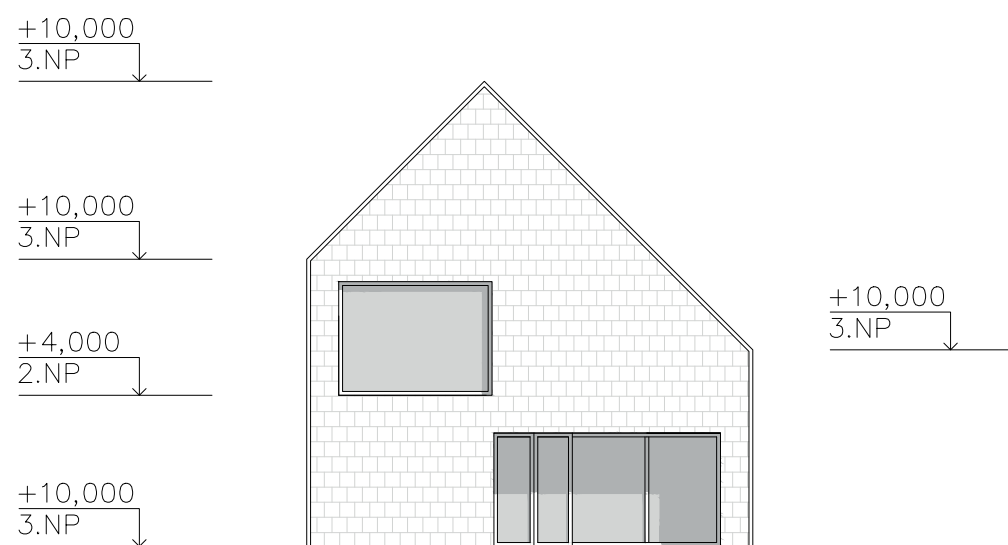
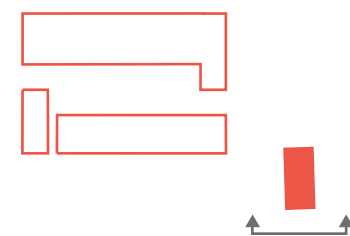
+4,000
2.NP

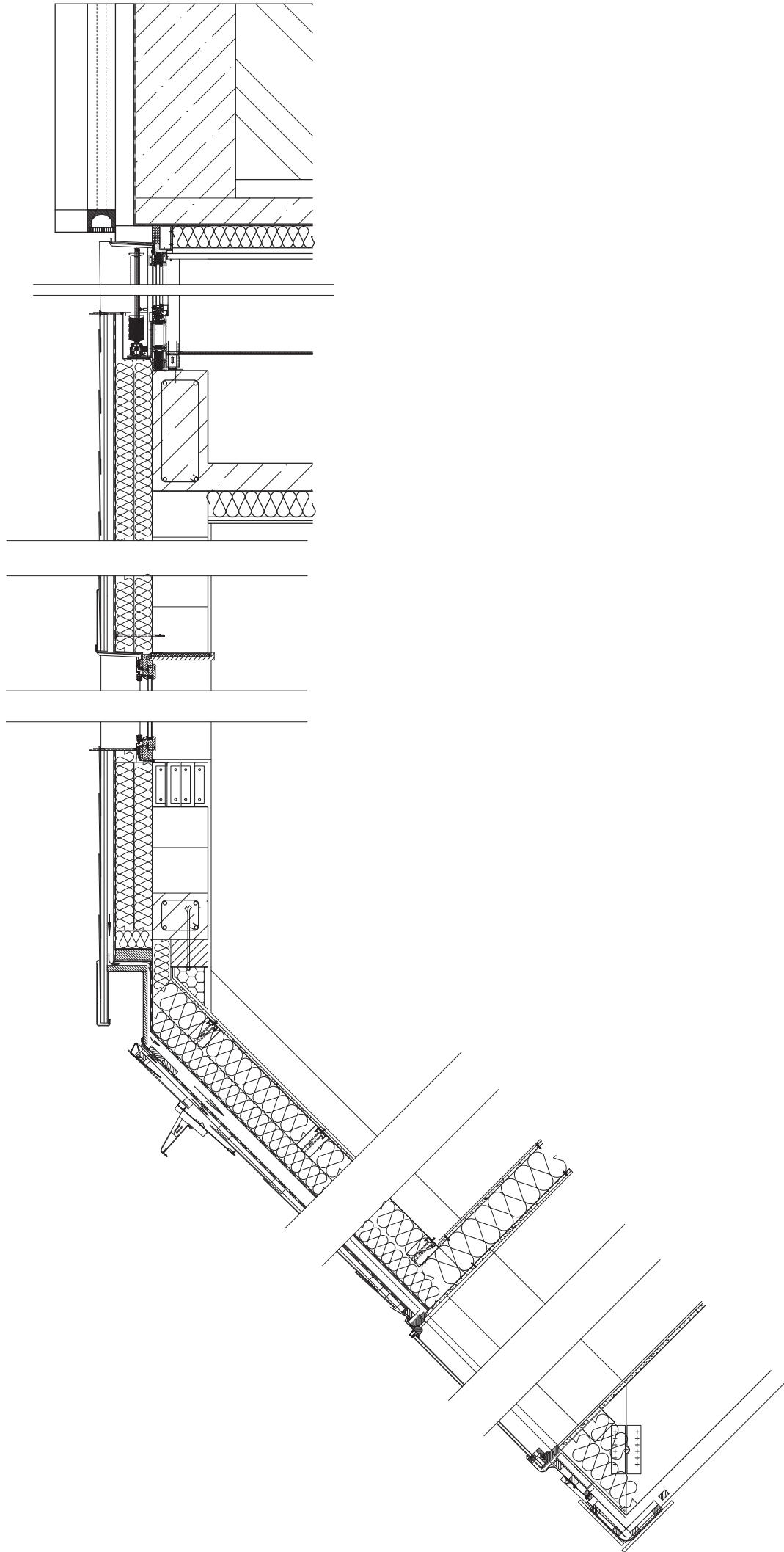
+10,000
3.NP

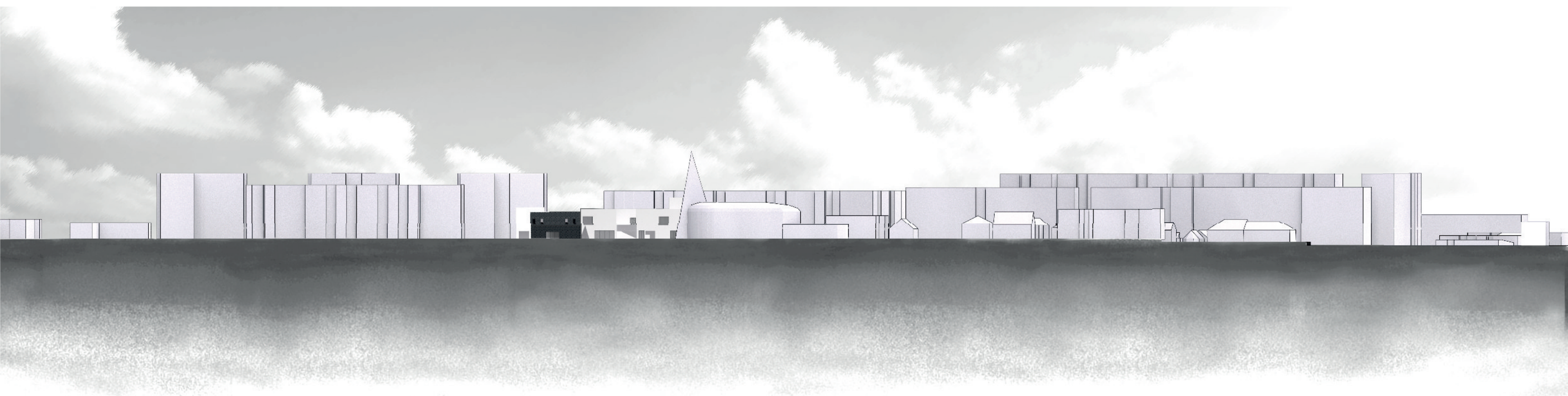
+10,000
3.NP

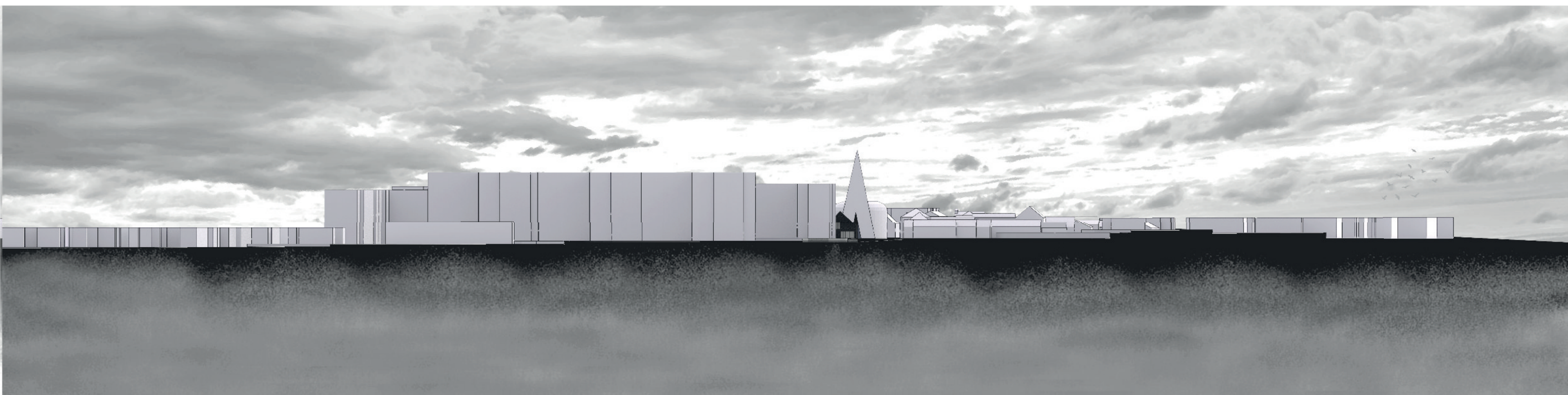

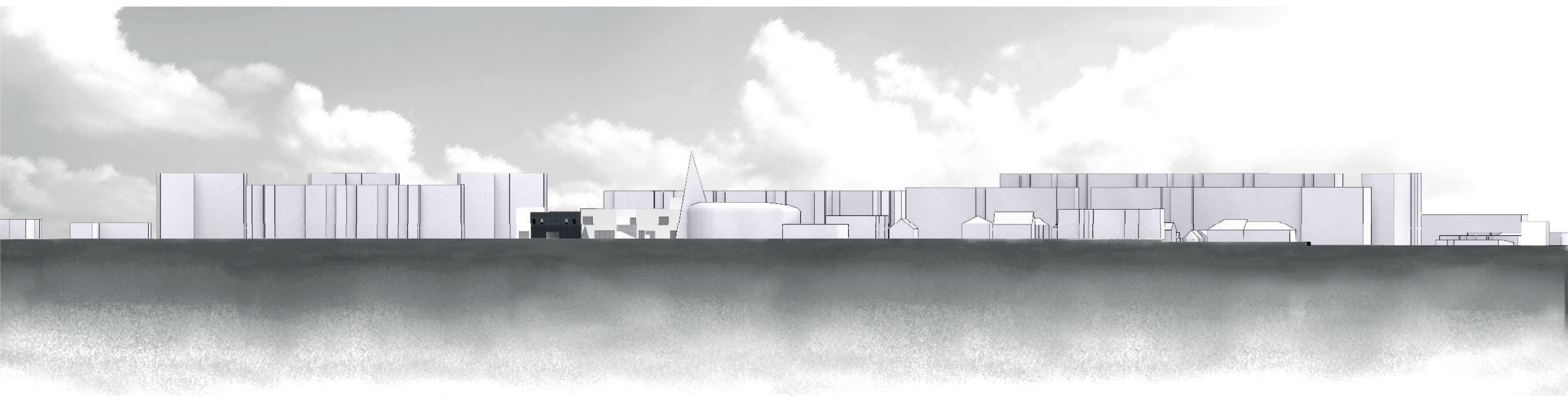

VEDUTA - ULICE HLAVNÍ
Pohled na sídliště Liptovského

VEDUTA - ULICE HLAVNÍ
Pohled na sídliště Liptovského

VEDUTA - ULICE HLAVNÍ
Pohled na sídliště Liptovského

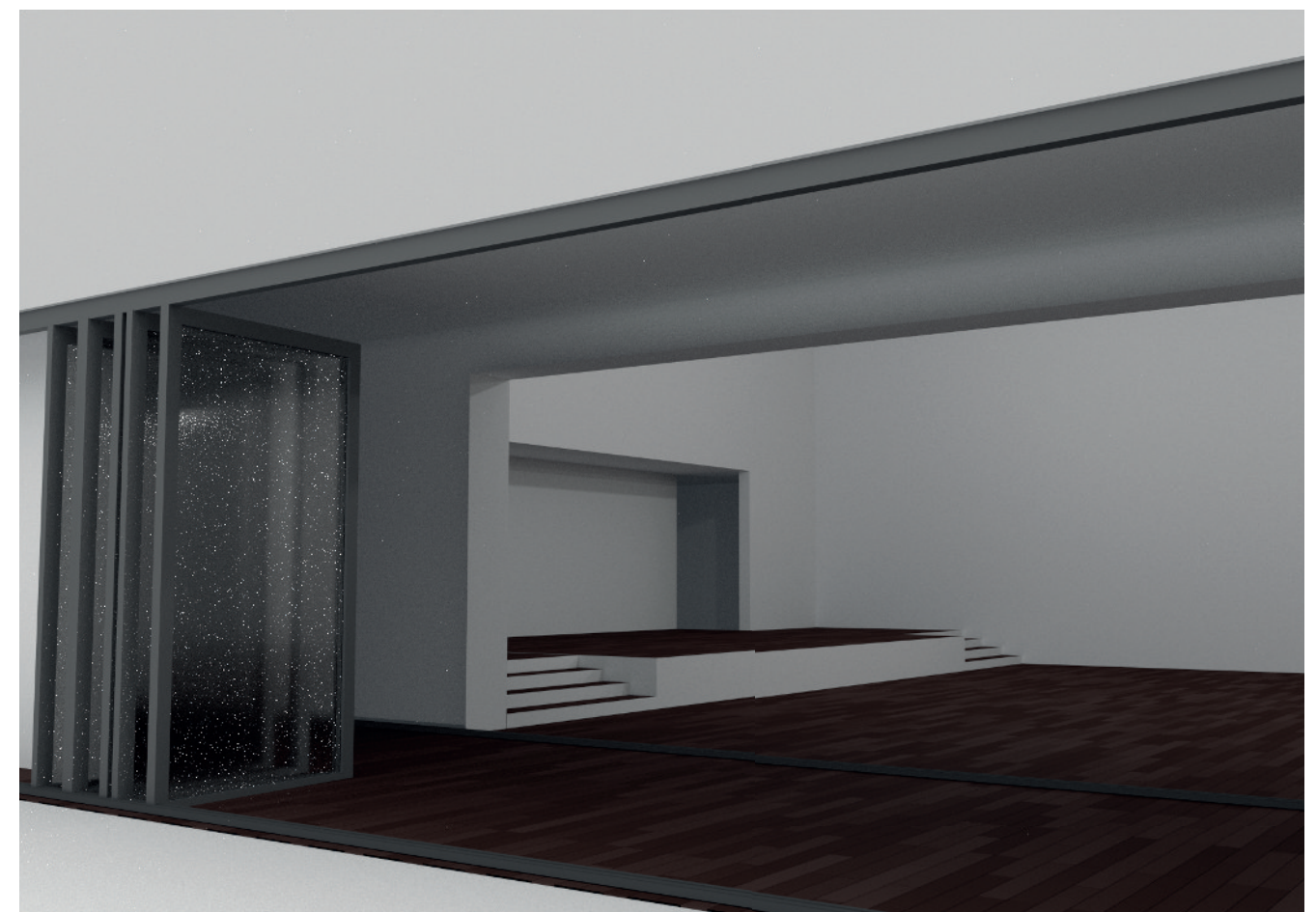
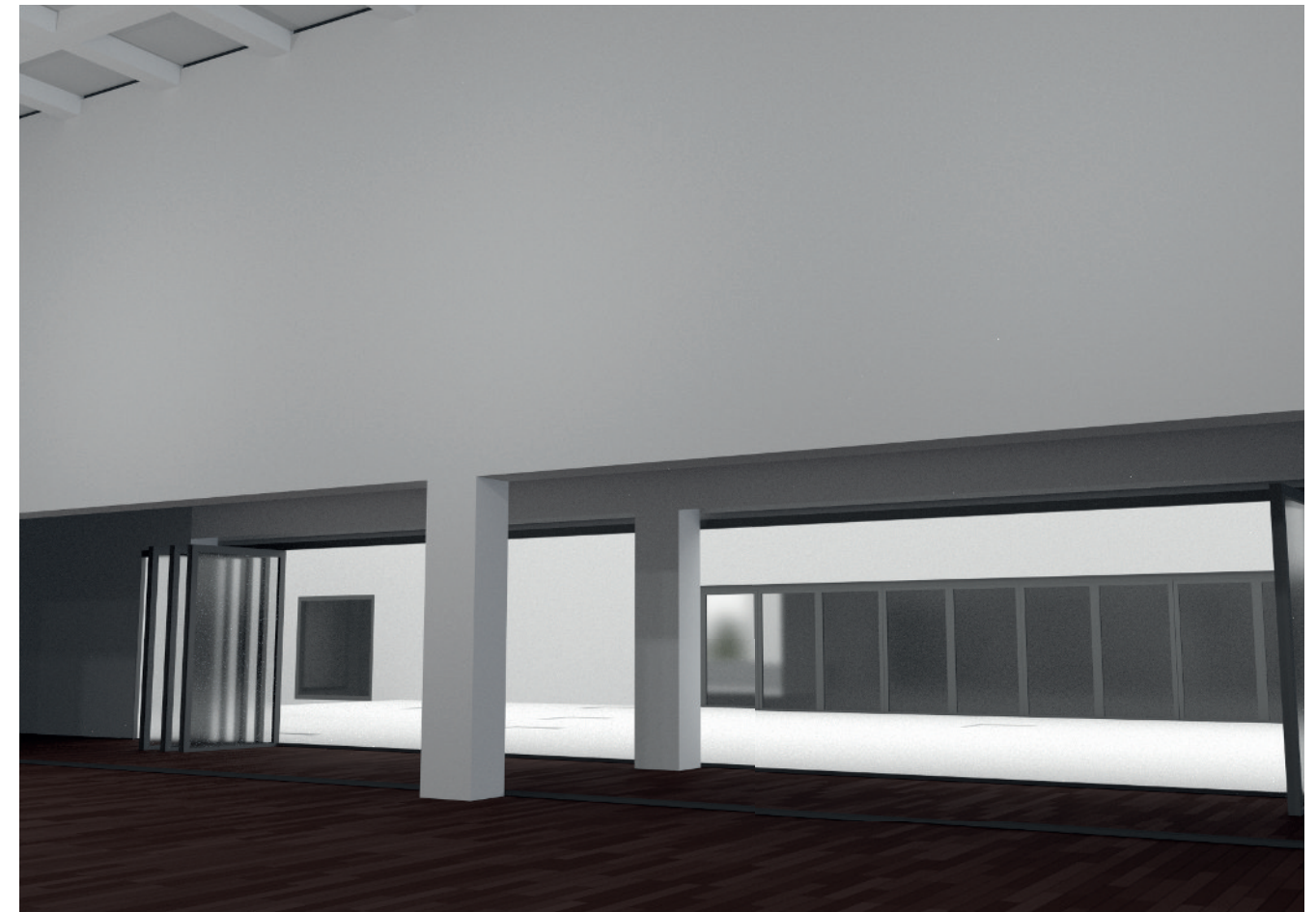

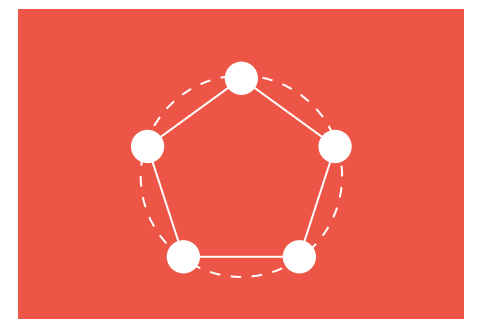

VIZUALIZACE PROSTORU SLÁLU

TEORETICKÁ ČÁST

OBSAH TEORETICKÉ ČÁSTI PRÁCE

Obsah

Charakteristika řešeného území..... - 9 -

 Historie města..... - 9 -

 Geografie města..... - 9 -

 Geologický vývoj a stavba - 10 -

 Vodstvo - 10 -

Socioekonomická charakteristika..... - 10 -

 Obyvatelstvo a sídla - 10 -

 Historie osídlení Opavska sahá do daleké minulosti. V okolí Otic a Třebomi byly - 10 -

Členění města - 12 -

 Pracovní příležitosti na území města Opavy - 12 -

 Zemědělství - 12 -

 Průmysl..... - 12 -

Problémy regionu - 12 -

Charakteristika řešeného území..... - 14 -

 Kylešovice - 14 -

 Historická struktura - 14 -

 Udržitelnost - 15 -

 14 principů udržitelnosti - 16 -

Komunita - 17 -

Závěr - 19 -

Zdroje a použitá literatura..... - 21 -

TEXTOVÁ ČÁST PRÁCE

Opava

Literatura

Věcné

Rob Krier – Architektura volba nebo osud

Kevin Lynch – Obraz města

Le corbusier – Za novou architekturou

Architektura v informačním věku

Josef Šmajš - Ohrožená kultura – od evoluční ontologie k ekologické politice

Poučení z modernity, Zlatý řez

Bydlení v evropském kontextu – sborník konference

C. Rowe - Matematika ideální vily a jiné eseje

Sola morales – Difference, topografie současné architektury

Industrial notes

Blue notes

Rem Koolhaas – Texty

Andrea Bacová - Nové modely bývania

K. Frampton – Moderní architektura, kritické dějiny

M. Hejl - 2x100 mil. m²

Jan Jelínek – střecha nad hlavou

Hnilička, P – Sídlní kaše

Vitruvius – deset knih o architektuře

Sitte, C – stavba měst podle uměleckých zásad

Bauman, Z. City of fears, city of hopes

Gehl – Město pro lidi

Gehl – How to study public life

Šépka, J – Jak se dělá město

IPR Praha – Manuál tvorby veřejných prostranství

Bulletin ČKA 15/1 – Sídliště

C. Sitte – stavba měst podle uměleckých zásad

K přečtení

Cílek, V. - krajiny vnitřní a vnější

Schmeidler, K – Sociologie v architektonické a urbanistické tvorbě

Blažek, B. – Venkov, města, média

Jehlík, Jan – Bezpečí, komunikace, reprezentace

Říha, M. – Proměny sudetské krajiny jako poselství dalším generacím

Mimo téma

L. Kahn – Ticho a světlo

Šiška, M. – malé věci v krajině

Stempel Jan - 99 domů

Liesmann, K. – Teorie nevzdělanosti

Charakteristika řešeného území

Historie města

Historie osídlení území, na němž se v současnosti rozkládá Opava, sahá podle archeologických nálezů až do starší doby kamenné. Úrodná půda podél obou břehů řeky Opavy poskytovala našim předkům vždy dostatek obživy. O délce osídlení nám napovídá i samotné jméno řeky – pojmenování Opava patří etymologicky mezi nejstarší dochovaná pojmenování, která dosud v češtině užíváme. Podle nálezů víme, že v Kylešovicích se svého času nacházelo také slovanské hradiště.

Středověké osídlení Opavy se začalo formovat již patrně v průběhu 12. století. Během této doby vznikala poblíž brodu přes řeku Opavu kupecká osada na stezce spojující dnešní území Moravy a Polska, která byla součástí tzv. Jantarové stezky táhnoucí se z Jadranu až na Balt. Vůbec první písemná zmínka o existenci Opavy pochází z roku 1195. Významné postavení Opavy v tomto regionu dokládá také to, že český král Přemysl Otakar I. udělil Opavě městská práva. Právě z jeho vlády pochází nejstarší dochovaná listina přiznávající Opavě městská privilegia. Tato listina pocházející z roku 1224 však nemá zakládající charakter, pouze potvrzuje Opavě městská práva, která získala dříve (patrně někdy kolem roku 1215, avšak pro tento letopočet nemáme žádné přímé důkazy).

Centrem nově vzniklého města se stalo dnešní Horní náměstí a jeho nejbližší okolí, zejména pak ulice Mezi trhy a Dolní náměstí. Původně Opavu podle nálezů chránila dřevěná palisáda. Později vybudované kamenné opevnění disponovalo třemi městskými branami – Jakařskou, Ratibořskou a Hradeckou. V roce 1327 v místech dnešní Hlásky vznikl první kupecký dům, jenž představoval nejstarší obchodní centrum města. Od konce 13. století pak mělo město vlastní mincovnu.

V průběhu 14. století se kolem města začalo formovat Opavské knížectví, které spravovali opavští Přemyslovci. Dalším významným milníkem v historii města se stalo 16. století, kdy Opavu velmi silně ovlivnila reformace. Město patřilo v období před Bílou horou k protestantským centrům, které se dostávalo do konfliktů především s katolickou Olomoucí a tamějšími biskupy. Za třicetileté války byla Opava bez boje přenechána vojskům dánského krále a několikrát ji obsadili také Švédové. Největší pohromu však představoval až požár v roce 1689, který zlikvidoval (jak bylo v té době dobrým zvykem) velkou část města. V této době také docházelo k proměně skladby obyvatelstva ve prospěch Němců. Vše kulminovalo ve 20. letech 18. století, kdy Češi představovali přibližně asi jen jednu sedminu obyvatel Opavy.

K rozvoji vzdělanosti přispěli Jezuité, kteří se v Opavě usídlili v roce 1625. O pět let později pak vzniklo první jezuitské gymnázium. Jezuitská kolej pak ve Sněmovní ulici vydržela až do počátku 18. století. Při

gymnáziu pak bylo v roce 1814 založeno muzeum, na něž později navázalo dnešní Slezské zemské muzeum, které je tak vůbec nejstarším muzeem na našem území.

Když v roce 1742 Marie Terezie prohrála válku s Pruskem, většina Slezska připadla Prusku. Opava se tím stala hlavním městem rakouského Slezska. Sídlila zde tak vedle úřadů i celá řada příslušníků slezské šlechty. Po Napoleonských válkách podtrhoval význam Opavy také druhý kongres vítězných mocností konající se v roce 1820, na němž se sešli zástupci Svaté aliance (ruský car, pruský král, rakouský císař a zástupci Anglie a Francie), aby jednali o společném postupu proti revolučnímu hnutí v Itálii.

V průběhu 19. století v Opavě působilo několik převážně textilních podniků. V roce 1825 vznikl pak pivovar a do poloviny 19. století také dva cukrovary. Významným oživením průmyslu se však stalo až otevření Severní dráhy Ferdinandovy v roce 1855. V Opavě v tomto období vedle sebe žily početná německá, česká a židovská komunita. V roce 1877 vznikla na území města Matice opavská (česká národní jednota) a o šest let později také první české gymnázium.

Politické a národnostní neshody eskalovaly po skončení 1. světové války, kdy byla Opava prohlášena za hlavní město provincie Sudetenland. Pokus o tento vzdor vůči formujícímu se Československému státu byl ukončen obsazením města československými oddíly. Ty do města vstoupili bez boje 18. prosince 1918. Od té doby byla Opava hlavním městem československého Slezska. Většinu obyvatelstva stále tvořili Němci, a tak není divu, že zde našla silnou odezvu nacistická ideologie hlášaná Henleinovou Sudetoněmeckou stranou. Připojení k nacistickému Německu v roce 1938 proto mnozí vítali.

Opava byla ve 2. světové válce osvobozena sovětským vojskem 22. dubna 1945 v rámci Ostravsko-opavská operace, a to jen za cenu těžkých ztrát. Během bojů padlo na 3 tisíce sovětských vojáků (jejich pomník a hroby najdete na Městském hřbitově), město bylo téměř z jedné třetiny zničeno a byl zastaven provoz ve všech továrnách. Následoval odsun velké části tehdejšího obyvatelstva a město tak po válce změnilo nejen svou tvář, ale také národnostní ráz, když většinu obyvatelstva tvořili Češi.

Snahu o rychlou poválečnou obnovu města dokládá také vznik stálé profesionální české scény Slezského národního divadla v říjnu 1945, zřízení Slezského studijního ústavu v roce 1948 nebo Vyšší škola pedagogická, která ve městě působila mezi lety 1953–1959 (poté byla škola přestěhována do sousední Ostravy).

Geografie města

Poloha a rozloha území – (Bakalářská práce – komplexní geografický popis Opavy)

Okres Opava se nachází na severu Moravy, je součástí Moravskoslezského kraje.

Severní část regionu tvoří státní hranici s Polskem, nejseverněji položená obec Třebom leží na souřadnici 50°3'55''N severní zeměpisné šířky. Nejzápadnější část Opavska je na souřadnici 17°31'35''E východní zeměpisné délky. Část jihozápadní hranice regionu je tvořena řekou Odrou, která opouští území v nejjižnější části okresu na souřadnici 49°43'20''N u Spálovského mlýna. Východní část hranice sahá opět k řece Odře, nejvýchodnější část regionu má souřadnici 18°19'10''E. Region kromě Polska sousedí s dalšími čtyřmi okresy, a to s Bruntálem, Olomoucí, Novým Jičínem a Ostravou. Délka hranic je dlouhá 246 km, rozloha regionu činí 1 126 km².

Geologický vývoj a stavba

Z hlediska geologického vývoje můžeme okres rozdělit na dvě části. Západní část je

součástí Českého masivu, zatímco východní část náleží k Západním Karpatům.

Vodstvo

Opavsko náleží Baltskému úmoří, je odvodňováno řekou Odrou. Významný tok, který

územím protéká, je řeka Opava s největším pravostranným přítokem Moravice. Mezi

další méně významné přítoky z pravé strany patří Čížina, Herlatický potok, Velká,

Raduňka, Sedlinka. Levostrannými přítoky jsou v Polsku pramenící Ostrá, dále pak

Opusta a Jesénka.

Opava „č. h. p. 2-02-01-011, vzniká soutokem Černé a Střední Opavy ve Vrbně ve výšce 540 m n. m, ústí zleva do Odry u Ostravy – Svinova v 210 m n. m., plocha povodí 2088,8 km², délka toku 118,6 km, průměrný průtok u ústí 15,01 m³/s.“ Je vodohospodářsky významný tok, vodácky využívaný.

Hydrologickými stanicemi na toku jsou: Karlovice, Krnov, Skrochovice – Brumovice,

Opava – Polní ulice, Děhylov. Voda je silně znečištěná až velmi silně znečištěná.

Moravice „č. h. p. 2-02-02-001 pramení ve Velkém kotli na jihovýchodním svahu

Vysoké hole ve výšce 1170 m n. m., plocha povodí 901,1 km², délka toku 105,1 km,

průměrný průtok u ústí 7,67 m³/s“.

Moravice je pravostranným přítokem řeky Opavy a ústí do ní v poopavské nížině u města Opavy v nadmořské výšce 240 m n. m. Stejně jako Opava i Moravice je vodohospodářsky významný tok s hydrologickými stanicemi: Malá Morávka – Karlov, Břidličná – Velká Štáhle, Leskovec nad Moravicí, Kružberk – pod přehradou, Anina Dolina, Branka. Po celé délce toku je čistota vody znečištěná, na území CHKO Jeseníky a v ochranném pásmu Kružberk je chráněný úsek toku.

Socioekonomická charakteristika

Obyvatelstvo a sídla

Historie osídlení Opavska sahá do daleké minulosti. V okolí Otice a Třebomi byly

nalezeny pozůstatky lovců. Osídlení ze střední a pozdní doby kamenné dokládají zbytky tábořišť, sídlišť a pohřebišť. Ve stejném prostoru byly rovněž nalezeny sídliště doby bronzové. Původ nalezených předmětů z 9. století není přesně znám. Někteří autoři zastávají názor, že patří ke kmeni Holasiců, kteří se dle jejich stanoviska usídlili v okolí soutoku řek Opavy a Moravice. V 10. století patřilo území Přemyslovcům, o století později zase opolským Piastovcům.

Díky církevní instituci a šlechtě z Čech bylo Opavsko stále více osídlováno. Místo

nabízelo nejen příznivé zemědělské podmínky, ale i výhodnou polohu z hlediska

obchodních cest. Ve 13. století získala Opava a Hlučín městská práva, bylo založeno

nové město Vítkov. Postupem času na Opavsko směřovali němečtí řemeslníci. Za vlády Marie Terezie bylo území rozděleno, přičemž hlučínská část připadla Prusku.

Rozdělení znamenalo stagnaci obchodu a odlišný hospodářský i kulturní vývoj obou

částí. Od poloviny 19. století nastává pomalá industrializace území, na Vítkovsku

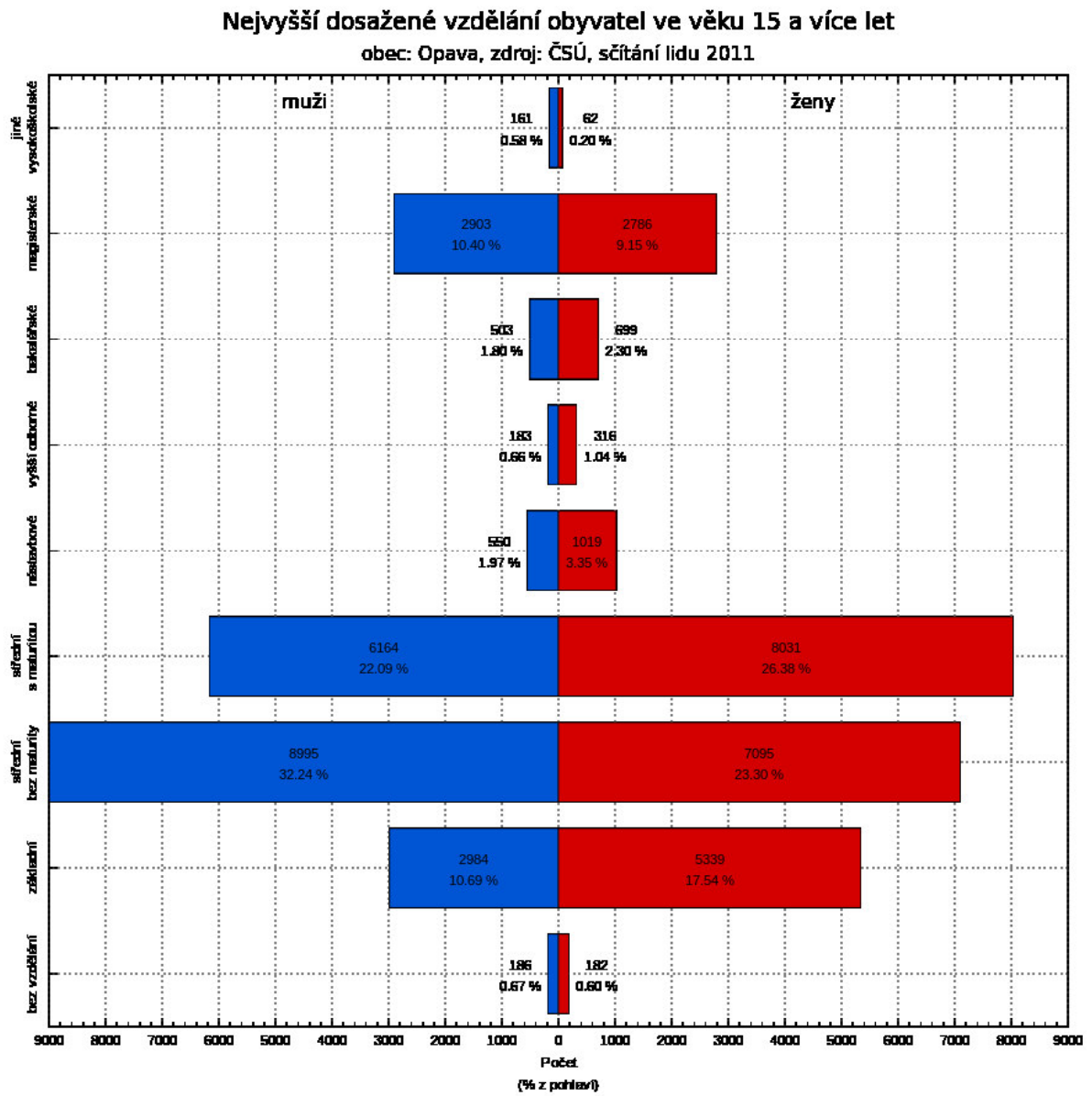
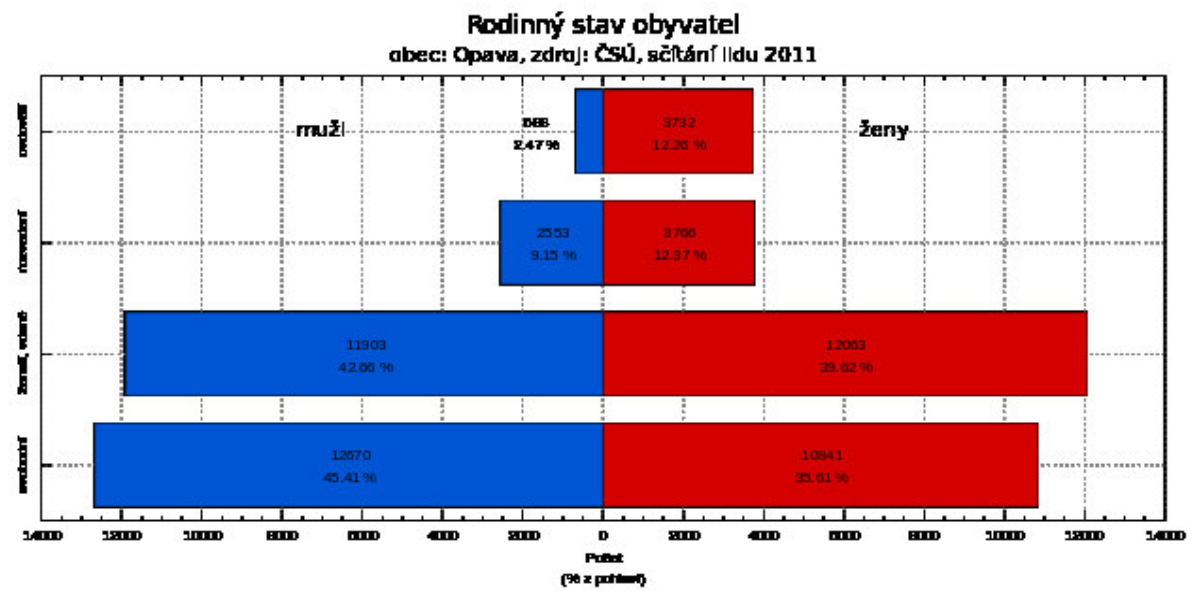
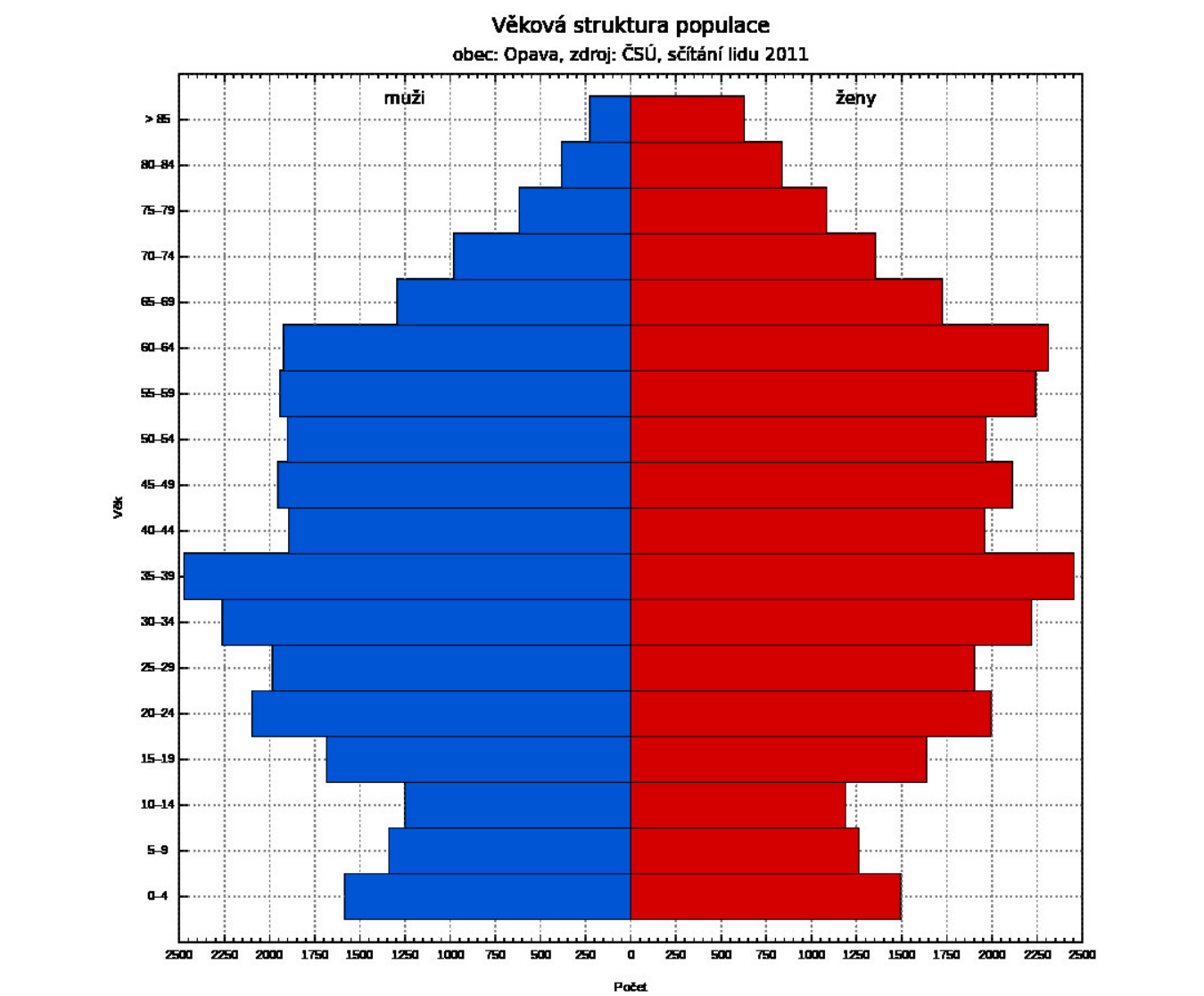
vznikají první textilní podniky. V roce 1921 bylo připojeno Hlučínsko k ČSR, po

Mnichovské dohodě k Říši. Po druhé světové válce byla z celého území odsunuta

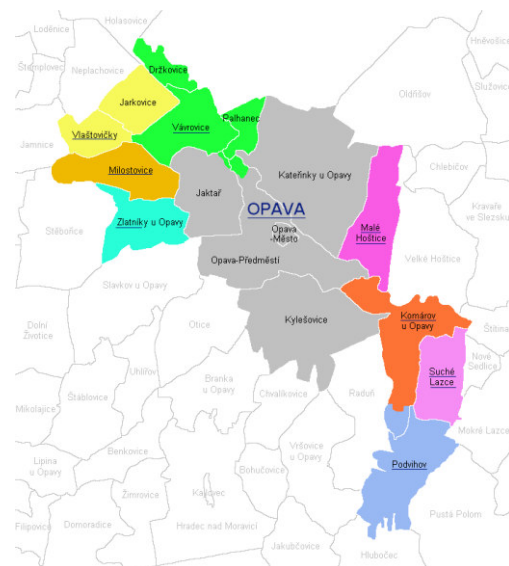
německá populace, naopak sem přišli Češi, Slováci a obyvatelé Balkánu.

Současná sídelní charakteristika v okrese Opava je 7 měst a 73 obcí. Největší počet obcí je o velikosti 500 – 1999 obyvatel, početně 49 obcí, dále pak o velikosti do 499 obyvatel, těch nalezneme 17 obcí. Průměrný počet obyvatel připadající na jednu obec je 2253 obyvatel, více než polovina obyvatel žije ve městech. Největším městem je Opava, a to nejen počtem obyvatel, ale i rozlohou.

Vývoj počtu obyvatel města Opavy															
Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2005	2011
Počet obyvatel	27	32	35	42	47	49	54	40	48	53	58	62	61	60	58
	011	105	698	043	361	366	263	633	091	269	788	815	382	345	709

Členění města

Pracovní příležitosti na území města Opavy

Zemědělství

V minulosti bylo Opavsko zemědělskou oblastí, příznivé podmínky způsobily imigraci obyvatelstva do tohoto kraje. Převažující zemědělská činnost trvala až do poloviny 19. století. Nástupem industrializace v druhé polovině 19. století a rozvojem služeb ve 20. století zemědělská činnost postupně klesá. V současné době pracuje v zemědělství necelých 3000 pracovníků, což činí 2,12 % osob produktivního věku.

Celkové množství obhospodařované půdy činí 60 188,48 ha, na ornou půdu připadá

208,28 ha. Tradiční plodinou pěstovanou v okrese Opava jsou obiloviny, které jsou osety na celkové ploše 29 443 ha. Z dalších plodin pak cukrovka technická, kukuřice, v menší míře brambory, luskoviny a ostatní zelenina.

Ze zvířectva největší podíl zaujímá chov drůbeže – 741 367 ks, prasata 34 909 ks a skot 19 202 ks. Mezi další zvířata, které se v okrese chovají, jsou kozešinová zvířata, králíci, včelstva a ovce. Patří ale mezi zvířata s velmi malým podílem chovu.

Počet zemědělských podniků s počtem zaměstnanců nad 25 pracovníků je přibližně

dvacet-pět. Z největších z nich lze jmenovat ZP Otice, a. s., Výrobní a obchodní družstvo Stěbořice, Školní statek, Opavice a.s.

Průmysl

Přestože bylo Opavsko převážně zemědělskou oblastí, má zde průmysl taky svou

tradici. Díky výhodné poloze bylo území křižovatkou cest a centrem obchodu. Rozvíjela se různá řemesla, vznikaly první manufaktury, především v Opavě. Od 19. století vnikaly podniky zaměřené na kovodělnou, potravinářskou a textilní výrobu.

V současnosti je centrum průmyslové výroby koncentrováno v Opavě. Převažuje

strojírenský, farmaceutický, papírenský a potravinářský průmysl.

Charakteristika řešeného regionu

Příměstské lokality sídlišť jsou vyhledávané seniory a mladými rodinami, především vzhledem na dostatečné možnosti relaxačních aktivit, ale i bydlení v prostředí zeleně s nízkou hustotou zastavění.

Předměstské sídla v okolí expandují ve všech směrech, kde vznikají nové rezidenční čtvrtě.

Problémy regionu

Zkoumanému regionu chybí komplexní přístup navrhování příměstských zón, v kterém by byli zhodnocované a využívané konkrétně specifické zdroje a rozvojový potenciál. Z hlediska zachování trvale udržitelného rozvoje je potřebné posílit především identitu v jednotlivých částech města. Bydlení v příměstských zónách v současnosti nenabízí rozmanitost funkcí a atraktivní prostorové uspořádání.

Obyvatelé v těchto částech pravidelně dojíždějí do města za prací, vzděláním, službami a kulturou. V oblastech s nízkou hustotou obyvatel nemůže efektivně fungovat veřejná doprava. Problémem je nedostatečná vybavenost, která umocňuje silnou vazbu obyvatel na vnitřní město.

Rovněž chybí cyklistické trasy, které by mohli nejen bezpečně propojovat město, ale zároveň i podporovat nejekologičtější způsob dopravy. Obyvatelé předměstských sídel tak stále více zatěžují zvyšující se náklady na každodenní dopravu, dobu cestování, a také environmentální dopady – hluk a znečištění ovzduší, které se negativně promítají do bydlení.

V tomto kontexte nízkoenergetických, až pasivních rodinných domů situovaných v předměstské zóně bydlení, která si vyžaduje každodenní automobilové docházení v zásadě neefektivní řešení. Poměr ušetřené energie v nízko-energetickém rodinném domě a energie spotřebované na cestování nevykazují výrazné šetření, naopak pak může přijít i k environmentální zátěži.

V souvislosti s migrací obyvatel zkoumaného regionu na venkov, se centra velkoměst postupně vylidňují. Tento jev způsobuje změnu funkční náplně centra. Ztrátou rezidentů v ulici v historickém centru města postupně mění funkční náplň, obchody se přesouvají do nákupních center na okraji a jejich pozicí na okraji a jejich pozici nahrazují služby pro turisty a bankovní domy. Centrum města mění svoje klienty z obyvatel na turisty. Komerční prostředí pomalu vytlačuje domácí funkce. Přichází k postupnému oslabování příznivého lokálního patriotismu původních obyvatel.

Dalším problémem jsou změny ve využívání krajiny, snižování rozlohy pozemků, které jsou vhodné na zemědělské, lesnické či rekreační využití. Oblasti v okolí Opavy byly historicky charakteristické svým zemědělským využitím. Město ztrácí svůj výrazný charakter i podoba předměstských částí – především historické obce Kateřinky a Kylešovice, nyní součásti města Opavy ztratily či nadále ztrácí svůj typický vesnický charakter. Do původně vesnických struktur vstupují struktury nové, modernistické, a s ní spojené jevy urbanistické – funkční členění města. V těchto lokalitách se také mění zeleň. Zahrada se stává ryze reprezentativní, nabízející ryze rekreační a obytný prostor. Zemědělská funkce se z těchto struktur ztratila.

Snahou této práce je najít optimální nástroje na jejich částečné řešení v řešených lokalitách, přičemž se snaží nejen zachovat, ale i využít historických odkazů existující stavebně-kulturní dědictví.

Charakteristika řešeného území

Kylešovice

Původně se obec Kylešovice rozkládala kolem dnešní ulice Hlavní. Její vznik se datuje do 12. století. Obec spravoval hradecký kníže až do 15. století. V roce 1560 bylo v Kylešovicích 32 zemědělských usedlostí. Obec byla ohraničena na severní straně dvěma velkými rybníky. Jednalo se o Dolní rybník z 15. století, který nyní připomíná ulice Na Dolní hrázi (tato cesta byla velmi významná v minulosti, spojovala Opavský zámek s obcí Kylešovice). Vrchní rybník z druhé poloviny 15. století zase připomíná ulice Na Horní hrázi.

U řeky Moravice se nachází Mohrův mlýn a také Panský mlýn. Byl založen koncem 15. století. V současnosti se zde nachází jezdecký klub. Celkem šest mlýnů se nacházelo v Kylešovicích. Tři z nich se nachází na ulici Hlavní v blízkosti ulice Ostravské. Roku 1800 byl vystavěn mlýn Hranečník, po druhé světové válce však vyhořel. Komárovský mlýn je písemně zmíněn již v roce 1350, během druhé světové války ale také vyhořel. Černý mlýn vznikl v 15. století, nyní se zde nachází malá elektrárna.

Na ulici Hlavní se nachází kostel sv. Jana Nepomuckého z roku 1819, který byl zničen ve 2. světové válce a modernizován v 1995. V blízkosti kostela se nachází obchodní středisko Žabka.

Významnou architektonickou památkou města Opavy je také selský dům na Hlavní ulici č. 92.

Budova školy byla postavena roku 1808, dnešní vzhled získala v roce 1984. Nyní v rekonstrukci

V Kylešovicích byl také zřízen první slezský sbor dobrovolných hasičů v roce 1884.

dopsat popisy obce před a po, jeho kompoziční osy, záměry a návaznost na širší vztahy (žádoucí)

Vývoj prostředí Opavy ovlivnily mnohé faktory, lze hovořit o ambicích Opavy a jejího významu v historii jako centra regionu. V rozšířeném městě se bezprostředně potkává zástavba autentických vilových čtvrtí s moderní architekturou a také vesnice prostředí s modernistickými výškovými sídlišti a objekty tradičního městského charakteru s parterem.

Obytné budovy jsou typizované jako 3 – 6 podlažní domy a akcentující vertikály o 8 podlažích. Součástí této výstavby byly i realizace městských lokálních center nabízející základní občanskou vybavenost v docházkové vzdálenosti pro nové rezidenty. Bohužel, co bylo naprojektováno, nebylo mnohdy dokončeno, jak dokazují rozestavěné budovy dvoupodlažních hmot v jádrech či okrajích sídlišť.

Historická struktura

Lánová soustředěná vesnice lineární

Vesnice tohoto typu se objevují především ve zvlněném terénu v jihozápadním a jihovýchodním pohraničí. Plužina je záhumenicová délková, kromě základních lánů se často vyskytují ještě doplňkové tratě (které nemusí být stejně staré, jako základní lánová či délková plužina). Půdorys sídla je přibližně rovnocenným způsobem formován uspořádáním plužiny, lokačním záměrem (vytyčení půdorysu) a terénními podmínkami. Stáří půdorysné struktury vsi i plužiny se s velkou pravděpodobností shoduje s datem vysazením vsi.

Centrum je v současnosti mnohdy nejednoznačné, jádrem společenského života jsou polyfunkční objekty a prostory kopírující hlavní kompoziční osu a dopravní tepnu zároveň. Centrální zóny s tradičním vesnickým charakterem byly buď nahrazeny dopravními uzly, nebo v určité podobě zachovány.

Významnou prostorovou a kompoziční dominantou v řešených lokalitách jsou komplexní bytové domy a soubory domů s odlišnou formou a výškou zástavby.

Výstavba panelového sídliště vedla k dominantnímu kompozičnímu působení sídliště na pozadí historického jádra města Opavy. Nová zástavba přerůstá a pohlcuje vesnickou strukturu, postupně zanikla identita prostředí z původních samostatných obcí jako jsou Kateřinky a Kylešovice se stalo městské předměstí s do jisté míry zapouzdřenou tradiční strukturou.

Výrazným nedostatkem těchto nových struktur (Kylešovice, Kateřinky u Opavy a Západní předměstí pod nemocnicí) je absence lokálního centra, těžiskového urbanisticko-architektonického prostoru, kde se mohou lidé střetávat, zdržovat se v době různých společenských událostí, které souvisí s veřejným životem rezidentů i návštěvníků. Přestože by se dalo namítat, že Opava je mono-centrická, vždycky taková byla a další centra kvůli dobré dopravní dostupnosti nepotřebuje, domnívám se, že lokální centra mají svůj význam při tvorbě komunity i přispívají ke kulturnímu i fyzickému vývoji rezidentů, nejen z řad dětí a starších osob.

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel	1756	1870	2134	2472	2761	2678	3513	3335	3384	3031	4295	7937	7902
Počet domů	195	235	223	278	304	341	540	668		683	770	926	1003

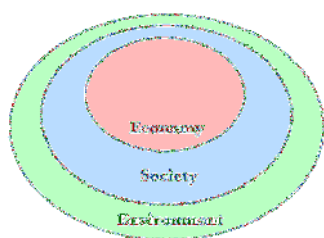
O udržitelnosti – OBECNĚ

Udržitelnost

(neboli trvalá udržitelnost, ekologická udržitelnost, velmi dlouhodobá udržitelnost) je schopnost udržovat způsob života do nekonečna (tedy v daných mezích možností života na Zemi). Aby byla udržitelnost možná, je nutno se vyvarovat vyčerpání zdrojů.

Udržitelnost je často definovaná jako praktická schopnost uspokojit základní potřeby dneška bez kompromitování schopnosti budoucích generací uspokojit jejich základní potřeby. Udržitelná společnost musí být vystavena tak, aby její životní styl a podnikání nebyly v rozporu s inherentní schopností přírody udržet život.

Tento termín má původ v ekologii, jako schopnost ekosystému udržet ekologické procesy a funkce i biologickou rozmanitost a produktivitu, do budoucnosti. V současnosti se udržitelnost vztahuje na mnoho oblastí, včetně ekonomiky, prostředí, produkce potravin a energie, a architektury/stavebnictví. Může být zkoumána na různých úrovních, od místní až k planetární.

(Udržitelný rozvoj území – Karel Maier a kolektiv, GRADA Publishing 2012, ISBN 978-80-247-4198-7)

Udržitelný je takový rozvoj, který “zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se takto dělo na úkor jiných národů“ [Brundtland, 1987]. Tato definice udržitelného rozvoje postihuje dva rozměry. Rozměr časový – vyjadřující zodpovědnost a solidaritu mezi různými generacemi téhož lidského společenství – někdy označován jako trans-generační zodpovědnost a také prostorový rozměr, vyjadřující zodpovědnost a solidaritu mezi společenstvími sdílejícími stejný prostor planety Země.

Evropská parlament definuje udržitelný rozvoj jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“ [EU, 2000]. Tato definice taktéž zahrnuje časový rozměr udržitelnosti lidského společenství a z tohoto hlediska postihuje vztah mezi kvalitou života a přírodním prostředím jako počátečním zdrojem veškerého bohatství a zlepšování kvality lidského života.

Podle zákona 183/2006 – ZMĚNA??? Sb. O územním plánování a stavebním řádu spočívá udržitelný rozvoj území ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích – [paragraf 18, odstavec 1 stavebního zákona]

Tyto formulace jsou vyjádřením vyváženého vztahu tří základních pilířů udržitelnosti – Ekologický pilíř, ekonomický pilíř a sociální pilíř.

Aplikace takto vymezeného principu udržitelného rozvoje do přírodního prostředí, zpravidla představovaného krajinou, se vztahuje především k ekologickému pilíři: chování člověka vůči přírodnímu prostředí krajiny by zřejmě nemělo vést k narušení ekosystému a snížení biologické rozmanitosti, a to především v dlouhodobém časovém horizontu. Ve vztahu k převážně antropického systému, tedy člověkem přetvořeného či vytvořeného prostředí, například městem, je konkrétnější vymezení principů udržitelnosti komplikovanější, zvláště pak ve smyslu rozvoje. Ze své podstaty se tedy musí vztahovat ve stejné míře k ekologickému, ekonomickému i sociálnímu pilíři, aby byla zachována rovnováha.

O definování principů udržitelnosti ve městech se obecně urbanisté snaží již delší čas. Mnoho z nich vychází jako poučení z modernistického chápání města jako negace principů rozvoje, které převládaly v městském plánování v minulém století.

At' již budeme vycházet z dokumentu nové aténské charty z roku 1998 či novější definice udržitelnosti z roku 2010 v práci Jepsona a Edwardse

Jepson a Edwards, 2010, 421-422

14 principů udržitelnosti

Vyváženost obytné a pracovní funkce. Vzájemné přiblížení obou základních funkcí v území zvyšuje produktivitu a efektivitu činností, přičemž zároveň snižuje spotřebu přírodních zdrojů a vznik odpadů.

Prostorové propojení aktivit s dopravou. Dostupnost dopravních systémů zlepšuje propojitelnost funkčních systémů a umožňuje kontakt mezi jednotlivci a společenstvím.

Promísení činností v urbanizovaném prostředí. Vzájemné přiblížení a různorodost činností v urbanizovaném území zvyšuje příležitost setkávat se a spolupracovat mezi příslušníky společenství, ulehčuje jejich spolupráci a snižuje dopravní náklady.

Využití místních obnovitelných energetických zdrojů nezatěžujících životní prostředí. Dlouhodobě udržitelná je zejména taková energetická strategie, která namísto importované energie využívá místní energeticky obnovitelné zdroje, jejichž zátěž životního prostředí nepřesahuje jeho únosnost a schopnost obnovy.

Budovy a zástavba energeticky úsporné a šetrné vůči přírodním zdrojům. Navrhování staveb a uspořádání zástavby s ohledem na spotřebu energií a nároky na přírodní zdroje cyklu od pořízení, užívání až po odstranění a náhradu je podstatné pro udržitelnou spotřebu zdrojů, například nízkou spotřebu tepla a vody z neobnovitelných zdrojů, trvanlivostí a možností recyklace stavebních materiálů.

Dostupnost pracovišť, vybavení a volnočasových aktivit nemotorovou dopravou. Možnost dosáhnout většiny každodenních cílů pěšky nebo na kole šetří náklady na dopravu, snižuje zatížení životního prostředí územními nároky na dopravní infrastruktury, spotřebu energie vozidly a znečišťování emisemi. Mimo jiné, chůze či jízda na kole pozitivně ovlivňuje zdraví obyvatel.

Dostupnost přiměřeného obydlí pro všechny sociální skupiny obyvatel. Pokud zejména nižší příjmové skupiny postrádají přístup k cenově dostupnému a přiměřenému bydlení, svědčí to o míře jejich sociálního vyloučení. Všeobecná dostupnost bydlení chrání proti ztrátě soudržnosti komunity jako celku

Různé formy, typy a vlastnické druhy bydlení. Protože udržitelné systémy se vyznačují komplexitou a mnohotvárností, platí, že čím je nabídka bydlení různorodější, tím lépe vyhoví různým požadavkům, nárokům, potřebám a možnostem jednotlivých skupin obyvatel.

Vyšší obytné hustoty. Kompaktní formy bydlení snižují spotřebu pozemků pro výstavu a tím snižují tlak na ekosystémy a na zemědělskou půdu jako zdroj potravin. Mimoto vyšší stupeň využití území umožňuje vylepšit vybavenost a obsluhu obytného území. Kompaktní zástavba také snižuje ztráty a energetické nároky budov.

Ochrana přírodních funkcí a biologických procesů. Protože jsou lidská společenství a jejich ekonomika závislé na ekosystému a přírodních zdrojích, je zachování jejich celistvosti a funkčnosti pro udržitelnost společenství a jeho ekonomiky nutou podmínkou.

Účast občanů a jejich podíl na rozhodování a zodpovědnosti za vývoj území. Pokud roste organizační kapacita občanů, vzrůstá také schopnost komunity rozpoznat skutečnosti proměnlivých podmínek a odpovídajícím způsobem na tyto změny také efektivně reagovat.

Veřejná prostranství. Napomáhají vytvářet kontakty mezi obyvateli, a tím posilovat soudržnost komunity.

Identita místa. Posiluje pocit patřit někam. Identifikace s místem, kde žijeme, posiluje ochotu participovat se na blízkém dění a rozhodování. S tím se zvětšuje schopnost komunity organizovat se a reagovat na proměnlivé podmínky.

Propojení mezi různými dopravními systémy. Zvýšená účinnost propojení umožňuje snazší a častější styk mezi příslušníky společenství a snižuje jejich závislost na dopravních prostředcích s vysokými nároky na energii a s vysokým znečištěním životního prostředí.

Komunita

Komunita (z lat. cum – spolu, mezi sebou a munere – darovat) je společenství živých bytostí, které sdílejí určitou oblast (omezenou prostorově, jejich společnými zájmy apod). Jednotlivé živé bytosti mohou být rostliny, zvířata nebo lidé, kteréhokoliv druhu nebo velikosti. Komunitu charakterizuje zejména sdílená vzájemná interakce, vycházející například ze společných potřeb nebo zájmů. Komunity se obvykle vytvářejí na jednom konkrétním místě (lidská komunita může být třeba obyvatelstvo obce, může se ale jednat i o spolek, rodovou osadu, církev, školu, společenský klub či firmu), zejména s rozšířením internetu však toto omezení přestává platit), nicméně každá skutečná lidská komunita je vždy založena na vzájemném fyzickém styku více živých lidí.

Přesto moderní sociologie se nedokáže shodnout na jednotné definici komunity. Komunita představuje to, v co by podle mnoha soudobých myslitelů, měla společnost sestávat ((Bell a Newby 1974). Jistá neurčitost s volnost definice, společně s narůstajícím požadavkem po komunitě zapříčiňují naučivání a zneužívání tohto pojmu.

Definice komunity, která by se dala označit za široce přijímanou říká, že komunita je skupina která sama sebe vnímá jako společenství disponující silnými a trvalými vazbami, zvláště, pokud tato skupina sdílí geografickou lokaci (Například město). (Gottdiener, 2005) Jedním z nástrojů jak změřit sílu takové komunity, je pravidelnost participace členů na jejich různých aktivitách. Další možností je síla identifikace a uvědomování si sociálních vazeb skupiny mezi jejími členy, nebo jistého pocitu sounáležitosti. Posledním možným nástrojem je konkrétní fyzický odpor, který bývá chápán jako teritorium skupiny a ke kterému mají její členové obvyklé silné pouto.

Lokalita hraje důležitou roli u konceptu komunity i kvůli symbolice a tradicím, které ní vyvěrají a které mají kořeny v minulosti.

O koncept komunity se ve velké míře zasloužil Ferdinand Tönnies. Jako autor patřící do klasické sociologické teorie se proslavil rozlišením dvou sociálních systémů, Gemeinschaft (pospolitost, komunita) a Gesellschaft (společnost). Gemeinschaft je těsně propojená prostorová jednotka, kde převládají primárně sociální vztahy, a kterou spojují tradice, obyčej, náboženství a rodinné svazky.

"Vztahy mezi členy pospolitosti nejsou upravovány formou smluv a kontraktů, vyrůstají organicky ze zažitých tradic a zvyku. Jsou zakódovány ve vzájemné pochopení a mají podobu nepsaného konsenzu, vyrůstajícího spontánně z dlouhého soužití spojujícího celé generace "

Gesellschaft, kterou struktury a drží pohromadě společenské a právní smlouvy a normy, je naopak charakteristická neosobními sekundárními vztahy.

V pospolitosti existoval společný majetek a těsné sociální pouta založené na vzájemnosti. Tönnies ji spojoval s rodinou, venkovským sousedstvím nebo zemědělským maloměstem. Ve městě pospolu svazky slábnou a jsou méně determinovány lokalitou. Společnost se spojuje s životem ve větších sociálních jednotkách, velkoměstech a národních státech organizovaných kolem obchodu a průmyslu, kde lidé jako anonymní individuality bojují o dostupné zdroje. Tönnies tyto typy chápal částečně evolučně, a předpokládal historický trend od Gemeinschaft ke Gesellschaft. Vývoj probíhá přes zárodečnou pospolu propojení, volnější asociace prostého typu k čistě účelovým asociacím společenského typu, aby byl nakonec završen propojením společenského typu. V tomto vývoji probíhá stále pokračující nárůst individualizace a neosobnosti, vzájemné nevraživosti, soupeření a egoismu. Čtvrtá fáze by však naopak měla přinést do moderní společnosti prvky pojištění, bezpečí a jistoty, které spolu s tradiční pospolitostí dočasně vymizely. Tyto fáze Tönnies vnímal jako ideální typy pomáhající při analýze. Každá společnost obsahuje oba tyto typy, avšak protože představují spíše póly na jedné škále než opozita, tak je obsahuje v jiném poměrném zastoupení.

Komunitu je možné chápat nespočetným množstvím způsobů. Hlavní nejednoznačnost v dnešním chápání konceptu komunity pramení především ze skutečnosti, že někteří autoři kladou důraz na geografickou složku konceptu, tedy chápou komunitu jako vymezené území, které umožňuje fyzickou interakci lidí a navazování blízkých sociálních vztahů. Jiní autoři zase zdůrazňují jako hlavní rys komunity důležitost pocitu sounáležitosti a patření někam. V klasické městské sociologii je "komunita reprezentována jako statický, ohraničený, kulturní prostor bytí, kde jsou produkovány osobní významy, artikulované soudržné kulturní hodnoty a formulovány i prožívané tradiční způsoby života. Zdá se však, že v dnešní, vysoce mobilní společnosti, jejíž primární sociální vztahy jsou úzce vázány na residenční lokalitu jen málokdy, je nutné odchýlit se od tradičního chápání komunity a přejít dříve k dynamičtějšímu konceptu nezvýrazňujícímu ostré hranice, případně úplně vynechávající prvek lokality.

Názor, že silné až intimní vztahy, které bývají dávány za základní předpoklad komunity, již nevyžadují fyzickou blízkost konkrétní geografické lokality dnes zastávají urbanisté a sociologové. Ve světě dostupné a rychlé dopravy, zda neustále se rozvíjejících informačních technologií již vzdálenost není překážkou pro komunikaci, či setkávání se. Mobilní telefony, internet, av neposlední řadě různé internetové stránky a programy (icq, skype, facebook, twitter) sloužící na "virtuální" sociální interakci, zda tvorbu takzvaných online komunit, dnes umožňují sociální kontakty na dálku, dokonce i s lidmi se kterými jsme se v reálném životě nesetkali. Tyto poměrně nové technologie umožňují udržování kontaktů mezi lidmi napříč sousedství, čtvrtěmi, či dokonce vzdálenými městy, a co je podstatné, umožňují budování a udržování pocitu sounáležitosti i na velké vzdálenosti.

Na druhou stranu lze položit otázku, jak fungují lidé ve fyzické blízkosti, ale bez pocitu sounáležitosti. Podobný model chování nalezneme na modernistických sídlišťích resultujících v naprosté anonymitě nájemníků a stejně tak v nových satelitních městečkách, kde jsou vzájemné interakce ještě menší, než na sídlišťích, jelikož veškerá komunikace se odehrává v automobilech na silnicích k nejbližšímu městu.

Některé výzkumy, hlavně z dílny analýzy sítí, ukazují, že primárně vztahy lidí se rozprostírají napříč městem a regionem a nejsou vázány na konkrétní lokalitu. Nabízí se tak otázka, zda je ještě vhodné mluvit o ohraničeném geografickém městském prostoru jako o komunitě. Pro takto lokálně vázané sociální vztahy se vynořuje spíše označení sousedství. Jak však upozorňuje městské sousedské oblasti bývají často označovány jako komunity, bez ohledu na to, zda v nich mezi členy existují silné sociální svazky nebo ne. Sousedství městská čtvrť tak může poskytovat prostor pro sousedské vztahy, které představují tradiční typ komunity, a který je na mnoha místech stále přítomen.

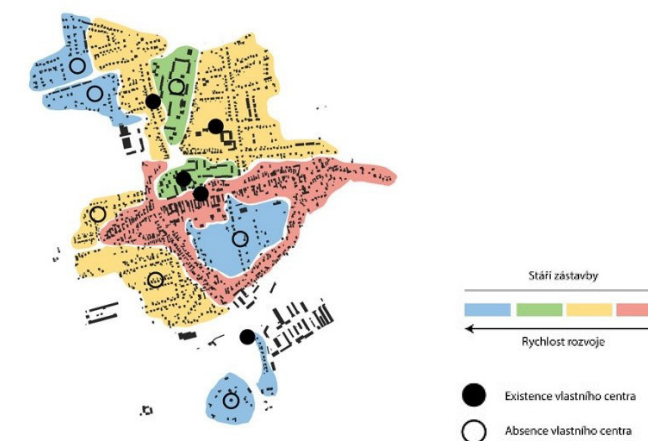
Sousedství a sousedské vztahy jsou však jen jedním typem komunitní sounáležitosti a často i typem menšinovým. Ve velké většině případů mají dnes lidé se svými sousedy pouze povrchní kontakty, které zůstávají v rovině občasných rozhovorů, či malé výpomoci. Přátelství, rodinné pouta, vztahy drženy pohromadě společnými cíli, a jiné blízké formy sociálních svazků, udržují i na velké vzdálenosti, což opět poukazuje na skutečnost, že podstata komunitních primárních svazků leží spíše v jejich sociálním charakteru než v prostorové struktuře sdílené lokality. Člověk navíc během svého života vstupuje do množství takových sociálních komunitních sítí a takto konstruovanou lokalitu proto nemůžeme považovat za synonymum komunity.

Podle Delantyho můžeme současné komunitě nejlépe porozumět jako "komunikační komunitě" založené na nových druzích sounáležitosti. Tradiční chápání komunity vycházející z Tönniesova konceptu, předpokládající sdílení určitého geografického prostoru, zda v případě města pojítka v podobě náboženství, tak dnes bylo vystřídáno chápáním komunity, které zdůrazňuje sílu a intenzitu sociálních vztahů, pocit sounáležitosti a PATŘENÍ někam. Delante je však také toho názoru, že dnes existují oba typy komunit. Tradiční, vázaná na lokalitu, jako i postmoderní v podobě sítě.

Pokud při hledání důvodu, které stojí za zdůrazňováním městské komunity, částečně pomineme psychologické faktory, jako pocit emocionální stability a jistoty, kterou členství v komunitě nabízí, nabízí se i sociologické vysvětlení. To touhu po komunitě chápe jako nostalgii po minulém, ale i jako reakci na život v moderní, vysoce komplexní společnosti. Je třeba dodat, jak upozorňují Amin s Thrifty (2002), že v samotném vnímání a konceptualizování velkoměsta hrála vždy jistou roli romantická idealizace a nostalgie. Nostalgie po menším, převážně rurálním prostředí, které bylo pro jednotlivce srozumitelnější a poskytovalo mu bezpečí blízkých vztahů a komunitního života.

V Baumanově (2001) pojetí je touha po komunitě také jistým typem nostalgie. Komunita představuje další podobu ztraceného ráje jako bezpečného místa, kde se lidé navzájem znají, věří a pomáhají si. Je to něco, co toužíme mít a do čeho toužíme patřit, ale ve skutečnosti nám to není v dnešním nevyzpytatelném světě dostupné. Podle Delantyho (2003) však touha po komunitě není jen nostalgií po minulém, dávno stranění společenském stavu, kteří se snažíme navrátit, ale je to "vyjádření velmi moderních hodnot a okolností, která je pro zkušenost dnešního života centrální, a kterou můžeme nazvat zkušenost komunikativní sounáležitosti (communicative belonging) v nejistém světě "(delante, 2003)

Vázanost komunity v prostoru a čase – Kylešovice, Ateliér urbanismu II

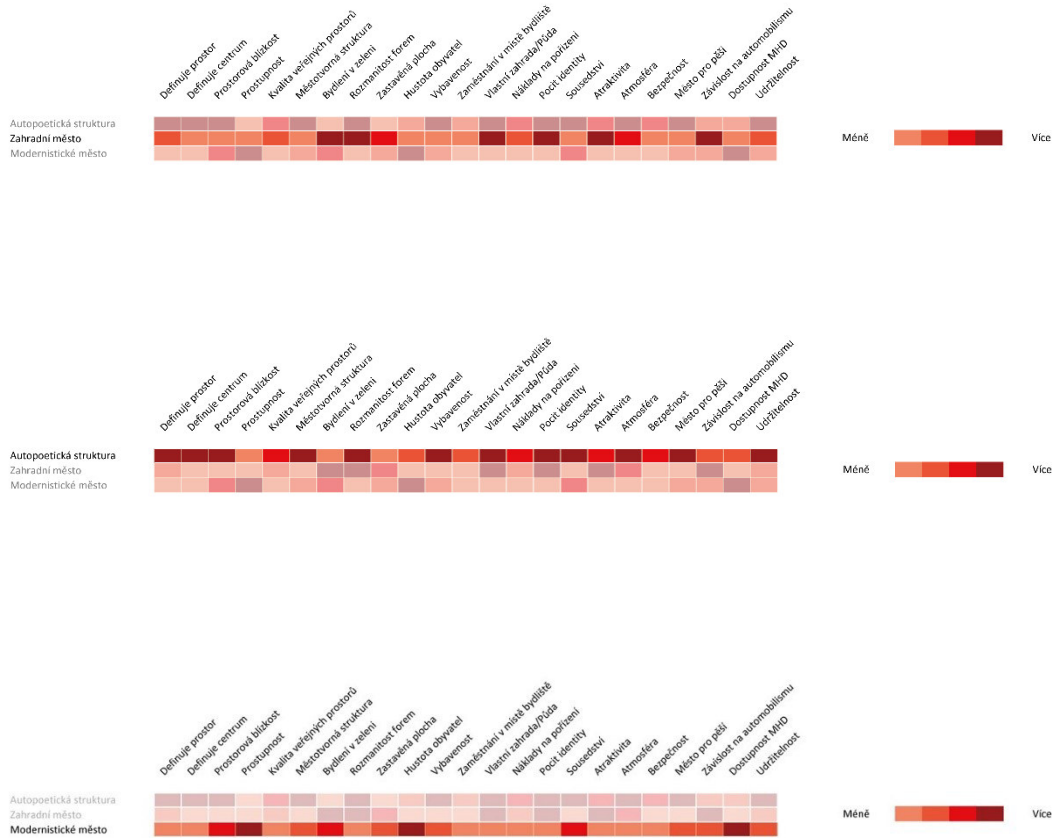

Narážky na nostalgii po minulém, lepším komunitním způsobu života, lze použít jako jedno z možných východisek. Nicméně je třeba se ptát, zda z úpadku komunity lze vinit pouze procesy probíhající ve společnosti, nebo „jen“ špatný design městského prostředí či pátrat o logickém propojení obojího. Mnohé komunity jsou za současného trendu městského plánování poškozené a jsou jim do cesty kladeny překážky. Dnešní stav upřednostňuje typ výstavby oddělující jednotlivé funkce městského života jako práce, bydlení a zábava, přestože je tato modernistická teorie funkčního členění již považovaná za překonanou. Soudobý stav se uchyluje k jinému způsobu komunitního plánování, kde je rozdíl od konvenčních rozvojových plánů k programu, kde je člověk a komunita na prvním místě. Právě předpoklad zhoršení sociálního kapitálu na předměstích, a snaha Nového urbanismu o jeho obnovení pomocí změny fyzického prostoru mě bude zajímat blíže.

Gottdiener (2006) podotýká, že každé místo má svůj určitý charakter, který se odvíjí od jeho fyzické podoby a aktivit, které zde probíhají, o čem se mnohokrát máme možnost na vlastní oči přesvědčit. Některá

místa s velkou cirkulací lidí a dopravy jsou rušnější, některé nabízejí lidem zábavu, jiné lidé vyhledávají spíše za účelem odpočinku. Někteří architekti, plánovači a sociologové zabývající se městem, soudě částečně podle těchto odlišností, jsou toho názoru, že charakter a podoba místa ovlivňuje jistým způsobem i chování lidí.

Závěr

Sídliště Kylešovice

Poloha a sociokultura

Sídliště Kylešovice Jih se nachází jižněji od Opavy, se kterou je propojeno prvním sídlištěm – Kylešovice 1. Kylešovice 2 nahrazuje původní vesnickou strukturu na severní straně ulice hlavní a přimyká k centru Obce, které mělo doplnit výstavbou objektů občanské vybavenosti.

Od centra Opavy je sídliště vzdáleno přibližně 1700 metrů vzdušnou čarou a je tak výrazně vzdálenější než sídliště Kateřinky.

V severní lokalitě sídliště žilo v roce 2001 celkem 2175 obyvatel. Fyzicky se sídliště dělí do dvou ulice – na 17. Listopadu kde je 28 bytových domů s 522 byty a na Bíloveckou, kde je 11 bytových domů s 214 byty. V jižní části sídliště na ulici Liptovské bylo postaveno celkem 27 bytových domů z osmdesátých let s 574 byty. V roce 2001 zde bydlelo 2205 obyvatel. Na hlavní ulici se pak nachází 10 bytových domů se 134 byty.

V bytových domech žilo v roce 2001 4380 obyvatel. Tento počet v roce 2008 poklesl na 3840 obyvatel.

Věková struktura vykazuje výrazné dvougenerační rozložení, kde je nejvíce zastoupena věková skupina 45-49 let a 20-24 let. Procentuální podíl obyvatel s věkem nad 60 let.

Stabilita obyvatel na sídlišti je vysoká, podle provedených průzkumů se obyvatelé z 80% nebudou v blízké době ze sídliště stěhovat do jiných míst, nicméně pokud by se naskytla příležitost, sídliště by opustila celá polovina stávajících obyvatel, nejvíce ve věku 25-39 let.

Trendy ve vzdělanosti jsou takové, že klesá podíl obyvatel se základním vzděláním, roste počet obyvatel se středoškolským vzděláním. Obecně ale klesá počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.

V současné době obývá sídliště Kylešovice nižší podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva a je zde malá skupina obyvatelstva s nižší věkovou strukturou.

Tři problémové struktury města a obecný model řešení – cíle práce

Při srovnání všech tří výše popsaných struktur v tabulce, docházím k závěru, že modernistické město a zahradní město v Kylešovicích představují dva protipóly v mnoha myšlenkových ohledech a oba reflektují dobu svého vzniku. Jejich vzájemná konfrontace sama o sobě ve srovnání se samorostlou strukturou historické vesnice – jádra, nabízí možná východiska pro řešení. Zatímco zahradní město popírá existenci veřejného prostoru, který slouží pouze komunikačním účelům automobilové dopravy a minimálnímu pěšímu tranzitu rezidentů. Nebývá zde prostor pro tvorbu sociálních vazeb v těchto městských částech. Nenabízí se tak mnoho jiných možností, než patřit do jiné, než lokálně založené komunity, která v místě spíše neexistuje. Fyzická blízkost není dostatečnou podmínkou pro vznik této vazby – musí existovat podmínky pro její vytvoření – měkké faktory prostředí. Dalším z problémů, které tento vznik neumožňují, je rozdílný životní styl, který můžeme označit za městský. A také rychlost výstavby na venkově.

V modernistické struktuře je trend opačný. Je zde naopak minimum, ne-li žádný soukromý prostor, který je limitován na balkóny v bytových domech. Naopak množství veřejného prostoru s sebou nese soustavu dalších problémů, který byly popsány výše. Velké množství veřejného prostoru bez jasného vymezení a účelu, se podepisuje na kvalitě. Zde tedy možnosti jsou, ale prostor je zanedbaný. Takový prostor je ve výsledku nevyužívaný a nebezpečný. I zde můžeme říci, že přestože sídliště nabízí kvantitativně lepší hodnoty hustoty obyvatel na hektar (kolem 120 ob/ha) oproti hustotě v zahradním městě (25-29 ob/ha), ani zde neplatí, že by fyzická blízkost vedla ke vzniku komunity v domech či napříč sídlištěm.

Vesnická struktura Kylešovic, dnes nejasné centrum obce s kostelem, poštou a drobnou občanskou vybaveností utrpěla ztráty na kvalitě za druhé světové války a následně částečné transformaci v modernistické sídliště. Prostor sice má své urbanistické kvality, které by se měly potvrdit a zachovat,

taktéž ale má výrazné nekvality v podobě novodobých intervencí ve struktuře pro kterou se problematicky hledá nové využití. Centrum obce potřebuje potvrdit, stabilizovat a posílit svůj vliv doplněním významných staveb občanské vybavenosti a bydlení. Dále je třeba přehodnotit stav veřejného prostoru historické návsi jako reprezentativní výkladní skříň obce a nalézt nové možnosti aktivního využití v souladu s teorií živého města.

Redukce, hierarchizace a kvalita prostoru modernistických sídlišť jako nástroj udržitelnosti a tvorby lokálních komunit.

Doplnění veřejného prostoru v přijatelné kvantitě a kvalitě, podřízené významu místa v souboru zahradního města v Kylešovicích, jako jeden z předpokladů sociokulturního života v obci.

Stabilizace a potvrzení historického středu města jako centra s hodnotou a významem jeho zkvalitněním a strukturálním a funkčním doplněním.

Zdroje a použitá literatura

MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.

HNILIČKA, Pavel. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů: urbanismus do kapsy*. 2., dopl. vyd. Brno: Host, 2012. 207 s. ISBN 978-80-7294-592-4.

HRŮZA, Jiří. *Charty moderního urbanismu*. 1. vyd. Praha: Agora, 2002. 94 s. ISBN 80-902945-4-5.

GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, ©2012. xi, 261 s. ISBN 978-80-260-2080-6.

GEHL, Jan a SVARRE, Birgitte. *How to study public life*. Washington: Island Press, [2013], ©2013. xiii, 179 stran. ISBN 978-1-61091-423-9.

GEBAUER, Josef a ŠRÁMEK, Pavel. *Náměstí a ulice města Opavy: historický místopis*. Opava: Úřad města, 1990. 189 s. ISBN 80-900051-6-0.

KANIOVÁ, Petra et al. *Průvodce architekturou Opavy = Opava architecture guide*. Vyd. 1. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 2011. 399 s. ISBN 978-80-85034-62-2.

Bauman, Z. 2001. *Community: Seeking Safety in an Insecure World*. Cambridge: Polity Press.

GUDRICH, Rudolf. *Kronika obce Kylešovic*. V Opavě: R. Gudrich, 1932-1935. 3 sv.

Calthorpe, P.; Fulton, W. 2003. „Designing th Region.“ and „Designing the Region is Designing the Neighborhood.“ In R. LeGates, F. Stout (eds.) *The city reader*. London: Routledge, s 331-338.

Calthorpe, P. 1993. *The Next American Metropolis: Ecology, Community, and the American Dream*. New York: Princeton Architectural Press.

Campbell, S.; Fainstein, S. S. 2003. „Introduction: The Structure and Debates of Planning Theory.” In S. Campbell, S. S. Fainstain (eds.) *Readings in Planning Theory*. Oxford: Blackwell Publishing, s 1-16.

Congress for the New Urbanism. *Charter of the New Urbanism* [cit. dňa 3.11.2009], dostupný z: <http://www.cnu.org/charter>

Delanty, G. 2003. *Community*. London: Routledge.

(eds.) *Readings in Planning Theory*, Oxford: Blackwell Publishing, s 173-195.

Ferenčuhová, S. 2006. „Obrazy integrovanej spoločnosti v mestskom plánovaní.“ *Sociální studia*, 2: 133-152. _____. 2009. „For Nearly Half of America, Grass Is Greener Somewhere Else“ [cit. dňa 25.11.2009], dostupný z: <http://pewresearch.org/pubs/1096/community-satisfaction-top-cities>

Gold, H. 2002. *Urban Life and Society*. New Jersey: Pearson Education.

Gottdiener, M.; Budd, L. 2005. *Key concepts in urban studies*. Lodnon: Sage publications Ltd.

Gottdiener, M.; Hutchinson, R. 2006. *The New Urban Sociology*. Boulder: Westview Press.

Hall, P. 2002. *Cities of Tomorrow*. Oxford: Blackwell Publishing.

Williamson, T.; Imbroscio, D.; Alperovitz, G. 2005. “The Challenge of Urban Sprawl.” In N. Kleniewski (ed.) *Cities and Society*. Oxford: Blackwell Publishing, s 303-329.

Jacobs, J. 1972. *The death and life of great american cities: the failure of town planning*. New York: Vintage Books.

Katz, P. 1994. *The New Urbanism: Toward an architecture of community*. New York: McGraw-Hill.

Keller, J. 2005. *Dějiny klasické sociologie*. Praha: SLON.

Kunstler, H.J. 1998. *Home from Nowhere: Remaking Our Everyday World for the 21st Century*. New York: Touchstone Press.

Moule, E.; Polyzoides, S. 1993. “The Street, the Block and the Building.” In P. Katz. *The New Urbanism: Toward an architecture of community*. New York: McGraw-Hill Professional, s xxi-xxiv.

Muschamp, H. 1996. „Can New Urbanism Find Room for the Old?“ [cit. dňa 18.10.2009], dostupný z: <http://www.nytimes.com/1996/06/02/arts/architecture-view-can-new-urbanism-find-room-for-the-old.html?scp=1&sq=new%20urbanism%20+%20most%20important%20collective%20architectural%20movement%20&st=cse>

Porchfront Homes. 2007. Bez názvu [cit. dňa 14.11.2009], dostupný z: www.porchfronthomes.com